

BESEDA PREDSEDNIKA UPRAVE	3
TEMELJNI PODATKI O DRUŽBI	4
POSLOVANJE DRUŽBE SLOVENSKE ŽELEZNICE D.D.	
POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU	6
ORGANIZACIJSKI VIDIK	6
GOSPODARSKA GIBANJA IN KONKURENCA	7
SODELOVANJE V MEDNARODNEM PROSTORU	8
ANALIZA POSLOVANJA	8
PRIČAKOVANI RAZVOJ DRUŽBE	12
POSLOVANJE PO POSAMEZNIH POSLOVNIH ENOTAH/DEJAVNOSTIH	
TOVORNI PROMET	13
POTNIŠKI PROMET	21
VLEKA IN TEHNIČNO VAGONSKA DEJAVNOST	27
VZDRŽEVANJE INFRASTRUKTURE	31
VODENJE PROMETA	35
UPRAVA DRUŽBE	37
ZAPOSLENI	39
INVESTICIJSKA VLAGANJA	47
MATERIALNO POSLOVANJE	51
VARNOST IN UREJENOST PROMETA	55
RAZISKAVE IN RAZVOJ	57
SISTEM KAKOVOSTI	59
SISTEM RAVNANJA Z OKOLJEM	61
ODVISNA PODJETJA	63
POVZETEK RAČUNOVODSKEGA POROČILA	67

Spoštovani!

Leto 2002 je bilo za slovenske železničarje vse prej kot prijazno. Nasprotno. Dogajanja, ki jih je veskozi budno in seveda s kritičnim očesom spremljala tudi najširša javnost, so se iz meseca v mesec vrstila kot po tekočem traku. Zanimanje za naše težke poslovne razmere in za dogodke, ki so jim sledili, je kajpak razumljivo, saj ima naša organizacija za Slovenijo in njeno gospodarstvo izjemen pomen.

Prišel je torej čas za korenito ukrepanje in temeljite spremembe – ne jutri, temveč danes, in ne danes kadar koli, temveč zdaj in takoj! Dogodkov ne smemo čakati, marveč jim moramo sami priti naproti. Člani nove uprave Slovenskih železnic smo skrbno in temeljito razčlenili sedanji položaj in na podlagi tega oblikovali strateški načrt za ukrepanje oziroma temeljno razvojno usmeritev Slovenskih železnic do leta 2010, hkrati pa predlog poslovnega načrta za leti 2003 in 2004, ki določata povsem konkretne ukrepe za doseg strateških ciljev. Novi strateški načrt oziroma program smo imenovali Nova smer.

Cilj in vizija tega načrta so Slovenske železnice kot ključni, tržno usmerjen, tehnološko razvit in strokovno učinkovit železniški operater v prevozu blaga na V. in X. vseevropskem prometnem koridorju, v potniškem prometu ponudnik celovitih in prijaznih storitev, hkrati pa vzdrževalec sodobne in predvsem varne železniške infrastrukture.

Vemo, da bo z vstopom Republike Slovenije v Evropsko unijo prišlo tudi do sprostitve trga, kar seveda pomeni nemoten prihod konkurence z vseh strani na naše tire. Konkurenca lahko pomeni boj in zato jo bomo pričakali popolnoma pripravljeni. Toda skozi optimistično optiko, do katere smo vsekakor upravičeni, nam takšen konkurenčni boj pomeni tudi enkratno priložnost, da se z uveljavitvijo na novih trgih, s kakovostnimi storitvami, uspešno vključimo v sodobne evropske prometne in gospodarske tokove, skratka, da enakopravno stopimo ob bok najboljšim. In ne le ob bok, marsikoga bomo tudi prehiteli!

Temeljni cilji Slovenskih železnic za uresničitev vizije Nove smeri so usmerjenost na trg, preoblikovanje notranjih procesov in organizacije podjetja, finančna reorganizacija in dolgoročna perspektiva za zaposlene. Povečali bomo svoj delež v rastočih tržnih segmentih in našo konkurenčno sposobnost v primerjavi s cestnimi prevozniki in z drugimi železniškimi operaterji dvignili na pomembno višjo raven.

Konkurenca na tem izrazito tekmovalnem trgu je huda in se še stopnjuje. S pridom kaže uporabiti tudi nekatere prednosti, kot so naša ugodna prometna lega na V. in X. vseevropskem prometnem koridorju, dobro razvejani odnosi z drugimi železniškimi podjetji in visoka raven tehnično-tehnoloških znanj. Vseskozi si bomo prizadevali za večanje tržnega ugleda Slovenskih železnic in za njihovo uveljavitev kot priznane blagovne znamke. Marca je Generalna skupščina Skupnosti evropskih železnic sprejela Slovenske železnice med polnopravne članice skupnosti, s čimer bomo lahko tvorno sodelovali pri oblikovanju nove železniške stvarnosti Evropske unije.

Spoštovani, globoko sem prepričan, da nam volje, strokovnega znanja, delovnih izkušenj in pravičnega občutka za poslovnost ne manjka. Vse te pozitivne dejavnike moramo le še združiti in jih obrniti na pravo pot, in v pravo smer. V Novo smer.

Blaž Miklavčič
predsednik uprave

TEMELJNI PODATKI O DRUŽBI

NAZIV DRUŽBE

Slovenske železnice d.d.

NASLOV

Kolodvorska ulica 11
1506 Ljubljana, Slovenija

Telefon: +386 (01) 29 12 100

Elektronska pošta: info@slo-zeleznice.si

Spletna stran: www.slo-zeleznice.si

UPRAVA DRUŽBE

Predsednik: Blaž Miklavčič, tel.: +386 (01) 29 14 000

Član: mag. Andrej Pagon, tel.: +386 (01) 29 14 007

Član: mag. Andrej Godec, tel.: +386 (01) 29 14 050

Član: Albert Pavlič, tel.: +386 (01) 29 14 005

NADZORNI SVET

Predsednik: Tomaž Banovec

Člani: mag. Matjaž Knez

Franc Lipoglavšek

Damjan Vrečko

Venčeslav Radi

Jože Sedmak

Mirko Antolovič

Silvo Berdajs

Roman Jakopič

Jože Pavšek

DRUGI PODATKI O DRUŽBI

Osnovna dejavnost: 60.100 Železniški promet

Certifikati kakovosti: ISO 9001 / dec. 2000 / BVQI

ISO 14001 / okt. 2002 / BVQI

Transakcijski računi: 029230019346887, Nova LB Ljubljana

101000000049950, Banka Koper

020340253163552, Nova LB Ljubljana

031001005938309, SKB banka

Registrska številka: 10537000

Matična številka: 5142733

Davčna številka: 18190995

letno poročilo 2022

POSLOVANJE DRUŽBE SLOVENSKE ŽELEZNICE D.D.

Pomembnejši podatki o poslovanju

	Doseženo 2001 ¹⁾	Doseženo 2002
Poslovni prihodki (mio tolarjev)	55.183	58.396
Poslovni odhodki (mio tolarjev)	59.203	63.996
Poslovni izid iz poslovanja (mio tolarjev)	(4.020)	(5.600)
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (mio tolarjev)	(4.689)	(12.546)
Sredstva (mio tolarjev)	72.885	79.724
Kapital (mio tolarjev)	13.206	2.492
Koeficient gospodarnosti poslovanja	0,932	0,912
Stopnja lastniškosti financiranja	0,181	0,031
Potniški kilometri (mio PKM)	715	749
Netotonski kilometri (mio NTKM)	2.837	3.078
Povprečno število zaposlenih	9.050	8.939
Vozna sredstva (število 31. 12.)		
Lokomotive (število 31. 12.)	179	175
Tovorni vagoni (število 31. 12.)	5.569	5.367
Potniški vagoni (število 31. 12.)	186	168
Potniške garniture (število 31. 12.)	120	130
Skupna dolžina prog (km)	1.229	1.229
Elektrificirane proge (km)	504	504
Neelektrificirane proge (km)	725	725

¹⁾ Podatki za leto 2001 so ustrezno prikazani po sedaj veljavni shemi izkaza poslovnega izida

Organizacijski vidik

Slovenske železnice, d.d., so organizirane kot javno podjetje v obliki delniške družbe, katere ustanovitelj in edini lastnik je Republika Slovenija. Javno podjetje opravlja prevozne storitve in posluje po tržnih načelih; izjema je zagotavljanje storitev, ki so v javnem interesu in so z zakonom opredeljene kot obvezne gospodarske javne službe. To so službe:

- za vzdrževanje in modernizacijo obstoječe javne železniške infrastrukture in vodenje železniškega prometa na njej, za izvajanje katerih sredstva zagotavljajo državni proračun, agencija ter drugi viri, če tako določa zakon;
- za prevoz potnikov v notranjem železniškem prometu, za izvajanje katerih se sredstva zagotavljajo s prodajo storitev in iz državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti ter sredstev agencije.

Za opravljanje storitev železniškega prevoza potnikov v mednarodnem prometu, železniškega prevoza blaga in kombiniranega prevoza lahko država zaradi uresničevanja posebnih interesov nadomešča del sredstev za naložbe, za raziskave in del stroškov prevozov, s katerimi se Slovenskim železnicam zagotavlja enakopraven ekonomski položaj s prevozniki blaga in potnikov v drugih vrstah prometa.

Slovenske železnice, d.d., so kot matično podjetje in večinski lastnik povezane z gospodarskimi družbami in zavodom. Slednji s svojo dejavnostjo omogočajo opravljanje železniških prometnih storitev.

Vlada Republike Slovenije je v vlogi skupščine Slovenskih železnic, d.d., junija 2002 sprejela nov statut javnega podjetja, v katerem je opredelila pristojnosti posameznih organov družbe. Na podlagi statuta vodi javno podjetje štiričlanska uprava. Sredi leta 2002 je s položaja generalnega direktorja odstopil mag. Igor Zajec, ki je vodil Slovenske železnice od leta 1999, mesto predsednika uprave je 1. septembra 2002 prevzel Blaž Miklavčič. Nadzorni svet je desetčlanski, Mirko Bandelj je bil njegov predsednik do 24. marca 2003, ko je vlada za novega predsednika imenovala Tomaža Banovca.

Od leta 2003 je uveljavljena nova makroorganizacija podjetja v skladu z Novo smerjo, ki spreminja obstoječo hierarhično organizacijo – s tehnološko logiko, šestimi ravni vodenja in podvajanjem delovnih procesov – v matično organizirano, tržno usmerjeno podjetje, s štirimi ravni vodenja in združevanjem delovnih procesov.

Glede na novo sprejeto zakonodajo Evropske unije in zahtevo po harmonizaciji pravnega reda Evropske unije s pravnim redom Republike Slovenije je bil decembra 2002 sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu (Ur. list št. 14/2003 – uradno prečiščeno besedilo), marca 2003 pa Zakon o preoblikovanju in privatizaciji javnega podjetja Slovenske železnice, d. d. (Ur. list št. 26/2003). Izdelana so bila strokovna izhodišča z ukrepi vlade Republike Slovenije za poslovno in s tem povezano kadrovske sanacije in prav tako izhodišča za oblikovanje koncernskega sistema železniških družb. Nova zakonodaja ter omenjena izhodišča pomenijo skupaj s programom poslovne preobrazbe Slovenskih železnic, imenovanim Nova smer, temelj za preoblikovanje sedanjega javnega podjetja in povezanih družb, v tržno usmerjen, tehnološko razvit in stroškovno učinkovit poslovni sistem slovenskih železniških družb.

Gospodarska gibanja in konkurenca

Zaradi odprtosti slovenskega gospodarstva so gospodarska gibanja močno odvisna od konjunktne in cenovnih ter finančnih gibanj v mednarodnem okolju. V Evropski uniji leta 2002 še ni prišlo do napovedanega okrevanja gospodarske rasti, saj se je ta v primerjavi z letom 2001 še upočasnila in je po prvih ocenah znašala 0,9 %, kar je najmanj v zadnjih treh letih.

Na velikost povpraševanja po transportnih storitvah ter s tem posledično tudi na višino prepeljanega blaga vpliva gibanje pomembnejših makroekonomskih kazalcev (BDP, mednarodna blagovna menjava). Poleg tega se v zadnjih letih spreminjajo zahteve uporabnikov na logističnem trgu, kot tudi intenzivnost ter struktura konkurence. Prost dostop do infrastrukture bo omogočil vstop novih operaterjev, tudi tujih železniških prevoznikov, ki bodo konkurirali Slovenskim železnicam.

Konkurenčni položaj železniškega tovornega transporta se je v zadnjem desetletju korenito spremenil, saj so ekonomske in politične razmere v Sloveniji po letu 1990 vzpostavile nova razmerja na transportnem trgu. Občutno se je povečal obseg prevozov, ki jih opravijo samostojni prevozniki, zmanjšali pa so se prevozi drugih udeležencev v tovornem prometu. Precej so se spremenili tudi blagovni tokovi.

Strukturne spremembe slovenskega gospodarstva so se najprej odrazile pri prevozi v notranjem prometu, kjer so se zmanjšali predvsem masovni prevozi (premog, les, celuloza, prevozi za potrebe železarn in kovinske industrije). Zaradi neugodne blagovne strukture, kratke prevozne poti in izredno močne konkurence cestnih prevoznikov, se delež železniškega prevoza v notranjem prometu dolgoročno zmanjšuje. V uvozu in izvozu opravljamo prevozne storitve za potrebe blagovne menjave Slovenije, ki je prvenstveno osredotočena na bližnje in sosednje države. V teh smereh potekajo po železnici močni tokovi blaga, močnejši so le še v izvozu in uvozu Slovenije preko Luke Koper. Po poslovni moči in z vidika razvoja prihodnjega potenciala sta uvoz in izvoz za železnico privlačen segment.

Na tranzit preko Slovenije pomembno vplivajo dejavniki, kot so predvsem dolžina poti, kakovost in cena železniške storitve ter zanimanje držav in velikih operaterjev. Neposredna konkurenca železniškim povezavam preko Slovenije v države Srednje Evrope in iz njih pa železniške povezave preko Hrvaške in Avstrije. Pri čezmorskih transportih blaga pa je konkurenca še večja, saj so »v igri« tudi severnomorske luke ter železniški in rečni transport v Srednjo in Vzhodno Evropo.

Tudi v potniškem prometu se položaj na transportnem trgu spreminja. Javni promet je od leta 1991 v upadanju. To je po eni strani odraz splošne politične in gospodarske situacije, po drugi pa izredno močne konkurence osebnega avtomobilskega prometa. Poleg udobja omogoča osebni avto znatno večjo časovno in krajevno fleksibilnost, zaradi nizke cene naftnih derivatov pa je konkurenčen tudi cenovno.

Po najnižjem obsegu železniškega prevoza leta 1992 sta se tako število potnikov kot število opravljenih potniških kilometrov počasi povečevala, predvsem v notranjem prometu, ob hkratnem zmanjševanju v javnem cestnem prometu. Kljub še vedno relativno neugodnim razmeram se položaj Slovenskih železnic na transportnem trgu postopno krepi. V prihodnje pričakujemo rast tržnega deleža skladno z dinamiko, ki je predvidena v Novi smeri.

Sodelovanje v mednarodnem prostoru

Soustvarjanje evropske železniške politike, tehničnega razvoja, standardov in predpisov s področja mednarodnega prevoznega prava, neposredni odnosi z železnicami z namenom povečanja tržnega deleža in atraktivnosti mednarodnega železniškega prometa ter ne nazadnje izkoriščanje priložnosti, da smo se predstavili, vse to je bilo del dejavnosti Slovenskih železnic v mednarodnem okolju leta 2002.

Skupnost evropskih železnic (CER), katere polnopravni član smo postali januarja 2002, je svoje dejavnosti usmerila na uresničevanje Bele knjige o transportni politiki in ukrepov za vzpostavitev integriranega evropskega železniškega omrežja z namenom povečanja tržne vloge železnic. Članstvo v Evropskem združenju za intermodalni transport smo izkoristili za pogovor s člani Evropskega parlamenta in sodelavci Evropske komisije, na katerem so se nam pridružili tudi predstavniki vodilnih slovenskih transportnih podjetij.

V okviru Mednarodne železniške zveze (UIC) so bile pripravljene strokovne podlage za uveljavitev tehničnih in razvojnih standardov na področju železniškega prometa ter za podporo izhodiščem CER pri vplivanju na politične odločitve institucij Evropske unije. V interesu Slovenskih železnic je bil tudi projekt UIC ABC-mejni prehodi – analiza in seznam ukrepov za povečanje pretoka potnikov in tovora preko meja. Večjo vlogo pri delovanju UIC smo si zagotovili z izvolitvijo predsednika uprave Slovenskih železnic v izvršilni odbor za mandatno obdobje 2003-2004, k čemur je pripomogel skupni interes železnic, ki delujejo v okviru Skupine 4 (G-4). Skupina 4 (slovenske, avstrijske, madžarske, hrvaške, slovaške železnice in avstrijsko-madžarska mešana družba GySEV) je znotraj UIC uspešno uveljavila svoj predlog za projekt potniškega prometa. Leta 2002 je bila izdelana tržna analiza kot podlaga ukrepom za povečanje atraktivnosti potniškega prometa v smeri Budimpešte in iz nje.

Mednarodni železniški komite (CIT) je leta 2002 praznoval stoletnico svojega obstoja. Transportno pravo na podlagi COTIF-a (medvladne konvencije o prevozih po železnici) in njegova praktična aplikacija je glavna vsebina dejavnosti CIT. Sodelovanje železnic pri nastajanju izvedbenih predpisov je pomembno zaradi njihovega razlaganja ob morebitnih sporih s svojimi strankami. Evropski razvojni železniški posvetovalni svet (ERRAC), v katerem imajo Slovenske železnice svojega predstavnika, ki zastopa interese vseh železnic iz držav kandidat, je leta 2002 pripravil strateški raziskovalni program na področju železnic do leta 2020.

Veliko zanimanje Slovenskih železnic za povečanje tržnega deleža in kakovosti storitev v mednarodnem prometu je spodbujalo dejavnosti na petem in desetem koridorju ter pogovore na najvišji ravni. Osrednja vsebina sodelovanja s sosednjimi železnicami je bila interoperabilnost lokomotiv, uvajanje novih produktov in izboljšanje ponudbe, skupna tržna strategija ter izkoriščanje tržnih priložnosti.

Sodelovanje s tujimi železnicami poteka tudi na področju izobraževanja. Ob podpori Ministrstva za gospodarstvo Republike Slovenije smo omogočili izpopolnjevanje treh strokovnih sodelavcev ŽTP Beograd pri Slovenskih železnicah. Prav tako so Nemške železnice ponovno sprejele na enomesečno izpopolnjevanje strokovne sodelavce Slovenskih železnic.

Leta 2002 smo mednarodno javnost opozorili nase na srečanju članov izvršnega odbora UIC s predstavniki pomembnejših evropskih medijev. Svoja razmišljanja o izzivih, ki jih ponuja liberalizacija evropskega železniškega trga, smo predstavili na kongresu Eurailspeed.

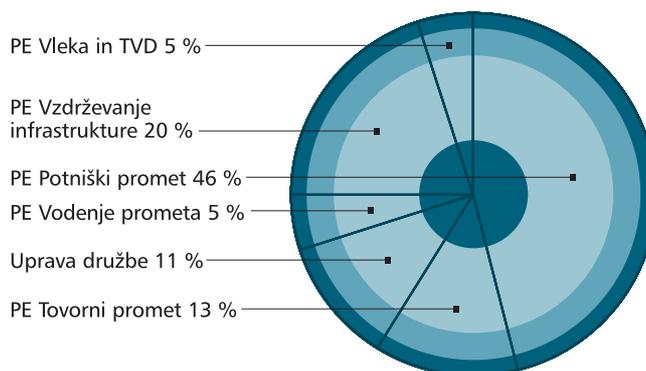
Predstavniki Slovenskih železnic so bili dejavni tudi na drugih področjih, ki posegajo v mednarodno okolje. Med njimi: delovna skupnost za deseti koridor, konferenca za mednarodni vozni red potniških in tovornih vlakov (FTE), skupina za sodelovanje železniške policije in varnostnih organov (Slovenske železnice so bile gostitelj sestanka), evropsko združenje za interoperabilnost, mednarodna železniška informacijska mreža ter mednarodno železniško združenje za kongresne dejavnosti.

Analiza poslovanja

Poslovni rezultat Slovenskih železnic, d.d., leta 2002

Leta 2002 so Slovenske železnice, d. d., ustvarile 60.605,6 mio tolarjev prihodkov. Poslovni prihodki sestavljajo 96,4 % prihodkov, finančni prihodki 2,4 % prihodkov in izredni prihodki 1,2 % prihodkov. Odhodki so znašali 73.151,8 mio tolarjev in jih sestavljajo poslovni odhodki s 87,5-odstotnim deležem, delež finančnih odhodkov je znašal 12,4 %, delež izrednih odhodkov pa desetinko odstotka. Ugotovljena je bila izguba v višini 12.546,2 mio tolarjev, od tega na dejavnosti poslovanja 5.600,2 mio tolarjev, na dejavnosti financiranja 7.578,4 mio tolarjev, zmanjšuje pa jo pozitivna razlika med izrednimi prihodki in izrednimi odhodki v višini 632,4 mio tolarjev. Konec leta 2002 so izgubo ugotovile vse poslovne enote in uprava Slovenskih železnic.

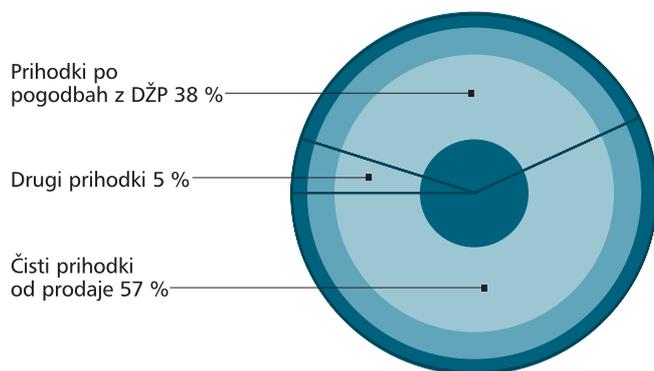
Struktura izgube

Ugotovitev poslovnega izida

tisoč tolarjev	Doseženo 2001	Načrt 2002	Doseženo 2002	Indeks 2002/2001	% dosež. načrta
Poslovni prihodki	55.183.641	59.552.972	58.396.377	105,8	98,1
Poslovni odhodki	59.203.464	62.154.401	63.996.596	108,1	103,0
Rezultat poslovanja	(4.019.823)	(2.601.429)	(5.600.219)	139,3	215,3
Finančni prihodki	1.387.033	626.687	1.484.940	107,1	237,0
Finančni odhodki	2.661.929	6.197.896	9.063.289	340,5	146,2
Rezultat rednega delovanja	(5.294.719)	(8.172.638)	(13.178.568)	248,9	161,3
Izredni prihodki	1.001.713	215.210	724.312	72,3	336,6
Izredni odhodki	395.722	103.331	91.931	23,2	89,0
Čista izguba	(4.688.728)	(8.060.759)	(12.546.187)	267,6	155,6

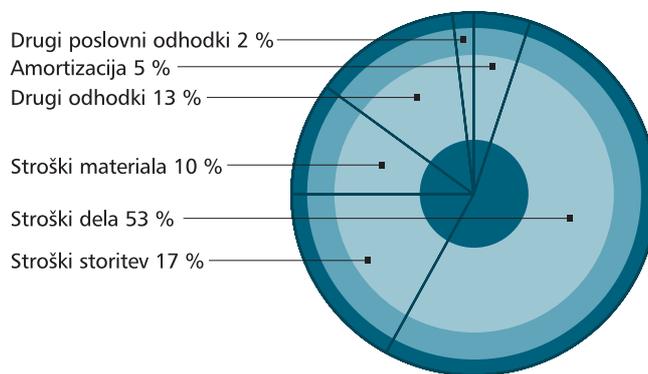
Struktura doseženih prihodkov Slovenskih železnic

V primerjavi z letom 2001 so poslovni prihodki večji za 5,8 %. Za 8,9 % so večji čisti prihodki od prodaje, ki so rezultat 8,5 % večjega obsega dela v tovornem in 4,8 % večjega obsega dela v potniškem prometu ter realizacije storitev, ki sta jih opravili poslovni enoti Vzdrževanje infrastrukture in Vodenje prometa. Sredstva po pogodbi z Direkcijo za železniški promet (DŽP) so večja za 1,7 % in so namenjena za pokrivanje dela stroškov storitev notranjega potniškega prometa, pokrivanje razlike v ceni kombiniranega prometa in vzdrževanje javne železniške infrastrukture ter vodenje prometa.

Poslovni odhodki presegajo višino poslovnih prihodkov skoraj za deset odstotkov. Med njimi so največji stroški dela, ki sestavljajo 60 odstotkov poslovnih odhodkov, leto prej je njihov delež znašal 57,5 %. Glede na leto 2001 so se povečali za 12,8 %. Petino poslovnih odhodkov sestavljajo stroški storitev. Delež amortizacije v poslovnih odhodkih znaša 6,2 %, leto prej pa 6,5 %. Glede na leto prej je amortizacija večja za 3,3 %.

Struktura doseženih odhodkov Slovenskih železnic

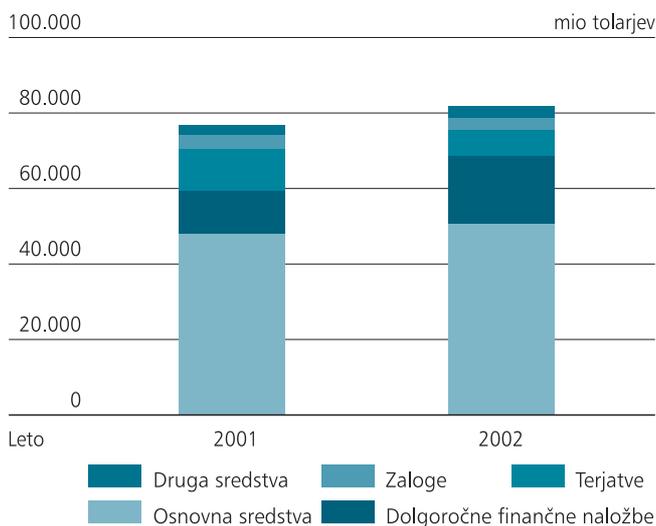

V primerjavi z letom prej so se za skoraj dva- in polkrat povečali finančni odhodki (vpliv novih računovodskih standardov). Dobrih 60 odstotkov finančnih odhodkov so obresti za nabavo elektromotornih vlakov, vlakov z nagibno tehniko in tovornih vagonov ter obresti za obratna sredstva in drugo. Med finančne odhodke so uvrščeni še prevrednotovalni finančni odhodki, ki pomenijo izgube odvisnih družb, odhodke od prevrednotenja dolgov, odhodke od prevrednotenja dolgoročnih finančnih naložb ter odhodke na račun popusta pri prodaji terjatev iz naslova stanovanjskih kreditov.

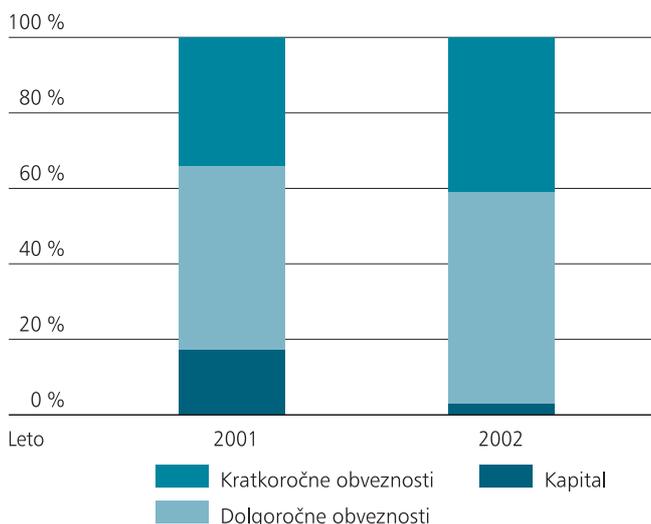
Premoženjsko finančno stanje

Sredstva Slovenskih železnic – brez javne železniške infrastrukture – so se leta 2002 v primerjavi z letom prej povečala za 9,4 %. Z največjim delom so jih sestavljala opredmetena osnovna sredstva, dolgoročne finančne naložbe, kratkoročne poslovne terjatve in zaloge materiala in nadomestnih delov. Delež stalnih sredstev v sredstvih je bil 86,1-odstoten. Na strani virov sredstev je delež kapitala le dobre tri odstotke obveznosti do virov sredstev, drugo so dolgoročne (57,5 % obveznosti do virov sredstev) in kratkoročne finančne in poslovne obveznosti (39,4 % obveznosti do virov sredstev).

Sestava sredstev na dan 31. 12.

Sestava virov sredstev na dan 31. 12.

Analiza finančnega položaja

Zaradi zmanjšanja kapitala zaradi izgube in povečanja materialnih sredstev (vsota neopredmetenih dolgoročnih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in zalog) se je povečal neto dolg, ki je opredeljen kot razlika med terjatvami in obveznostmi, za več kot tretjino. Neto dolg obravnavamo tudi kot presežek materialnih sredstev nad kapitalom.

mio tolarjev	31. 12. 2001	31. 12. 2002	Razlika	
			2002-2001	Indeks
Kratkoročne terjatve	8.640,4	7.870,2	(770,2)	91,1
Kratkoročni dolgovi	22.217,9	31.366,6	9.148,7	141,2
Neto kratkoročni dolg	13.577,5	23.496,4	9.918,9	173,1
Dolgoročne terjatve	12.750,8	17.791,4	5.040,6	139,5
Dolgoročni dolgovi	37.461,5	45.866,1	8.404,6	122,4
Neto dolgoročni dolg	24.710,7	28.074,7	3.364,0	113,6
Neto dolg	38.288,2	51.571,1	13.282,9	134,7
Dolgovi skupaj	59.679,4	77.232,7	17.553,3	129,4
Terjatve skupaj	21.391,2	25.661,6	4.270,4	120,0

Stopnja zadolženosti, izražena z razmerjem med neto dolgom in materialnimi sredstvi, je konec leta 2002 znašala 95,4 %, kar pomeni, da je bilo dobrih 95 % materialnih sredstev financiranih s tujimi viri, konec leta 2001 pa tri četrtine materialnih sredstev.

Neugodno je tudi financiranje dolgoročnih naložb.

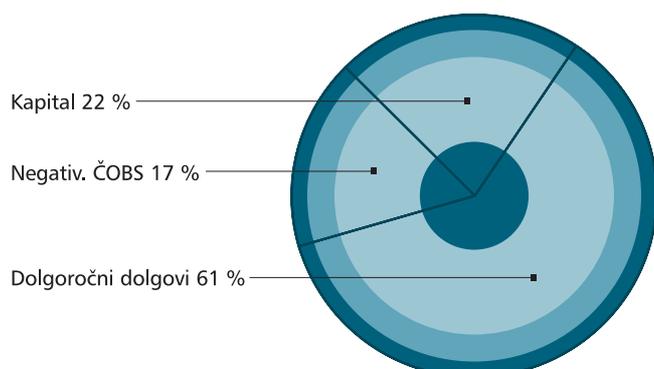
mio tolarjev	31. 12. 2001	31. 12. 2002	Razlika	
			2002-2001	Indeks
Obratna sredstva	12.115,9	11.062,2	(1.053,7)	91,3
Tekoče obveznosti	22.217,9	31.366,6	9.148,7	141,2
Dolgoročne naložbe	60.769,3	68.662,7	7.893,3	113,0
Dolgoročni viri	50.667,4	48.358,3	(2.309,2)	95,4
Čista obratna sredstva	(10.101,9)	(20.304,4)	(10.202,5)	201,0
Kapital	13.205,9	2.492,1	(10.713,8)	18,9

Iz prikazanih podatkov je razvidno, da so se dolgoročni viri Slovenskih železnic glede na leto prej zmanjšali, v strukturi je delež kapitala znašal le 5,2 %, leto prej 26,1 %. Dolgoročni viri so krili 70,4 % dolgoročnih naložb, leto prej 83,4 %.

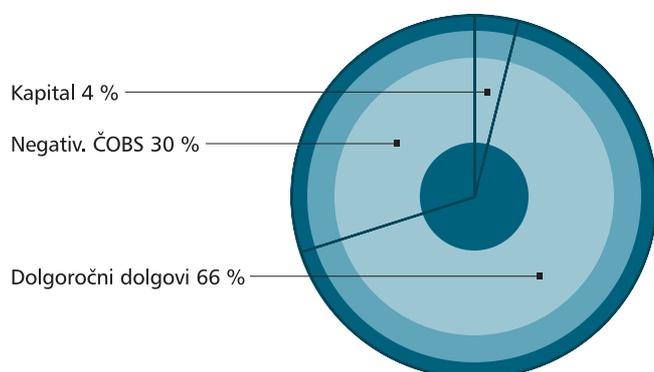
Slovenske železnice so imele konec leta 2002 negativna čista obratna sredstva, kar pomeni, da so bile dolgoročne naložbe večje od dolgoročnih virov za 20.304,4 mio tolarjev, in so se v primerjavi z letom prej podvojila. Takšno stanje je posledica povečanja osnovnih sredstev za 2.852,8 mio tolarjev, zmanjšanje kapitala za 10.713,8 mio tolarjev, negativna čista obratna sredstva pa zmanjšuje večji neto dolgoročni dolg za 3.364,1 mio tolarjev.

Financiranje dolgoročnih naložb:

**Struktura financiranja dolgoročnih naložb
31. 12. 2001**

**Struktura financiranja dolgoročnih naložb
31. 12. 2002**

Za vzpostavitev finančnega ravnotežja primanjkuje torej Slovenskim železnicam 20.304,4 mio tolarjev sredstev, za financiranje zalog pa še dodatnih 3.192,0 mio tolarjev, skupaj 23.496,4 mio tolarjev. Tako doseženo finančno ravnotežje pa ne zagotavlja investicijske sposobnosti, zato je treba za vsako investicijo zagotoviti dolgoročne vire. Prav tako je za večji obseg poslovanja treba zagotoviti večja obratna sredstva.

Za izboljšanje poslovanja so Slovenske železnice leta 2002 sprejele ukrepe za povečanje prihodkov, zmanjšanje stroškov in ohranjanje likvidnosti. Vsi notranji kratkoročni ukrepi so bili vključeni in ovrednoteni v poslovnem načrtu Slovenskih železnic za leto 2002. Večinoma so bili ukrepi uresničeni (deloma izpad transportnih prihodkov in prihodkov od prodaje premoženja). Vlada je na predlog uprave javnega podjetja Slovenske železnice in njenega nadzornega sveta sprejela ukrepe za zagotovitev kratkoročne kapitalske ustreznosti Slovenskih železnic, d. d., leta 2003. Izdelana so bila tudi strokovna izhodišča z ukrepi za poslovno in s tem povezano kadrovske sanacije in izhodišča za oblikovanje koncernskega sistema slovenskih železniških družb.

Pričakovani razvoj družbe

Temeljna razvojna usmeritev Slovenskih železnic za obdobje do leta 2010 je podrobno opredeljena s strateškim načrtom; načrt vsebuje vizijo, ključne cilje in strategije uprave Slovenskih železnic pod skupnim imenom Nova smer.

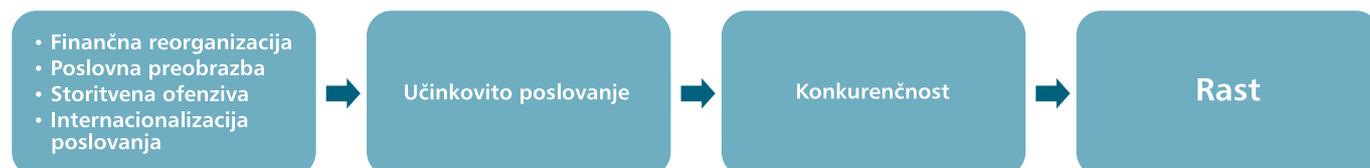
Vizija

Slovenske železnice morajo postati ključni, tržno usmerjen, tehnološko razvit ter stroškovno učinkovit železniški operater v prevozu blaga na V. in X. vseevropskem koridorju; ponudnik celovitih in prijaznih storitev v potniškem prometu v Sloveniji in regiji; vzdrževalec sodobne in varne železniške infrastrukture (v okviru Nacionalnega programa).

Ključni cilji

Strategije

Nova smer je program poslovne preobrazbe Slovenskih železnic, skupek poslovno in razvojno utemeljenih projektov, katerih uresničitev je pogoj tako za obstanek kot za razvoj sistema Slovenskih železnic. Na podlagi strateškega načrta je bil izdelan tudi poslovni načrt za leti 2003 in 2004 kot temeljni instrument vodenja tekočega poslovanja. Potekajo še usklajevanja z vlado RS o posameznih elementih in projektih Nove smeri ter prilagajanje le-te sprejetemu Zakonu o preoblikovanju in privatizaciji javnega podjetja Slovenske železnice, d. d., in strokovnim izhodiščem za poslovno in s tem povezano kadrovske sanacije in izhodiščem za oblikovanje koncernskega sistema slovenskih železniških družb.

Strateški projekti bodo začeli delo leta 2003 z različnimi termini izvedbe.

Po posameznih področjih bodo razvojni cilji doseženi z uresničitvijo naslednjih projektov:

- Tržna ofenziva na V. in X. vseevropskem koridorju,
- Interoperabilnost – tovorni promet v regiji,
- Logistični center Moste,
- Povečanje kakovosti storitev v potniškem prometu,
- Novi produkti potniškega prometa,
- Potniški center Ljubljana in železniške postaje,

- Razvoj infrastrukture – minimiziranje izrednih dogodkov ter integrirano vzdrževanje,
- Nadzorni center vodenja in upravljanja prometa ter elektroenergetike,
- Racionalizacija nepremičnin in nepremičninski projekti v funkciji železniške dejavnosti,
- Modernizacija parka vlečnih in vlečenih vozil in racionalizacija vzdrževanja le-teh,
- Poslovna preobrazba povezanih podjetij.

Pomembne naloge, ki jih bo treba opraviti v vseh dejavnostih sistema Slovenskih železnic, d. d., so:

- Poenostavitev organizacijske strukture Slovenskih železnic in prenova delovnih procesov, vključno organizacijskih pravilnikov, standardov in sistema kakovosti,
- Kadrovska reorganizacija in racionalizacija,
- Prenova izobraževalnega sistema,
- Informatizacija Slovenskih železnic,
- Uvedba sodobnega kontrolinga, vključno upravljalnega računovodstva,
- Nadgradnja notranjega komuniciranja in odnosov z javnostmi.

letno poročilo 2022

TOVORNI PROMET

Cilji za leto 2002

Za leto 2002 je poslovna enota Tovorni promet načrtovala naslednje cilje:

- prepeljati 15.465,9 tisoč ton blaga,
- opraviti 2.960,3 mio netotonskih kilometrov,
- ustvariti 23.584,1 mio tolarjev transportnih prihodkov.

Doseženo leta 2002

Doseženi pa so bili naslednji rezultati:

- prepeljanih je bilo 16.339,2 tisoč ton blaga,
- opravljenih je bilo 3.077,9 mio netotonskih kilometrov,
- ustvarjenih je bilo 23.255,2 mio tolarjev transportnih prihodkov.

Ponudba

Ponudbo Slovenskih železnic v tovarnem prometu sestavljajo prevozi vagonov in malih pošiljk. Našim kupcem ponujamo prevoz posamičnih vagonov in kompletov vlakov, tako v klasičnem kot v kombiniranem načinu. Storitve opravljamo v notranjem in mednarodnem prometu.

Vagonske pošiljke

Leta 2002 je bilo prepeljanih 16.309,4 tisoč ton blaga in opravljenih 3.077,9 mio netotonskih kilometrov. Obseg prepeljanega blaga v tonah je za 5,7 % presegel predvidevanja, načrtovani obseg opravljenega dela v netotonskih kilometrih pa je bil presežen za 4,0 %. Predvideni obseg prodaje je bil pri prevozih za potrebe slovenskega gospodarstva presežen za 5,2 %, pri tranzitnih prevozih pa smo predvideni obseg prodaje presegleli za 6,2 %.

V primerjavi z letom 2001 je bilo prepeljanega za 9,6 % več blaga in opravljenih za 8,5 % več netotonskih kilometrov. Povprečna prevozna pot prepeljanega blaga je znašala 188,7 kilometra in je bila za kilometer krajša od načrtovane ter za 1,9 kilometra daljša od dosežene leta 2001. Opazna pa je sprememba povprečne prevozne poti v izvozu, saj se je zmanjšala za 21 kilometrov oziroma 17 %, zaradi česar smo v tej vrsti prometa pri obsegu opravljenega dela zaostali za obsegom leta prej.

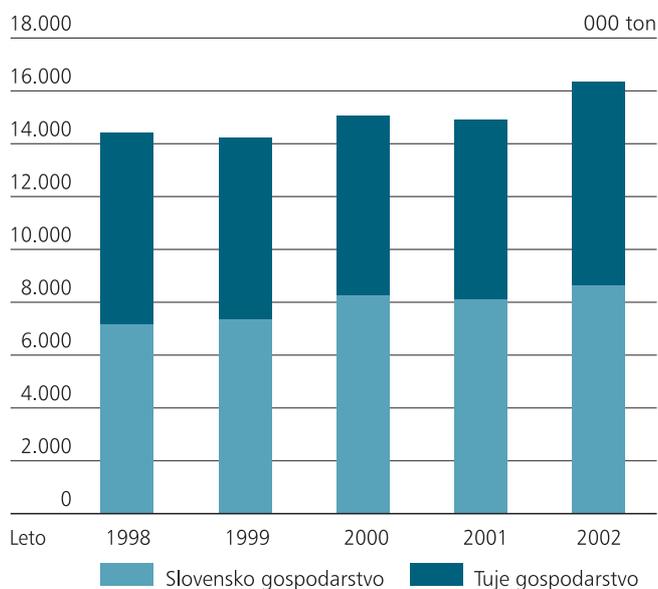
	2001	2002	Indeks
VAGONSKE POŠILJKE ¹⁾			
Prepeljano blago (000 ton)	14.887	16.309	109,6
• notranji promet	1.669	1.546	92,6
• mednarodni promet	13.218	14.763	111,7
– uvoz	4.715	5.083	107,8
– izvoz	1.700	1.999	117,6
– kopenski tranzit	3.331	3.532	106,0
– luški tranzit	3.472	4.149	119,5
Opravljeno delo (mio NTKM)	2.837	3.078	108,5
• notranji promet	249	230	92,4
• mednarodni promet	2.588	2.848	110,0
– uvoz	660	676	102,4
– izvoz	212	209	98,6
– kopenski tranzit	747	786	105,2
– luški tranzit	969	1.177	121,5

¹⁾ Vključeni zasebni vagoni in kombinirani transport

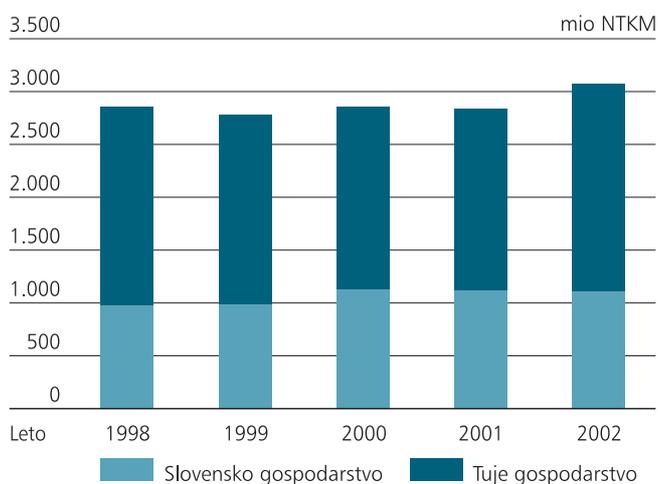
Vir: ST-152

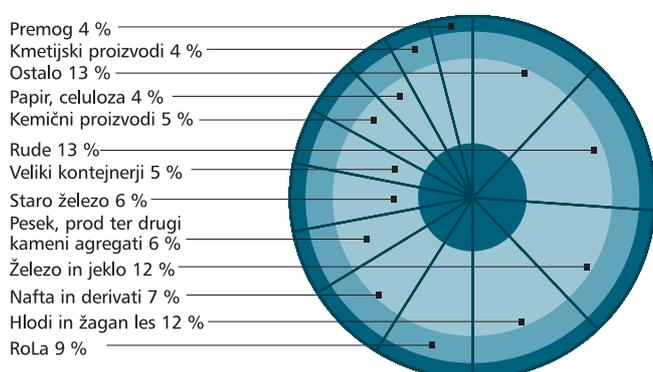
Prepeljano blago

Opravljeno delo

Prepeljane tone

Struktura prevozov po blagovnih skupinah

Notranji promet

Za slovensko gospodarstvo je bilo prepeljanih 52,9 % vsega prepeljanega blaga oziroma 8.628 tisoč ton. Delež notranjega prometa v skupnem prevozu pa znaša 9,4 % in se po letu 2000 zmanjšuje.

Končanje gradbenih del na železniški infrastrukturi, upočasnitev gradnje avtocestnega križa, postopno zapiranje rudnika Trbovlje ter zmanjšanje posevkov sladkorne pese v Sloveniji, so glavni vzroki za nadaljnje zmanjševanje količine prepeljanega blaga v notranjem prometu. Le ta se je leta 2001 zmanjšal za 16 %, leta 2002 pa še za nadaljnjih 7,4 % glede na leto prej.

Uvoz in izvoz

Leta 2002 je bilo v uvozu in izvozu skupaj prepeljanih 5,9 % oziroma 393,7 tisoč ton več blaga kakor je bilo načrtovano in za 10,4 % oziroma za 666,7 tisoč ton več kakor leta 2001.

Tako kot v izvozu je tudi v uvozu glavni vzrok za preseganje načrta in lanskih rezultatov povečanje prevoza v spremljanem oprtnem prometu. Slednji je bil leta 2002 v primerjavi z letom 2001 v izvozu večji za 64, v uvozu pa za 58 %. Tako načrt kot tudi lanski rezultati so bili preseženi še pri prevozu nafte in derivatov v luškem uvozu.

Doseganje še boljših rezultatov nam je preprečil izpad pri prevozu kmetijskih proizvodov, lesa in kemičnih proizvodov. Občutno se je zmanjšal uvoz žita iz Avstrije kot posledica preusmeritve nakupov na druge trge. Na zmanjšanje prevoza lesa pa je vplival večji odkup na domačem trgu zaradi visokih cen na Hrvaškem.

Kopenski tranzit

V kopenskem tranzitu smo leta 2002 prepeljali toliko, kot smo načrtovali, v primerjavi z letom prej pa za 6 % oziroma za 201,3 tisoč ton več.

Načrtovani obseg je bil presežen pri prevozu lesa in proizvodov črne metalurgije iz Hrvaške oziroma Slovaške v Italijo ter pri prevozih papirja in celuloze iz zahodnoevropskih držav na Balkan s kompletnimi vlaki iz Zaloga.

Za načrtovanim obsegom pa smo zaostali pri prevozu starega železa iz Romunije in Madžarske v Italijo, gnojil iz Hrvaške in Slovaške v Italijo, pri prevozu koruze iz Avstrije na Hrvaško, pri prevozu pšenice iz Madžarske in Romunije v Italijo.

Tudi ugodni rezultati leta 2002 v primerjavi z letom prej potrjujejo pravilnost odločitve Slovenskih železnic o osredotočenju tržnih dejavnosti na trge, ki jih povezuje V. in X. vseevropski koridor, ter uveljavljanju novih oblik poslovnega sodelovanja z železniškimi transportnimi podjetji na tem področju.

Luški tranzit

Obseg prepeljanega tovora v luškem tranzitu je predvidevanja v poslovnem načrtu presešel za 11,4 %, v primerjavi z letom 2001 pa je bilo prepeljanih 19,5 % oziroma 677,2 tisoč ton več blaga.

Prav tako smo načrte za leto 2002, in hkrati tudi rezultate za leto 2001, presešli pri prevozu rude v Avstrijo – predvsem zaradi drugačne dinamike odvoza iz Luke in povečanih potreb avstrijskega uporabnika – ter pri prevozih proizvodov črne metalurgije iz Slovaške, Češke in Jugoslavije. Prevoz proizvodov črne metalurgije iz Jugoslavije je letos nov tovar, ki se je preusmeril z Reke na prevoz preko Luke Koper. Načrt smo presegli še pri prevozu kalcijevega fosfata v Avstrijo.

Načrta nam ni uspelo uresničiti pri prevozu madžarskega žita. Madžarski izvozniki so na evropskem trgu dosegli višjo ceno žita, zato so ga izvažali predvsem v Zahodno Evropo. Načrta prav tako nismo izpolnili pri prevozu avtomobilov iz Nemčije in v obratni smeri na Poljsko.

Kombinirani transport

Leta 2002 je bilo v kombiniranem transportu prepeljanih 2.359 tisoč ton blaga. Zastavljeni cilji za leto 2002 so bili preseženi za 26 %, rezultati leta 2001 pa za 36,7 %. Več kakor polovico blaga (57,9 %) smo prepeljali v spremljanem oprtnem prometu, drugo pa sestavljata kontejnerski promet (34 %) in nespremljani oprtni promet (8,1 %).

	2001	2002	Indeks
KOMBINIRANI TRANSPORT			
Prepeljano blago (000 ton)	1.726	2.359	136,7
• notranji promet	0	1	
• mednarodni promet	1.726	2.358	136,6
– uvoz	655	934	142,6
– izvoz	584	871	149,1
– kopenski tranzit	46	48	104,3
– luški tranzit	441	505	114,5
Prepeljano ITE (ITE)	86.945	113.672	130,7
• notranji promet	49	102	208,2
• mednarodni promet	86.896	113.570	130,7
– uvoz	27.459	36.914	134,4
– izvoz	26.872	39.580	147,3
– kopenski tranzit	3.851	4.174	108,4
– luški tranzit	28.714	32.902	114,6

Kontejnerski promet

V notranjem prometu smo leta 2002 prepeljali zelo malo kontejnerjev, in sicer samo 216 ton oziroma 85 ITE.

V uvozu in izvozu je bilo prepeljanih 265 tisoč ton, kar je za 19,4 % več kakor leto prej. Pozitivna gibanja se odražajo predvsem na relacijah iz Slovenije v Nemčijo, Belgijo, Italijo, na Poljsko in v Bosno. Povečanje prometa je opazno tudi med Slovenijo in Jugoslavijo, predvsem v uvozu.

V kopenskem tranzitu je bilo prepeljanih 31 tisoč ton, kar je sicer za 18,2 % manj kakor leta 2001, vendar je bilo preseženo

število prepeljanih enot (+ 1,6 %). Promet se je povečal na relacijah Avstrija-Hrvaška, Bosna-Nemčija, Italija-Hrvaška ter Madžarska-Italija.

Več smo prepeljali tudi v luškem tranzitu, in sicer 505 tisoč ton, kar je 15,8 % več kakor leta 2001 in 9,9 % več kakor smo načrtovali. Promet se je povečal predvsem na relacijah proti Madžarski, Avstriji, Slovaški in Jugoslaviji.

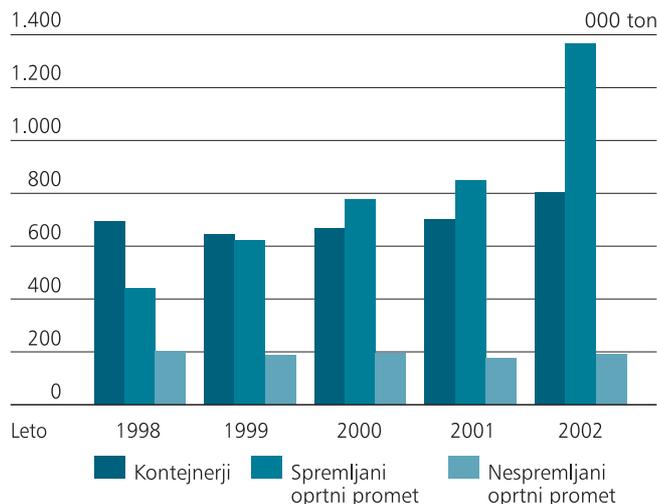
Nespremljani oprtni promet

V nespremljanem oprtnem prometu (zamenljivi zabojniki in sedlasti polprikloniki) je bilo prepeljanih 190,7 tisoč ton, kar je 9 % več kakor leta 2001. Za 5,2 % pa smo povečali tudi število prepeljanih enot. Z uvedbo blok vlaka na relaciji Verona-Oradea (prevoz sedlastih polpriklonikov) so se rezultati v zadnjem tromesečju leta 2002 še izboljšali.

Spremljani oprtni promet

Kot vsa leta doslej je spremljani oprtni prevoz potekal le v uvozu in izvozu. Izredno povečan obseg v primerjavi z letom 2001 in načrtom za leto 2002 je bil tako pri prepeljanih tonah kot pri prepeljanih kamionih. Leta 2002 je bilo prepeljanih 1.366,0 tisoč ton, kar je za 60,6 % več kakor leta 2001. Ta rezultat bi bil še boljši, če ne bi prišlo do ukinitve tretjega para vlakov na relaciji Ljubljana KT-Salzburg, zaradi premajhnega števila ustreznih vagonov, ter skoraj 40 dnevni prekinitev voženj oprtnih vlakov zaradi raznih zapor na Avstrijskih železnicah.

Prepeljano blago v kombiniranem prometu

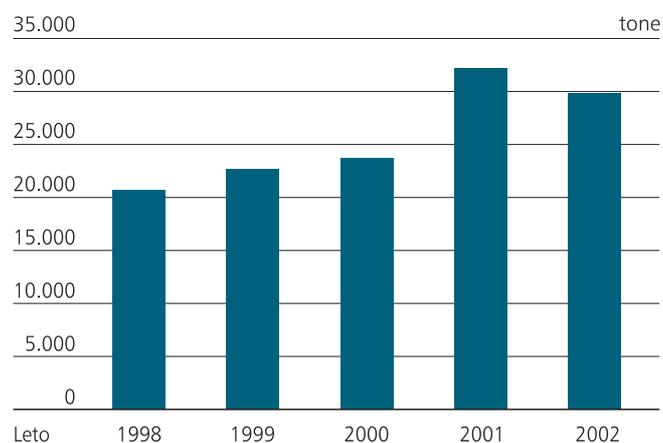
Male pošiljke

Leta 2002 je bilo prepeljanih 29,8 tisoč ton malih pošiljk, od tega v notranjem prometu 96,3 % in 3,7 % oziroma 1,1 tisoč ton v mednarodnem prometu. V primerjavi z letom 2001 je bilo prepeljanih za 7,3 % manj blaga. Načrtovani obseg prepeljanih pošiljk je bil v notranjem prometu dosežen 93,7-odstotno, v mednarodnem pa 50,4-odstotno.

	2001	2002	Indeks
MALE POŠILJKE			
Prepeljano blago (ton)	32.131	29.776	92,7
• notranji promet	30.607	28.667	93,7
• mednarodni promet	1.524	1.109	72,8

Zahteve trga, kot so manjše in večkratne dostave, dostava v sistemu »just in time«, dostava blaga neposredno na prodajne pulte in vezava sredstev na minimalne zaloge so vzroki za povečanje števila pošiljk, hkrati pa na zmanjševanje njihove povprečne teže. Namesto večjih in težjih pošiljk smo torej prepeljali več manjših in lažjih.

Male pošiljke

Vrednost prodaje

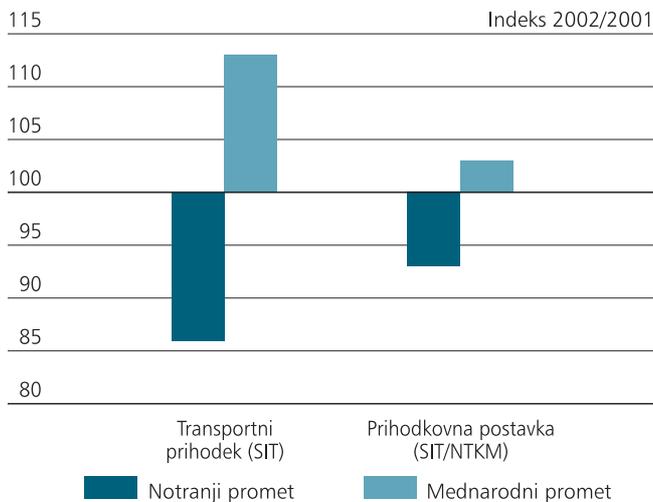
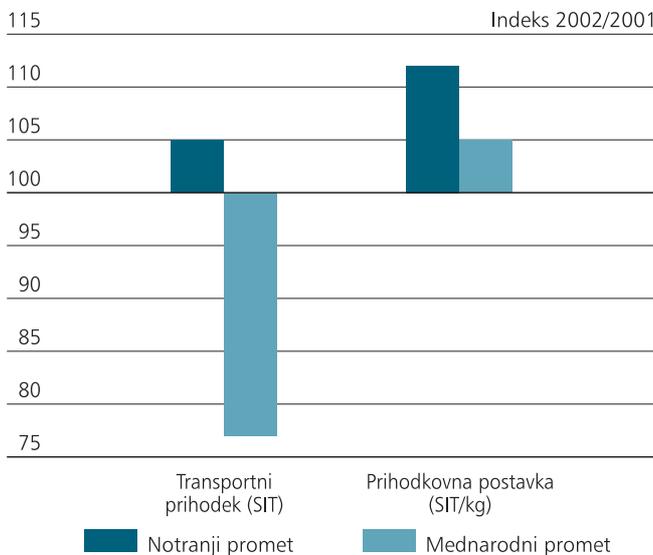
V primerjavi z letom 2001 so Slovenske železnice s prevozom vagonских in malih pošiljk ustvarile za 8,5 % oziroma 1.816,1 mio tolarjev več transportnih prihodkov. Tako je bila večja tudi vrednost prodaje, izjema pri tem je prodaja vagonских pošiljk v notranjem prometu ter malih pošiljk v mednarodnem prometu. Glavni vzrok za manjše transportne prihodke v navedenih vrstah prometa je bil manjši obseg opravljenega dela.

Prihodkovne postavke vagonских pošiljk so bile v primerjavi s postavkami iz leta 2001 v povprečju višje za 3,0 % in za 2,2 % nižje od načrtovanih. Zaradi posebne blagovne strukture so se prihodkovne postavke najmanj zvišale v notranjem prometu, najbolj pa v mednarodnem prometu, predvsem izvozu.

Vrsta prometa	Indeksi na načrt 2002		Indeksi na doseženo 2001	
	Obseg dela	Prihodkovne postavke	Obseg dela	Prihodkovne postavke
VAGONSKE POŠILJKE	104,4	97,5	109,0	102,5
• notranji promet	96,5	93,3	85,0	101,3
• mednarodni promet	104,9	97,6	110,7	102,5
– uvoz	98,5	98,2	103,2	104,2
– izvoz	95,1	105,7	99,7	112,2
– kopenski tranzit	100,0	101,1	104,0	106,5
– luški tranzit	114,8	96,5	123,4	100,2
• prazni privatni vagoni	99,3	99,3	102,6	106,9
Skupaj s praznimi privatnimi vagoni	104,0	97,8	108,5	103,0
MALE POŠILJKE	90,8	89,4	92,7	110,5

Vir: Obdelava tovarnega lista ST-152

Vagonske pošiljke**Male pošiljke****Sodelovanje v skupnih projektih**

Slovenske železnice so cilje, zastavljene leta 2002, dosegle tudi z drugimi dejavnostmi, kot so bile sodelovanje v projektih Slovenskega logističnega grozda, mednarodno povezovanje in razvoj dodatnih uporabniških storitev.

Slovenske železnice so se vključevale v skupne projekte Slovenskega logističnega grozda, med katere sodijo poslovno-raziskovalni projekti (skupne tržne baze, razvoj trgov, distribucijska središča), tehnološko-inovativni projekti ter mednarodno sodelovanje in promocija, v okviru katere je bilo leta 2002 organizirano srečanje s turškimi partnerji.

Na področju mednarodnega poslovnega povezovanja je poslovna enota tovorni promet nadaljevala projekte s sosednjimi železniškimi upravami. Posebno pozornost smo namenili vprašanju kakovosti storitev v mednarodnem tovornem prometu ter prizadevanjem železnic uvrstiti Koridor 5 v programe Evropske skupnosti na področju transporta.

Na razvojnem področju so Slovenske železnice končale pripravo aplikacij, ki bodo uporabnikom omogočile iskanje in sledenje poti pošiljk ter vpogled v nekatere podatke o njihovih pošiljkah, ki se nahajajo na mreži Slovenskih železnic. Uporabniki bodo do podatkov lahko dostopali po internetni strani, glavna storitev pa jim bo ponujena brezplačno.

Tovorni vagoni

Slovenske železnice so imele v inventarskem voznom parku na dan 31. decembra 2002 5.367 vagonov s skupno nosilnostjo 263.853 ton. Povprečna nosilnost je znašala 49,2 tone. Tehnična struktura vagonov kaže, da je v inventarskem voznom parku največ vagonov odprtega in zaprtega tipa serij E in G, ki skupaj sestavljajo 45 % celotnega inventarskega parka, vendar se zaradi omejene uporabnosti ter drugih dejavnikov (starost, tehnična dotrajanost) delež teh vagonov iz leta v leto manjša. Od drugih serij so pomembno zastopani odprti vagoni posebnega tipa serije F za prevoz rude in gramoza ter posebni vagoni s premično streho.

Življenjska doba navadnih tovornih vagonov znaša 30 let, tovornih vagonov z izboljšano konstrukcijo (posebni vagoni) pa 25 let. Povprečna starost vagonov Slovenskih železnic pa je 23,5 leta.

Od skupnega števila vagonov ima režim RIV (mednarodni promet) 95,6 % vagonov, za hitrost do 100 km/h je sposobnih 94,9 %, za hitrost do 120 km/h pa le 2,5 % vagonov.

Stanje obstoječega parka količinsko presega sedanje potrebe po prevozi, predvsem pa struktura po tipih oziroma serijah vagonov ne ustreza povsem zahtevam trga. Zato vzdržujemo le 54,6 % vagonov inventarskega voznega parka. Zaradi prilagajanja tržnim potrebam vagoni tudi predelujemo. Tako je bilo leta 2002 12 vagonov za prevoz mazuta serije Zaes predelanih v vagoni za prevoz tako imenovanih belih naftnih derivatov (bencini, kurilno olje ipd.) serije Zas.

Inventarski vozni park se je leta 2002 zmanjšal, ker se tovorni vagoni, ki jih Slovenske železnice zaradi njihove tehnološke zastarelosti ne potrebujejo, predlagajo za odpis (prodajo ali razdrtje). Tako je bilo leta 2002 predlaganih in odobrenih za odpis skupno 278 tovornih vagonov.

Večina vagonov (277) je bila prodanih v obdobju od 18. septembra 2002 do 20. februarja 2003, kot neprimernih za nadaljnjo uporabo v prometu – kupec SŽ-Centralne delavnice Ljubljana, en vagon serije Kgs je še v postopku prodaje. Petnajst tovornih vagonov serije Eas, odpisanih pred letom 2002, je bilo leta 2002 prodanih podjetju NH Trans (Češka republika).

Prihodki in odhodki ter poslovni izid

V poslovni enoti Tovorni promet je bilo leta 2002 ustvarjenih 27.374,6 mio tolarjev prihodkov in realiziranih 28.983,6 mio tolarjev odhodkov. Poslovni rezultat je bil negativen, izguba je znašala 1.609,0 mio tolarjev.

Realizirani prihodki dosegajo poslovni načrt z 99,7 %, predvsem zaradi 1,4-odstotnega izpada transportnih prihodkov.

Transportni prihodki sestavljajo 85,0 % vseh prihodkov in dosegajo poslovni načrt z 98,6 %, kar pomeni, da so glede na letni načrt manjši za 328,9 mio tolarjev. Vzroki za izpad prihodkov so v zmanjšanju prihodkov za režijsko vozno (175 mio tolarjev), odobritev količinskih popustov za nazaj (108 mio tolarjev) in zmanjšanju obsega storitev za 3,5 % v notranjem prometu. V primerjavi z letom 2001 so transportni prihodki večji za 8,5 % zaradi ugodnih rezultatov pri prevozu vagonov v mednarodnem prometu; prevozi vagonov v notranjem prometu in malih pošiljk v mednarodnem prometu pa ne dosegajo rezultatov leta 2001.

Prihodki iz naslova subvencij za kombinirane prevoze (po pogodbi z DŽP) so bili ustvarjeni v načrtovani višini.

Ostali prihodki, ki so bili ustvarjeni na domačem in tujem trgu, ne dosegajo načrtovanih prihodkov za leto 2002 (indeks 92). Med njimi so največji prihodki po pravilniku RIV (1.188,5 mio tolarjev), ki so manjši od načrta za 153,8 mio tolarjev, in sicer zaradi izostanka prevozov žit in s tem povezane uporabe vagonov Slovenskih železnic v tujini ter krajšega zadrževanja vagonov Slovenskih železnic v tujini. Prihodki iz priračuna storitev infrastrukturi so manjši od načrtovanih za 56,6 mio tolarjev, ostali prihodki, ustvarjeni na domačem trgu, pa so od načrtovanih večji za 2,4 % oziroma 21,6 mio tolarjev.

Prevrednotovalni poslovni prihodki, ustvarjeni v višini 118,7 mio tolarjev, ki sestavljajo 0,4 % vseh prihodkov, izvirajo iz dobička od prodaje tovornih vagonov (104,5 mio tolarjev) in prihodkov od prevrednotenja terjatev (14,2 mio tolarjev). Prevrednotovalni poslovni prihodki dosegajo načrtovane le s 57,3 %, zaradi neudejanjene prodaje tovornih vagonov.

Finančni prihodki presegajo načrt za 102,8 % oziroma 375,7 mio tolarjev. Finančni prihodki so preseženi predvsem zaradi presegevanja načrtovanih prihodkov od prevrednotenja terjatev in dolgov.

Izredni prihodki znašajo 282,1 mio tolarjev in presegajo načrt za 155,5 mio tolarjev, predvsem zaradi večjih odškodnin od zavarovalnice iz naslova zavarovanj za vozna sredstva.

Doseženi odhodki so bili za 6,1 % oziroma 1.663,5 mio tolarjev večji od načrtovanih. Na odstopanja od načrta je vplivalo predvsem presegevanje priračuna stroškov poslovne enote Vleka in TVD, ki sestavlja 63 % zneska presegevanja načrtovanih odhodkov.

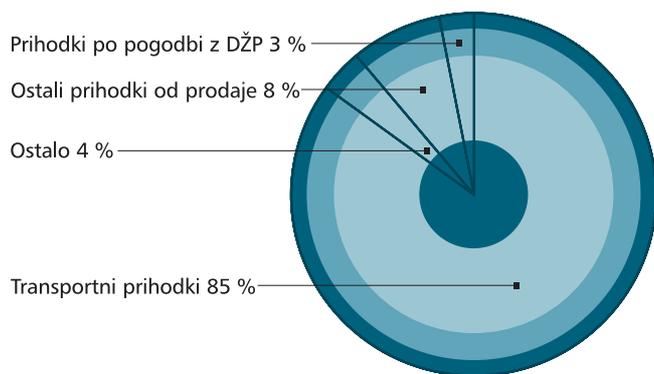
Priračun stroškov poslovne enote Vleka in TVD presega letni načrt za 8,9 % oziroma 1.044,9 mio tolarjev, zaradi 7,3 % večjega obsega opravljenih storitev (777,8 mio tolarjev) in povečanja deleža skoraj petkrat dražje dizelske vleke v strukturi opravljenih storitev (267,1 mio tolarjev). Med storitvami pomembnejše presegajo načrtovane stroške še stroški po pravilniku RIV (za 348,5 mio tolarjev), zaradi zadrževanja večjega števila tujih vagonov na območju Slovenskih železnic in njihovega daljšega zadrževanja pri strankah.

Med drugimi poslovnimi odhodki, ki presegajo načrtovane za 38,1 % (106,2 mio tolarjev), tvorijo največji delež popravki vrednosti terjatev v tujini (odpis terjatev iz naslova kontokorentnega obračuna z Jugoslovanskimi železnicami v znesku 97,2 mio tolarjev).

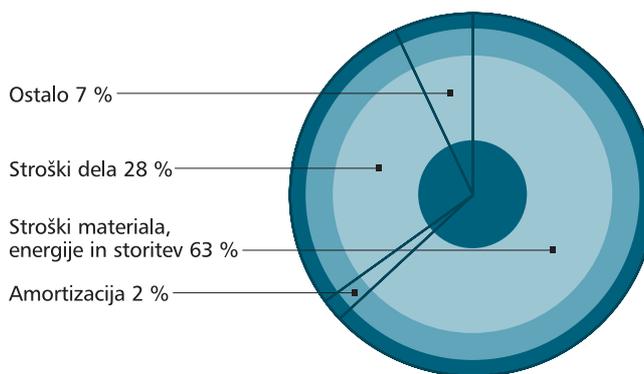

Tovorni promet tisoč tolarjev	Doseženo 2001	Načrt 2002	Doseženo 2002	Indeks 2002/2001	% doseg. načrta
PRIHODKI	26.523.123	27.459.094	27.374.654	103,2	99,7
• transportni prihodki	21.439.177	23.584.100	23.255.213	108,5	98,6
• ostali prihodki od prodaje	2.442.632	2.450.146	2.250.981	92,2	91,9
• vrednost usred. lastnih proizv. in storitev	1.861	1.757	1.838	98,8	104,6
• prihodki po pogodbi z DŽP	698.707	723.853	723.853	103,6	100,0
• drugi poslovni prihodki	180.506	207.213	119.609	66,3	57,7
• finančni prihodki	1.157.135	365.388	741.047	64,0	202,8
• izredni prihodki	603.105	126.637	282.113	46,8	222,8
ODHODKI	27.181.148	27.320.094	28.983.632	106,6	106,1
• stroški materiala in energije	679.783	452.000	538.522	79,2	119,1
• priračun stroškov uprave družbe	945.876	1.245.440	1.145.355	121,1	92,0
• priračun stroškov PE Vleka in TVD	11.661.739	11.800.583	12.845.489	110,2	108,9
• stroški ostalih storitev	3.592.660	3.195.164	3.504.385	97,5	109,7
• stroški dela	7.272.074	7.973.031	8.241.072	113,3	103,4
• amortizacija	817.397	723.242	648.951	79,4	89,7
• drugi poslovni odhodki	254.840	278.498	384.657	150,9	138,1
• finančni odhodki	1.541.840	1.578.838	1.604.165	104,0	101,6
• izredni odhodki	414.939	73.298	71.036	17,1	96,9
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	(461.486)	1.299.111	(956.937)	207,4	
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(658.025)	139.000	(1.608.978)	244,5	

Struktura doseženih prihodkov Tovorni promet

Struktura doseženih odhodkov Tovorni promet

letno poročilo 2022

POTNIŠKI PROMET

Cilji za leto 2002

Za leto 2002 si je poslovna enota Potniški promet zadala naslednje cilje:

- prepeljati 14,9 mio potnikov,
- opraviti 723,2 mio potniških kilometrov,
- ustvariti 6.125,2 mio tolarjev transportnih prihodkov.

V poslovnem načrtu smo opredelili tudi strategijo za doseganje zastavljenih ciljev z namenom izboljšati kakovost storitev, prilagoditi storitve potrebam različnih ciljnih skupin, posodobiti in izpopolniti funkcijo postaj, usposobiti osebje, izboljšati podobo Slovenskih železnic z novimi Siemensovimi vlaki Desiro in že uveljavljenimi vlaki z nagibno tehniko – vlaki ICS.

Doseženo leta 2002

Načrtovani obseg dela v potniškem prometu pri prepljanih potnikih (14,5 mio) ni bil dosežen, medtem ko pri opravljenih potniških kilometrih (749 mio PKM) načrt presežemo. V notranjem prometu je bilo prepljanih za 2,9 % manj potnikov, opravljenih pa za 3,4 % več potniških kilometrov. V mednarodnem prometu načrtovane količine niso bile dosežene pri prepljanih potnikih za 0,6 %, medtem ko so pri opravljenih potniških kilometrih presežene za 4,6 %.

Transportni prihodki so bili manjši od načrtovanih za 2,5 % oziroma 153,4 mio tolarjev. V strukturi tarifnih prihodkov je znašal delež notranjega prometa 73,6 %, mednarodnega pa 26,4 %.

Obseg dela in vrednost prodaje v potniškem prometu

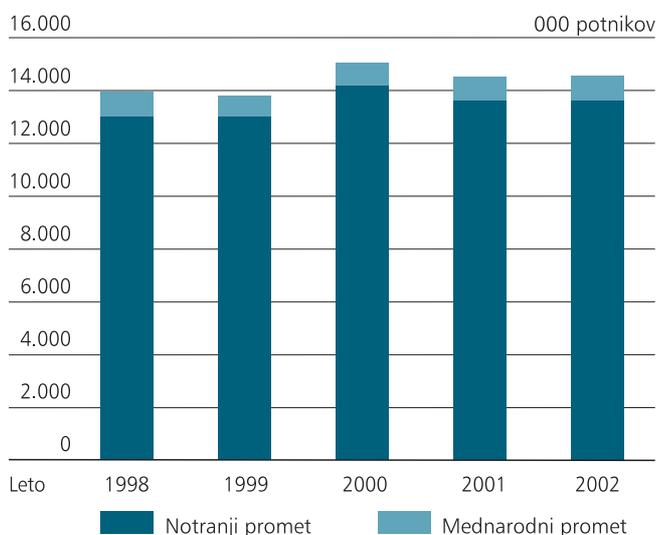
Leta 2002 je bil v primerjavi z letom 2001 dosežen naslednji obseg dela:

	2001	2002	Indeks
Število prepljanih potnikov (000)	14.484	14.519	100,2
• notranji promet	13.585	13.593	100,1
• mednarodni promet	899	926	103,0
Število potniških kilometrov (mio)	715	749	104,8
• notranji promet	594	622	104,7
• mednarodni promet	121	127	104,9
Povprečna pot (km)	49,4	51,6	104,5
• notranji promet	43,7	45,7	104,6
• mednarodni promet	134,9	137,7	102,1

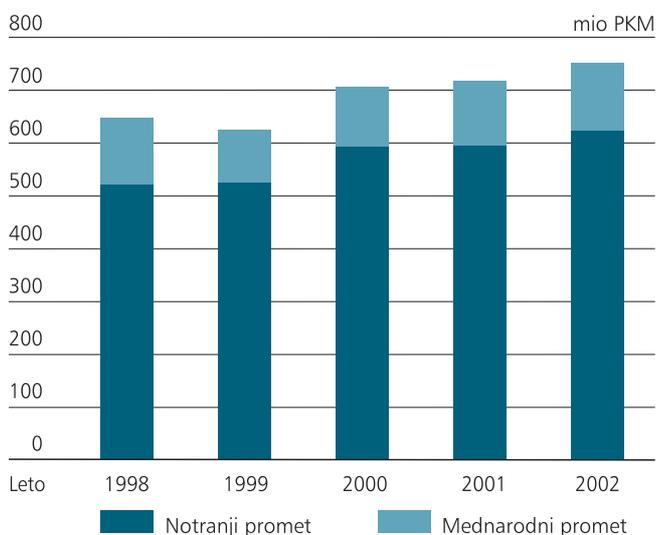
Število prepljanih potnikov se v primerjavi z letom 2001 skoraj ni spremenilo, medtem ko se je število opravljenih potniških kilometrov povečalo za 4,8 %. Vzrok je podaljšanje prevozne poti za 4,5 %. Slednja je leta 2002 znašala 51,6 kilometra, saj so potniki potovali na daljših razdaljah.

V petletnem obdobju lahko opazimo naraščanje tako števila prepljanih potnikov kot števila opravljenih potniških kilometrov.

Prepljani potniki

Opravljeni PKM

Struktura potnikov

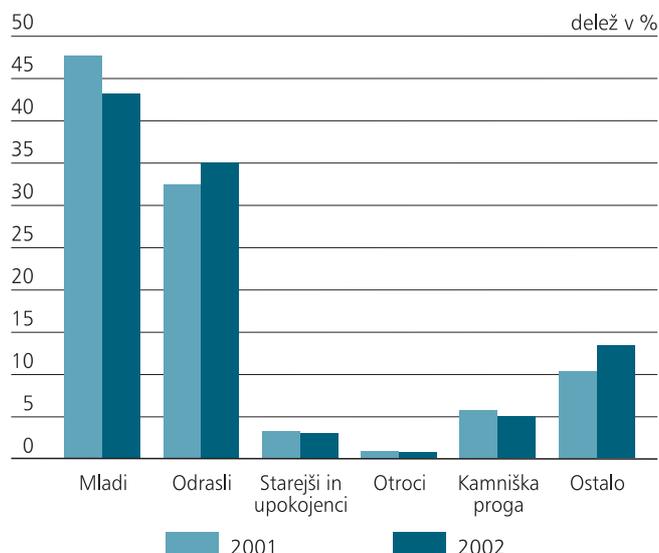
Notranji promet

V strukturi prevoza potnikov je prevladoval notranji promet, ki je sestavljal 93,6 % vseh prepljanih potnikov in 83 % vseh opravljenih potniških kilometrov.

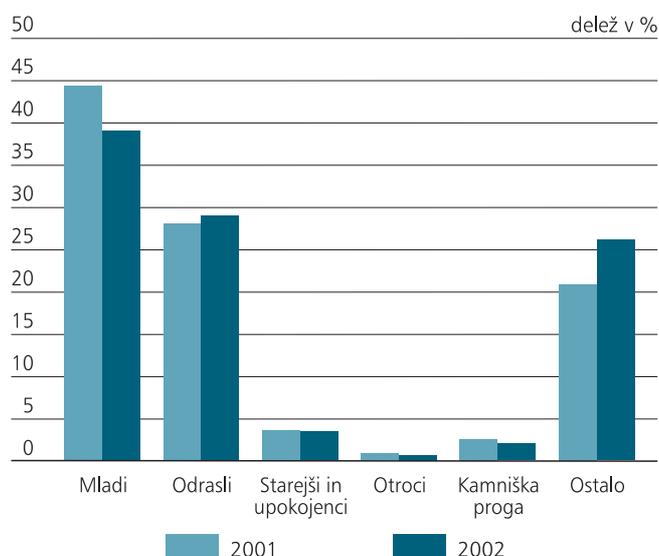
V notranjem prometu sta najpomembnejši vrsti potnikov »mladi« in »odrasli«, ki sestavljata kar 78 % vseh potnikov. Delež »odraslih« se je v primerjavi z letom 2001 povečal, medtem ko se je delež »mladih« zaradi manjših možnosti popustov zmanjšal. Leta 2002 so namreč do uvedbe izkaznice SŽ-EURO<26 30-odstotni popust lahko uveljavljali le mladi, ki so potovali na razdaljah, daljših od 61 kilometrov. Povečalo se je število potnikov s šolskimi abonentskimi vozovnicami (število potnikov z mesečnimi šolskimi vozovnicami se je povečalo za 10 %, s tedenskimi šolskimi vozovnicami pa kar za 113 % v primerjavi z letom 2001).

Struktura potnikov leta 2002 v primerjavi z letom 2001:

Potniki

Potniški kilometri

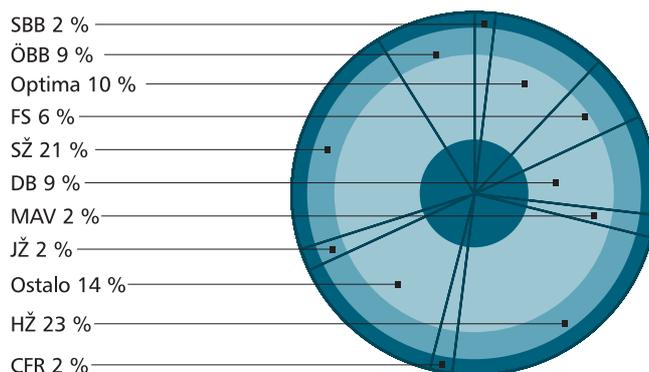

Mednarodni promet

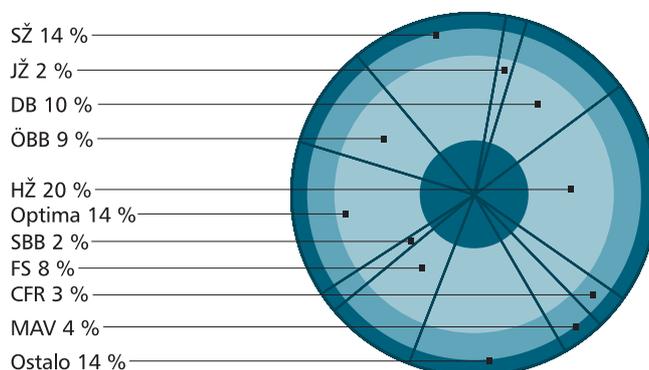
Za mednarodni potniški promet Slovenskih železnic so kot izvor potnikov najpomembnejši trgi Hrvaška, Slovenija, Nemčija, Avstrija in Italija. Pomembni so tudi posebni prevozi avtovlaka agencije Optima Tours, kjer se je število prepeljanih potnikov leta 2002 v primerjavi z letom 2001 povečalo za 13,2 %. V prispetju je leta 2002 naraščal tok potnikov iz Romunije (135 % več potnikov), Zvezne Republike Jugoslavije (13 % več potnikov), Makedonije (71 % več potnikov) in Madžarske (6 % več potnikov), hkrati pa se je okreplil tok potnikov iz Republike Srbske ter Bosne in Hercegovine. V odpravi iz Slovenije se je v primerjavi z letom 2001 povečal prevoz potnikov v Bosno in Hercegovino za 74 % in Republiko Srbsko za 141 % ter Makedonijo za 109 %. Krepi se tudi tok potnikov proti Romuniji (za 57 % več potnikov v primerjavi z letom 2001) in Bolgariji (za 88 % več potnikov kot leta 2001).

Struktura prevoza potnikov in opravljenih potniških kilometrov v mednarodnem potniškem prometu po železniških upravah (po izvoru potnikov) leta 2002 je razvidna iz grafikonov:

Potniki

Potniški kilometri

Ponudba storitev v potniškem prometu

V notranjem potniškem prometu pomenijo najvišji rang vlaki InterCity Slovenija, ki so sodobni vlaki z nagibno tehniko in vozijo na relaciji Ljubljana-Maribor in nazaj, v poletni sezoni pa tudi do Kopra. Za prevoz dnevnih migrantov, ki sestavljajo najpomembnejšo vrsto potnikov v notranjem prometu, so namenjeni lokalni vlaki. Slovenske železnice so v zadnjih dveh letih pridobile nove sodobne vlake Siemens (Desiro), s katerimi so zamenjale stare elektromotornike in tako poskrbele za kakovostnejši lokalni železniški prevoz.

Vlaki EuroCity so kakovostni mednarodni vlaki evropskih železnic z določenim mednarodnim standardom storitev, vlaki InterCity pa vozijo na večjih razdaljah v notranjem in mednarodnem prometu in povezujejo večja mesta ter gospodarska in turistična središča v Sloveniji in tujini. Regionalni vlaki vozijo v notranjem ali maloobmejnem prometu in dopolnjujejo ponudbo InterCity ter mednarodnih vlakov. Maloobmejni vlaki vozijo do sosednje mejne postaje ali njej najbližje večje postaje in obratno, ter se na obeh straneh meje navezujejo na vlake notranjega potniškega prometa.

Na relaciji Bohinjska Bistrica-Most na Soči-Bohinjska Bistrica pelje avtovlak za prevoz osebnih avtomobilov, kombijev, poltovornjakov ali avtodomov in za prevoz koles. Avtovlak omogoča varen in brezskrben prevoz ter boljšo prometno povezanost primorske in gorenjske regije. Leta 2002 je na relaciji Bohinjska Bistrica-Most na Soči in obratno vozilo 12 avtovlakov, s katerimi je bilo prepeljanih več kakor 13.000 vozil in skoraj 29.000 potnikov. Za pokrivanje dela stroškov avtovlaka so prispevale tudi nekatere občine, in sicer leta 2002 Nova Gorica, Kobarid, Brda, Kanal ob Soči, Tolmin in Miren – Kostanjevica.

Popestritev ponudbe je ena temeljnih nalog uspešne prodaje. Tako je v programu Slovenskih železnic več tradicionalnih posebnih ponudb, precej pa tudi takih, ki so prirjene posameznim aktualnim dogodkom. Posebno odmeven je program »Po Sloveniji? Z vlakom vendar!« s pisano paletto izletov za šolske ekskurzije ali zabavno-poučne enodnevne izlete. Dobro obiskana je bila tudi vsakoletna prireditev Pivo in cvetje v Laškem.

Slovenske železnice so prisluhnille tudi ljubiteljem kolesarjenja. Slednji lahko vzamejo kolo na nekatere vlake InterCity, mednarodne in regionalne vlake v službeno-prtljažne vagone in v službene oddelke dizelmotornih ter elektromotornih potniških vlakov. Od aprila 2000 je prevoz koles možen tudi na avtovlaku, ki vozi na relaciji Bohinjska Bistrica-Podbrdo-Most na Soči in obratno. V mednarodnem prometu lahko potniki s kolesi potujejo na relaciji Ljubljana-Dunaj-Ljubljana, Maribor-Spielfeld Strass-Maribor in Jesenice-Villach-Jesenice (z lokalnimi vlaki), v poletni sezoni pa tudi na relaciji Ljubljana-Budimpešta-Ljubljana, Ljubljana-Reka-Ljubljana in Ljubljana-Pulj-Ljubljana.

V zimski sezoni 2001/2002 so v smučarska središča vozili posebni vlaki – smučarski vlaki iz Kopra preko Nove Gorice do Bohinjske Bistrice (za smučišča na Koblji in Voglu). Poleg tega pa je bila za smučarje organizirana tudi posebna ponudba na določenih rednih vlakih za obiske smučišč na Rogli in Pohorju.

V poletni sezoni (junij-september) je na nekaterih rednih vlakih organizirana posebna ponudba za prevoz potnikov do kopališč ob morju (Koper), jezer (Bohinj, Bled), rek (Kolpa) in termalnih kopališč (Ptuj, Atomske Toplice, Laško). Tako kot prejšnja leta je bil tudi leta 2002 v poletnih mesecih organiziran posebni prevoz avtovlakov v organizaciji agencije Optima Tours na relacijah Villach-Edirne/Thessaloniki. Leta 2002 so Slovenske železnice opravile 673 prevozov vlakov in prepeljale 95.460 potnikov, kar je za več kakor 13 % več potnikov kot leta 2001.

Cene in tarife

Primerjava doseženega obsega dela in prihodkovnih postavk (SIT/PKM) na poslovni načrt za leto 2002 je v preglednici:

Vrsta prometa	Indeksi na načrt 2002		Indeksi na doseženo 2001	
	Obseg dela (PKM)	Prihodkovne postavke	Obseg dela (PKM)	Prihodkovne postavke
Potniški promet	103,6	92,9	104,8	103,6
• notranji promet	103,4	96,4	104,7	103,4
• mednarodni promet	104,6	84,2	105,1	104,1

Primerjava doseženih prihodkovnih postavk z načrtovanimi iz poslovnega načrta za leto 2002 kaže, da prihodkovne postavke načrtovane višine ne dosegajo, za 3,6 % zaostajajo v notranjem prometu, v mednarodnem prometu pa za 15,8 %.

Cene v notranjem potniškem prometu, ki so pod nadzorom države, so se leta 2002 povišale 1. avgusta, in sicer za 9,8 %. Načrtovan pa je bil dvig cen 15. julija 2002 za 14,2 %.

Cene za mednarodni potniški promet so določene v evrih, zato se med letom spreminjajo samo skladno s spremembo tečaja. Prevozne cene v mednarodnem prometu niso dosežene, kot so bile predvidene v poslovnem načrtu, kar je posledica naraščanja deleža železnic jugovzhodnih držav (JŽ, ŽBH, ŽRS) v

strukturi prometa, pri katerih so cene nižje od cen pri potovanjih v zahodnoevropske države.

Sedemindvajsetega septembra 2002 je bil v notranjem potniškem prometu spremenjen tarifni in conski sistem, in sicer se je pri conskem sistemu povečala kilometrska razdalja posamezne cone, v tarifnem sistemu pa se je spremenilo naslednje:

- uvedba **posebne kartice SŽ-EURO<26**, ki mladim do 26. leta starosti (ne glede na status) omogoča 30-odstotni popust na vseh vlakih Slovenskih železnic; poleg tega pa imajo imetniki omenjene kartice popust pri storitvah sodelujočih podjetij (trgovine, koncerti, muzeji, hoteli, turistične storitve, idr.), štirikrat na leto prejemajo tudi revijo z informacijami o aktualnih ponudbah in spremembah v notranjem in mednarodnem potniškem prometu;
- uvedba 30-odstotnega popusta **Turist vikend**, ki je namenjen vsem, ki ob sobotah, nedeljah in praznikih potujejo na povratnih relacijah v 1. in 2. razredu vseh vrst vlakov. Ta popust je »nadomestil« popuste za udeležence mladinskih športnih tekmovanj, obiskovalce sejmov, potnike kopalnih in smučarskih vlakov ter člane turističnih društev, člane Kluba naročnikov Dela, Kluba Vzajemna, Planinske zveze, Zveze tabornikov Slovenije in Nacionalne skavtske organizacije ter Namiznoteniške zveze Slovenije, ki so bili septembra 2002 ukinjeni.

Slovenske železnice potnikom tako v notranjem kot mednarodnem prometu ponujajo tudi številne popuste.

Potniški vagoni

Slovenske železnice so imele ob koncu leta 2002 skupno 155 4-osnih klasičnih vagonov in 13 2-osnih potniških vagonov, od tega je 6 vagonov restavracij, 15 vagonov spalnikov, 4 vagoni z ležalniki in 7 prtljažnih vagonov. V vseh sedežnih vagonih je 8.240 sedežev. Povprečna starost potniških vagonov je 28 let.

Za potrebe voznega reda se vzdržuje 113 4-osnih in 7 2-osnih klasičnih potniških vagonov. Zaradi tehnične zastarelosti in posledične nekonkurenčnosti za trg ter dotrajanosti, ki zahteva velika denarna vlaganja, drugih vagonov ne vzdržujemo. Leta 2002 je bilo odpisanih 18 2-osnih potniških vagonov, preostale vagoni, ki jih ne potrebujemo za potrebe voznega reda, bomo poskusili prodati oziroma izločiti iz inventarskega voznega parka.

Prihodki in odhodki ter poslovni izid

Poslovna enota Potniški promet je leta 2002 ustvarila 12.427,5 mio tolarjev prihodkov in izkazala 18.234,6 mio tolarjev odhodkov. Poslovni rezultat leta 2002 je bil negativen, izguba je znašala 5.807,1 mio tolarjev.

Ustvarjeni prihodki presegajo načrtovane za 0,2 %, zaradi visokih finančnih in izrednih prihodkov.

Transportni prihodki dosegaajo načrtovane 97,5-odstotno in zaostajajo za poslovnim načrtom za 153,4 mio tolarjev. V notranjem potniškem prometu transportni prihodki presegajo poslovni načrt za 1,1 %, transportni prihodki v mednarodnem prometu pa zaostajajo za načrtom za 12,0 %. Uresničene prihodkovne postavke ne dosegaajo načrtovanih, v notranjem

prometu so nižje za 3,6 %, v mednarodnem pa kar za 15,8 %. Na nižje prihodkovne postavke v notranjem prometu vpliva država z regulativno politiko cen, v mednarodnem prometu pa načrtovane prihodkovne postavke niso bile dosežene, ker strukturno narašča število potovanj v države z nižjo ravniyo cen. Izpada transportnih prihodkov zaradi nedoseganja načrtovanih prihodkovnih postavk ni mogel nadomestiti niti večji obseg dela. V primerjavi z letom 2001 so bili leta 2002 doseženi za 535,0 mio tolarjev oziroma 9,8 % večji transportni prihodki.

Prihodki iz naslova subvencij za potniški promet (po pogodbi z DŽP) so bili ustvarjeni v načrtovani višini, ostali prihodki, ki so bili ustvarjeni na domačem in tujem trgu, dosegaajo načrtovane prihodke za leto 2002 s 94,1 %. Izpad prihodkov je nastal zaradi nepriračuna storitev infrastrukturi (57,0 mio tolarjev).

Drugi poslovni prihodki dosegaajo načrtovane le s 6,4 % zaradi neudejanjene prodaje spalnikov (izpad 40,2 mio tolarjev prevrednotovalnih prihodkov).

Finančni prihodki presegajo poslovni načrt za 61,3 mio tolarjev, zaradi večjih prihodkov od prevrednotenja terjatev in dolgov zaradi ohranitve vrednosti.

Izredni prihodki presegajo poslovni načrt za 204,2 mio tolarjev, zaradi prejetih večjih odškodnin iz naslova zavarovanj za potniške vagoni (16,3 mio tolarjev) ter zaradi večjega priračuna izrednih prihodkov PE Vleka in TVD poslovni enoti Potniški promet (224,6 mio tolarjev) prav tako iz naslova odškodnin za poškodovana vlečna vozila.

Doseženi odhodki so bili za 5,4 % manjši od načrtovanih. Na odstopanja od načrta je vplival, predvsem zaradi manjšega obsega dela, manjši priračun stroškov Vleke in TVD (manjši za 675,8 mio tolarjev), ki sestavlja kar 65 % zneska zmanjšanja načrtovanih odhodkov (1.040,0 mio tolarjev).

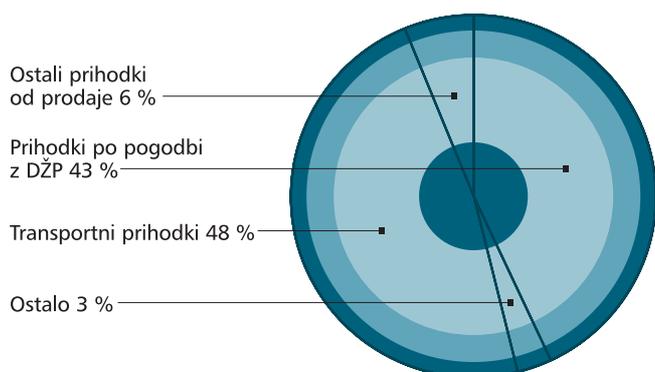
V strukturi stroškov glede na znesek (157,1 mio tolarjev) pomembno presegajo poslovni načrt stroški dela. Stroški dela so preseženi za 5,6 % zaradi poračuna dodatka za delo na mejnih postajah in progah sosednjih železnic in izplačil za nazaj na podlagi sklepa sodišča, predvsem pa zaradi izplačila odpravnin za ugotovljene presežne delavce (26 delavcev) v višini 124,6 mio tolarjev.

Tudi finančni in izredni odhodki niso dosegli načrtovanih zneskov. Finančni odhodki so manjši od načrtovanih za 5,4 % ali 224,0 mio tolarjev, pretežno zaradi manjšega priračuna finančnih odhodkov poslovne enote Vleka in TVD poslovni enoti Potniški promet.

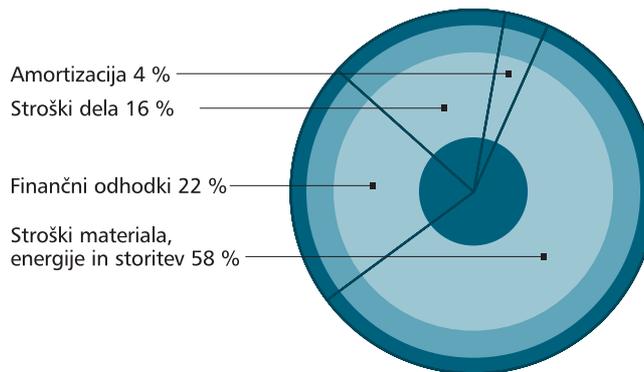
V primerjavi z letom 2001 je leta 2002 enota dosegla za 456,3 mio tolarjev boljši poslovni izid iz poslovanja, predvsem zaradi manjšega priračuna storitev vleke in tehnično vagonске dejavnosti (za skoraj 9 % manjši obseg storitev). Kljub temu je čisti poslovni izid bistveno slabši (za 2.505 mio tolarjev), predvsem zaradi močnega povečanja finančnih odhodkov.

Potniški promet tisoč tolarjev	Doseženo 2001	Načrt 2002	Doseženo 2002	Indeks 2002/2001	% doseg. načrta
PRIHODKI	11.952.423	12.406.246	12.427.539	104,0	100,2
• transportni prihodki	5.436.792	6.125.236	5.971.834	109,8	97,5
• ostali prihodki od prodaje	761.784	857.058	806.514	105,9	94,1
• prihodki po pogodbi z DŽP	5.209.339	5.336.975	5.336.975	102,5	100,0
• drugi poslovni prihodki	27.053	43.000	2.761	10,2	6,4
• finančni prihodki	100.818	3.555	64.874	64,3	1.824,9
• izredni prihodki	416.637	40.422	244.581	58,7	605,1
ODHODKI	15.254.482	19.274.662	18.234.640	119,5	94,6
• stroški materiala in energije	297.385	298.105	291.985	98,2	97,9
• priračun stroškov uprave družbe	342.834	512.748	486.633	141,9	94,9
• priračun stroškov PE Vleka in TVD	8.780.573	9.087.388	8.411.616	95,8	92,6
• stroški ostalih storitev	1.336.536	1.578.206	1.457.007	109,0	92,3
• stroški dela	2.598.687	2.784.310	2.941.442	113,2	105,6
• amortizacija	695.720	756.268	684.242	98,4	90,5
• drugi poslovni odhodki	3.036	75.593	8.706	286,8	11,5
• finančni odhodki	1.144.532	4.164.790	3.940.830	344,3	94,6
• izredni odhodki	55.179	17.254	12.179	22,1	70,6
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	(2.619.803)	(2.730.349)	(2.163.547)	82,6	79,2
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(3.302.059)	(6.868.416)	(5.807.101)	175,9	84,5

Struktura doseženih prihodkov Potniški promet

Struktura doseženih odhodkov Potniški promet

Vleka in tehnično vagonaska dejavnost

Naloga poslovne enote Vleka in tehnično vagonaska dejavnost je zagotavljanje vozil in osebja za opravljanje prometa, izvajanje strokovno-tehničnih opravil v zvezi z vzdrževanjem vozil, pripravo elementov za izračun stroškov vleke, sodelovanje pri dogovorih s predstavniki tujih železniških uprav za obmejne storitve vleke ter opravljanje drugih del s tega področja.

Poslovna enota si je zastavila naslednje cilje:

- v sodelovanju z vzdrževalci vozil in izvajalci čiščenja vozil zagotoviti zanesljivost in čistost vozil ter s tem doseči večje zadovoljstvo uporabnikov,
- skrbeti za boljše izkoriščenost vozil in učinkovitejšo zaposlenost osebja,
- ob zanesljivosti v uporabi poskusiti znižati stroške vzdrževanja vozilnih sredstev,
- izdelati strategijo novega zaposlovanja izvršilnega osebja,
- skupaj s poslovnima enotama Potniški in Tovorni promet revidirati Strategijo razvoja vozilnih sredstev.

Zastavljene cilje je poslovna enota večidel uresničila, razen pri optimizaciji zalog rezervnih delov. Prodaja nekurantnih zalog sicer teče, vendar zaradi tržne nezanimivosti materiala ne dosegamo pričakovanih učinkov.

Vlečna vozila

Za vleko in premik mora vlečna dejavnost razpolagati z dodatnimi vozili za izredne, sezonske, smučarske in tovarne vlake po naročilu glavne operative, vojaške transporte, spremljavo muzejskih vlakov, uporabo lokomotiv za snežno mehanizacijo in vožnje lokomotiv kot križarke, dostavo lokomotiv za delovne vlake, vožnje vlečnih vozil, predvsem lokomotiv, in sicer zaradi ugotavljanja tehničnega stanja prog in kot nadomestilo za vse vrste vzdrževanja vlečnih vozil.

Zato je bilo inventarsko število vlečnih vozil večje od potrebnega števila vozil za turnus ob spremembi voznega reda konec leta 2001 in 2002:

	Inventarsko stanje		Po turnusu	
	2001	2002	2001	2002
Električne lokomotive	87	83	56	58
Dizelske lokomotive	92	92	57	55
Elektromotorne garniture	45	52	25	27
Dizelomotorne garniture	78	78	51	51
Skupaj	299	305	189	198

Pri električnih lokomotivah so bile leta 2002 kasirane štiri lokomotive. Pri elektromotornih garniturah se je število vozil v inventarskem parku povečalo zaradi dobave še zadnjih desetih vozil elektromotornih garnitur 312/317 (Siemens).

Vozni park Slovenskih železnic je, z izjemo elektromotornih garnitur 310 (Pendolino) in 312 (Siemens Desiro), star.

Povprečne starosti posameznih vrst vlečnih vozil na dan 31. decembra 2002:

Vrsta vlečnih vozil	Povprečna starost
Električne lokomotive	31 let
Dizelske lokomotive za progo	24 let
Dizelske lokomotive za premik	30 let
Elektromotorne garniture	13 let
Dizelomotorne garniture	25 let

Povprečno dnevno število izločenih vozil je izračunano na podlagi povprečnega števila vozil v inventarskem parku in povprečne imobilizacije. Pri izračunu imobilizacije niso upoštevana vlečna vozila, ki so čakala na kasacijo in redno popravilo. Stanje se je poslabšalo pri dizelskih vlečnih vozilih, in sicer več pri dizelskih motornih garniturah in manj pri dizelskih lokomotivah. Pri elektrovlečnih vozilih je stanje leta 2002 primerljivo s stanjem leta 2001.

Vrsta vlečnega vozila	Povprečno število izločenih vlečnih vozil na dan		Indeks
	2001	2002	
Električne lokomotive	27,9	28,1	100,7
Dizelske lokomotive	22,1	23,5	106,3
Elektromotorne garniture	10,7	10,6	99,1
Dizelomotorne garniture	19,0	20,9	110,0

Opravljenost dela z vlečnimi vozili

Povečanje opravljenih mazalnih¹⁾ in brutotonskih²⁾ kilometrov, ki pomeni boljše izkoriščenost vozil, je bilo opazno le pri lokomotivah, predvsem dizelskih.

¹⁾ Mazalni kilometri so seštevek vlakovnih, priprežnih in doprežnih kilometrov, premikalnega dela z vlakovno in stalno premikalno lokomotivo in neproduktivnih kilometrov (npr. predogrevanje).

²⁾ Brutotonski kilometri so brutotonski kilometri vlečnega vozila, ustvarjeni v vlaku, in so produkt razdalje (v km) in mase vlaka v tonah.

Opazno zmanjšanje obsega dela pri elektromotornih garniturah je posledica velikega števila preizkusnih voženj z novimi vozili serije 312 in predvsem bistveno lažjih elektromotornih garnitur 312/317 v primerjavi s 311/315.

Vrsta vlečnega vozila	2001		2002		Indeks	
	Mazalni km na vozilo	000 BRTKM/vlečno vozilo	Mazalni km na vozilo	000 BRTKM/vlečno vozilo	Mazalni km na vozilo	000 BRTKM/vlečno vozilo
Električne lokomotive	157.369	93.678	158.235	96.047	100,6	102,5
Dizelske lokomotive	50.534	14.038	54.913	16.998	108,7	121,1
Elektromotorne garniture	192.647	33.043	188.556	25.073	97,9	75,9
Dizelomotorne garniture	89.985	6.888	80.974	6.198	90,0	90,0

Porabljena energija

Električna energija

Specifična poraba električne energije se je leta 2002 v primerjavi z letom 2001 povečala za 6,5 %. Večja poraba električne energije glede na opravljeno delo kaže na to, da smo vozili lažje vlake, da je bilo več nepredvidenih ustavitve vlakov, da je bilo večje število lokomotivskih voženj in večje število vlakov s klimatskimi napravami.

	2001	2002	Indeks
Poraba kWh	151.336.610	165.779.836	109,5
Delo v 000 BRTKM	6.072.026	6.247.751	102,9
Specifična poraba v kWh/000 BRTKM	24,92	26,53	106,5

Dizelsko gorivo

Specifična poraba dizelskega goriva je bila leta 2002 pri dizelskih lokomotivah, dizelomotornih garniturah in pri premiku manjša kakor leta 2001. Pri vseh dizelskih lokomotivah se je zmanjšala za približno 11 %, kar je rezultat boljšega razporeda lokomotiv (manj močnejših lokomotiv, primernih za vožnjo vlakov, je opravljalo premikalna dela).

	2001	2002	Indeks
Porabljena nafta dizelskih lokomotiv v kg	6.512.023	6.773.744	104,0
Delo dizelskih lokomotiv v 000 BRTKM	802.860	934.253	116,4
Specifična poraba v kg/000 BRTKM	8,1	7,3	89,4
Porabljena nafta dizelomotornih garnitur v kg	3.675.531	3.228.172	87,8
Delo dizelomotornih garnitur v 000 BRTKM	351.291	316.114	90,0
Specifična poraba v kg/000 BRTKM	10,5	10,2	97,5
Porabljena nafta za premik v kg	1.465.731	1.294.522	88,3
Delo v km	696.365	692.997	99,5
Specifična poraba v kg/km	2,1	1,9	89,0

Obmejne storitve vleke

Slovenske železnice s sosednjimi železnicami – italijanskimi, avstrijskimi in hrvaškimi – opravljajo na podlagi bilateralnih sporazumov storitve vleke na mejnih prehodih. Leta 2002 je bil saldo prihodkov in odhodkov iz tega naslova negativen z avstrijskimi železnicami, in sicer zaradi nesorazmerja dolžine proge ter posledično manjšega obsega dela na območjih Špilje/Pliberk v primerjavi z območjem Jesenic, s hrvaškimi železnicami zaradi, v tem obdobju, manjšega obsega dela na območju, kjer opravljajo vleko Slovenske železnice (Središče, Ilirska Bistrica, Hrpelje Kozina) oziroma večjega obsega na območju, kjer opravljajo delo Hrvaške železnice (Lendava, Metlika, Šapjane, Ormož, Dobova). Delo z upravo Hrvaških železnic se naturalno izravnava, vendar v daljšem obdobju od enega leta. Končni obračun z italijanskimi železnicami je negativen zaradi dodatne postavke v obračunu stroškov vleke – obračuna električne energije, ki jo prejemamo iz ENP Opčine, in visoke cene dizelske vleke FS (vleka vlakov z dvema lokomotivama).

Prihodki in odhodki ter poslovni izid

Poslovna enota Vleka in TVD je leta 2002 dosegla 26.930,9 mio tolarjev odhodkov, ki jih je pokrivala s prihodki, ustvarjenimi na domačem in tujem trgu ter s priračunom storitev na podlagi opravljenega dela in načrtovanih transfernih cen, finančni in izredni odhodki pa so se pokrili s priračunom poslovnima enotama Tovorni in Potniški promet v dejanski višini. Ustvarjeni prihodki znašajo 26.250,4 mio tolarjev in presegajo poslovni načrt za 1,3 % (333,9 mio tolarjev). Poslovna enota Vleka in tehnično vagonška dejavnost izkazuje negativni poslovni izid v višini 680,5 mio tolarjev. Nastal je zaradi neuresničene prodaje električnih lokomotiv (300,0 mio tolarjev), manjših prihodkov od obmejnih storitev (169,3 mio tolarjev), zaradi poslabšanja strukture opravljenih storitev - povečanje deleža cenejših storitev (89,0 mio tolarjev) in zaradi povečanja fiksnih stroškov (122,2 mio tolarjev).

Prihodki iz priračuna storitev vleke in TVD, ki se nanašajo na priračun izdelavnih stroškov in ustreznega deleža stroškov uprave družbe, sestavljajo 81,0 % vseh prihodkov in znašajo 21.257,1 mio tolarjev. Načrtovane presegajo za 1,8 % oziroma 369,1 mio tolarjev. Ostali del prihodkov, ki izhaja iz priračuna poslovnima enotama, je izkazan med finančnimi in izrednimi prihodki.

Finančni prihodki znašajo 4.106,3 mio tolarjev in presegajo poslovni načrt za 3,8 %.

Izredni prihodki znašajo 444,6 mio tolarjev in presegajo poslovni načrt za 310,1 % oziroma 336,2 mio tolarjev zaradi večjih prejetih odškodnin od zavarovalnice za poškodovana vlečna vozila.

Doseženi odhodki so presegli načrtovane za 3,9 % oziroma 1.014,5 mio tolarjev. Najbolj so bile presežene naslednje vrste stroškov:

Stroški materiala in nadomestnih delov za vzdrževanje osnovnih sredstev presegajo letni načrt za 11,6 % oziroma 155,3 mio tolarjev, zaradi večje porabe pri investicijskem vzdrževanju električnih lokomotiv. Na presejanje načrta vpliva tudi večji obseg škodnih dogodkov, kot posledica naletov in iztirjenj vlečnih vozil. Načrtovani stroški storitev pri vzdrževanju vlečnih vozil niso bili doseženi (indeks 98,2).

Stroški energije so preseženi za 5,7 % oziroma 196,2 mio tolarjev. Med njimi so preseženi stroški električne energije za pogon električnih tirnih vozil za 249,4 mio tolarjev zaradi večjega obsega bruto dela električnih vlečnih vozil za 2,4 %.

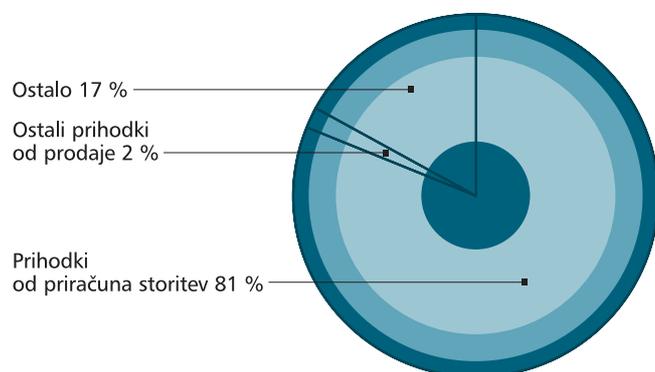
Finančni odhodki znašajo 4.106,3 mio tolarjev in presegajo poslovni načrt za 3,8 % oziroma 151,3 mio tolarjev, predvsem zaradi večjih odhodkov od prevrednotenja dolgov in terjatev zaradi ohranitve vrednosti.

Izredni odhodki znašajo 444,6 mio tolarjev in presegajo poslovni načrt za 336,2 mio tolarjev. Največji znesek med izrednimi odhodki PE Vleka in TVD tvori priračun izrednih prihodkov poslovnima enotama v višini 435,3 mio tolarjev (predvsem odškodnine od zavarovalnice), ki se na ravni poslovnega področja Transport konsolidira.

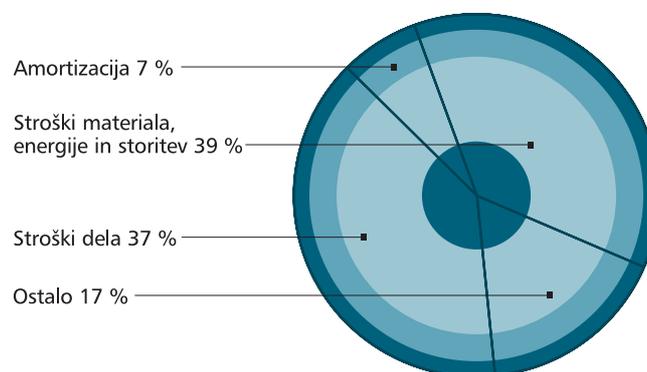
Čistega poslovnega izida obračunskega obdobja I-XII/2002 ni mogoče primerjati z izidom leta 2001, ker se je spremenil način priračunavanja storitev vleke in tehnično vagnoske dejavnosti. Leta 2002 je potekal priračun po načrtovanih transfernih cenah, leta 2001 pa sta se poslovni enoti bremenili z realiziranimi stroški storitev.

Vleka in TVD tisoč tolarjev	Doseženo 2001	Načrt 2002	Doseženo 2002	Indeks 2002/2001	% doseg. načrta
PRIHODKI	23.120.187	25.916.471	26.250.415	113,5	101,3
• prihodki od priračuna storitev	20.442.312	20.887.971	21.257.105	104,0	101,8
• ostali prihodki od prodaje	496.558	651.071	437.449	88,1	67,2
• drugi poslovni prihodki	8.597	314.020	4.925	57,3	1,6
• finančni prihodki	1.571.158	3.954.980	4.106.302	261,4	103,8
• izredni prihodki	601.562	108.429	444.634	73,9	410,1
ODHODKI	23.120.187	25.916.471	26.930.933	116,5	103,9
• stroški materiala in energije	4.776.343	4.903.649	5.226.076	109,4	106,6
• priračun stroškov uprave družbe	1.240.809	1.039.971	1.089.166	87,8	104,7
• stroški ostalih storitev	4.259.530	4.113.532	4.012.397	94,2	97,5
• stroški dela	9.104.903	9.825.738	10.034.527	110,2	102,1
• amortizacija	1.578.372	1.887.461	1.913.145	121,2	101,4
• drugi poslovni odhodki	18.032	82.711	104.686	580,6	126,6
• finančni odhodki	1.602.900	3.954.980	4.106.302	256,2	103,8
• izredni odhodki	539.298	108.429	444.634	82,4	410,1
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	(30.522)	0	(680.518)		
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	0	0	(680.518)		

Struktura doseženih prihodkov Vleka in TVD

Struktura doseženih odhodkov Vleka in TVD

letno poročilo 2022

VZDRŽEVANJE INFRASTRUKTURE

Vzdrževanje infrastrukture

Leta 2002 je bila skladno z Uredbo o opravljanju obvezne gospodarske javne službe med Slovenskimi železnicami in Direkcijo za železniški promet podpisana pogodba o načinu opravljanja gospodarske javne službe vzdrževanja in modernizacije javne železniške infrastrukture. S to pogodbo je bil določen letni načrt vzdrževanja in modernizacije javne železniške infrastrukture.

Pri določitvi ciljev na področju železniške infrastrukture za leto 2002 so bili upoštevani tehnična raven funkcionalne sposobnosti prog in drugih sredstev infrastrukture, zahteve voznega reda in dejstvo, da je železniško infrastrukturo treba vzdrževati na ravni, ki omogoča uporabo, skladno z Zakonom o varnosti v železniškem prometu in ustreznimi pravilniki.

Cilji za leto 2002 so bili:

- zagotoviti nepretrgano in pravilno delovanje sredstev in naprav, ter na ta način ustvariti take razmere za odvijanje prometa, ki bodo vsaj na ravni že doseženih,
- redno strokovno nadzorovati stanje javne železniške infrastrukture skladno z zakonodajo, pravilniki in predpisi ter o stanju redno poročati,
- dosledno odpravljati napake, ki sledijo iz odločb inšpekcijskih služb,
- skrbeti za varen in urejen železniški promet,
- zagotavljati nemoteno dobavo električne energije.

Vzdrževanje prog

Na področju tekočega vzdrževanja prog so bila sredstva porabljena predvsem za nemoteno uporabo ter redno kontrolo stanja prog in progovnih naprav. Izvedene so bile meritve geometrijskih parametrov tira in ultrazvočni pregled tirnic. Zaradi zmanjšanja proračunskih sredstev nekaterih del ni bilo mogoče v celoti opraviti: tirnic nismo strojno izbrusili, za

približno 30 % manj tirov in kretnic smo smerno in višinsko regulirali, vegetacijo pa smo zatrli samo polovično. Za investicijsko vzdrževanje prog so bila porabljena sredstva v skladu z opredeljenimi cilji na področju javne železniške infrastrukture, za ohranjanje uporabnostne sposobnosti prog, objektov in naprav ter zamenjavo dotrajanih elementov zgornjega ustroja in delno sanacijo objektov spodnjega ustroja, skladno s pravilniki, ki urejajo to področje. Največje težave se kažejo pri kretnicah. Že vsa leta, od njihove zadnje večje zamenjave leta 1993, se namreč povečuje število napak zunaj toleranc. Vsakoletna sredstva ne zadoščajo za potrebne zamenjave, zato se stanje iz leta v leto slabša.

Vzdrževanje signalnovarnostnih naprav

Na področju tekočega vzdrževanja signalnovarnostnih naprav so bila sredstva porabljena za zagotovitev brezhibnega delovanja teh naprav (postajne signalnovarnostne naprave, naprave za zavarovanje nivojskih prehodov ...). Na investicijskem vzdrževanju pa so bile uresničene pretežno le postavke, namenjene najnujnejšemu ohranjanju vitalnosti in zanesljivosti delovanja signalnovarnostnih naprav, kot na primer obnova naprav za zavarovanje cestnih prehodov, zamenjava akumulatorskih baterij na nivojskih prehodih, avtomatskih progovnih blokov in postajnih signalnovarnostnih napravah, zamenjava zastarelih in nezanesljivih števcov osi SK 11 z SK 30, obnova relejnih skupin itd. Prvotni načrt investicijskega vzdrževanja je bil drastično okrnjen; nujna bi bila posodobitev zastarelih napajalnih sistemov nivojskih prehodov in postajnih naprav, potrebna bi bila pospešitev zamenjave mehanskih signalov s svetlobnimi, ker za mehanske naprave ni več rezervnih delov na trgu. Takšno zmanjšanje sredstev za investicijsko vzdrževanje lahko v nekaj letih pripelje do bistvenega zmanjševanja razpoložljivosti delovanja signalnovarnostnih naprav in s tem do neposrednega oviranja železniškega prometa.

Vzdrževanje telekomunikacijskih naprav

Na telekomunikacijskih napravah so bili tekoče vzdrževani železniške telefonske centrale, linije in kabli, lokalna ožičenja, prenosni sistemi, naprave za prenos podatkov, telekomunikacijske naprave za prometna opravila in pripadajoče zgradbe. Na investicijskem vzdrževanju pa so bila sredstva porabljena za manjše sanacije prostih zračnih vodov in kabelskih tras, sanacijo naprav UKV in RDZ ter napajalnih sistemov, sanacijo terminalske opreme telekomunikacij (tiskalniki, monitorji) in tehničnih prostorov. Zaradi majhnih razpoložljivih sredstev, enako kot že nekaj prejšnjih let, se stanje naprav drastično poslabšuje in se vedno pogosteje pojavljajo težave na prometnih telefonskih vodih in težave pri udejanitvi nujno potrebnih komunikacijskih povezav. Če se bo to še nadaljevalo, se bo stanje na nekaterih področjih tako poslabšalo, da bo treba naprave izločiti iz obratovanja. To bo vsekakor pomenilo slabšo kakovost storitev za uporabnike in oteženo delo prometnega osebja.

Vzdrževanje elektroenergetskih objektov

Sredstva za vzdrževanje elektroenergetskih objektov so bila porabljena za vzdrževanje stabilnih naprav za električno vleko, naprav in napeljav jakega toka, elektronapajalnih naprav, vzdrževanje tirnih vozil in pripadajočih zgradb. Na investicijskem vzdrževanju pa smo v okviru dodeljenih sredstev zamenjali vozno žico in opremo daljinskega vodenja, sanirali temelje drogov vozne mreže, obnovili zunanjo razsvetljavo, merilno mesto in visokonapetostna stikala.

Sredstva po pogodbi z Direkcijo za železniški promet v primerjavi z letom 2001 in načrtom 2002:

Sredstva po pogodbi tisoč tolarjev	Doseženo 2001	Načrt 2002	Doseženo 2002	Indeks 2002/2001	% doseg. načrta
Tekoče vzdrževanje železniške infrastrukture ¹⁾	9.825.049	9.951.763	9.951.763	101,3	100,0
Investicijsko vzdrževanje železniške infrastrukture	487.602	455.218	399.233	81,9	87,7
Zavarovalne premije	375.374				
Skupaj	10.688.025	10.406.981	10.350.996	96,8	99,5

¹⁾ Zaradi primerljivosti z letom 2002 so upravni in splošni stroški, ki so bili leta 2001 kot posebna postavka, zajeti v tekočem vzdrževanju

Za tekoče in investicijsko vzdrževanje javne železniške infrastrukture (stroški sekcij) so Slovenske železnice leta 2002 porabile 10.926,9 mio tolarjev, od tega je bilo 88 % stroškov financiranih po pogodbi z Direkcijo za železniški promet, razlika pa je bila financirana iz ostalih prihodkov.

Vzdrževanje (tisoč tolarjev)	2001	2002	Indeks
Tekoče vzdrževanje	9.593.578	10.417.930	108,6
Tekoče vzdrževanje prog	5.904.242	6.101.804	103,3
Tekoče vzdrževanje SV in TK naprav	2.378.798	2.771.137	116,5
Tekoče vzdrževanje vozne mreže in elektroenergetskih objektov	1.310.538	1.544.989	117,9
Investicijsko vzdrževanje	498.741	508.944	102,0
Investicijsko vzdrževanje prog	297.599	247.834	83,3
Investicijsko vzdrževanje SV in TK naprav	112.243	170.255	151,7
Investicijsko vzdrževanje vozne mreže in elektroenerg. objektov	88.899	90.855	102,2
Skupaj	10.092.319	10.926.874	108,3

Obseg dela v poslovni enoti Vzdrževanje infrastrukture

	2001		2002	
	Ure	Struktura	Ure	Struktura
Število opravljenih ur pri vzdrževanju:				
• tekoče vzdrževanje	2.659.277	96,2	2.649.371	97,5
• investicijsko vzdrževanje	46.644	1,7	17.286	0,6
• druge dejavnosti	59.231	2,1	50.655	1,9
Skupaj	2.765.152	100,0	2.717.312	100,0
Število opravljenih ur po vrstah sekcij:				
• sekcije za vzdrževanje prog	1.698.409	61,4	1.641.095	60,4
• sekcije za vzdrževanje SV in TK naprav	631.133	22,8	640.490	23,6
• sekcija za vzdrževanje EE	435.610	15,8	435.727	16,0
Skupaj	2.765.152	100,0	2.717.312	100,0

Prihodki in odhodki ter poslovni izid

Leta 2002 je bilo v poslovni enoti Vzdrževanje infrastrukture ustvarjenih 11.770,6 mio tolarjev prihodkov in 14.232,6 mio tolarjev odhodkov, izkazana je bila izguba v višini 2.462,0 mio tolarjev.

Izguba je med drugim nastala tudi zaradi večjih stroškov, nastalih pri odpravi škod po izrednih dogodkih, nefundiranih obresti za kredite, ki so jih morale najemati Slovenske železnice, ker kredit po Zakonu ni bil operativen, in neplačanih vzdrževalnih del na cestnih prehodih.

Sredstva po pogodbi z DŽP sestavljajo 87,9 % prihodkov in so namenjena pokrivanju stroškov tekočega in investicijskega vzdrževanja infrastrukturnih objektov.

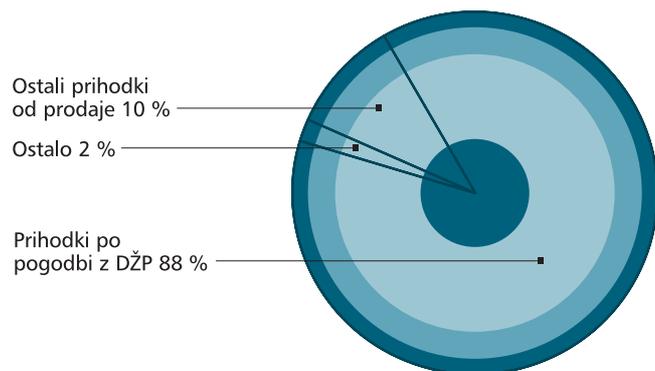
V obravnavanem obdobju je poslovna enota izkazala tudi prihodke od prodaje, predvsem: prihodke od vzdrževanja cestnih prehodov (581,2 mio tolarjev), prihodke od stranske dejavnosti (184,2 mio tolarjev), prihodke od interne dejavnosti (50,2 mio tolarjev), prihodke iz naslova priračunanih stroškov (127,4 mio tolarjev), prihodke od najemnin telefonskih linij in telekomunikacijskih vodov (134,1 mio tolarjev) ter druge manjše prihodke.

Med prihodki so glede na načrt visoki izredni prihodki, predvsem zaradi prihodkov iz naslova prejetih odškodnin od zavarovalnice, ki so bili v višini 193,1 mio tolarjev namenjeni pokrivanju nastalih škod zaradi izrednih dogodkov in niso bili načrtovani.

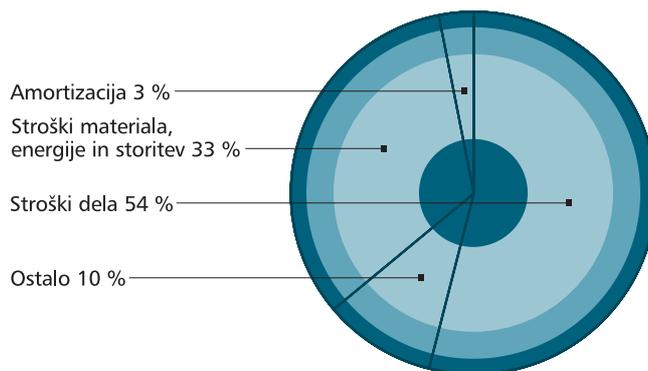
V strukturi odhodkov je odpadlo na stroške dela 53,4 % vseh odhodkov, stroški materiala in storitev sestavljajo 33,3 %, preostalih 13,3 % odhodkov pa zajemajo stroški amortizacije, prevrednotovalni odhodki zaradi popravka vrednosti terjatev do občin, odhodki financiranja (obresti za dolgoročne kredite za obratna sredstva – 4,6 %) in drugi manjši stroški.

Vzdrževanje infrastrukture tisoč tolarjev	Doseženo 2001	Načrt 2002	Doseženo 2002	Indeks 2002/2001	% doseg. načrta
PRIHODKI	11.716.927	11.142.725	11.770.633	100,5	105,6
• prihodki po pogodbi z DŽP	10.688.025	10.406.981	10.350.996	96,8	99,5
• ostali prihodki od prodaje	505.993	636.805	1.128.201	223,0	177,2
• finančni prihodki	134.234	65.967	86.755	64,6	131,5
• izredni prihodki	388.675	32.972	204.681	52,7	620,8
ODHODKI	12.152.828	12.943.983	14.232.650	117,1	110,0
• stroški materiala in energije	1.402.798	1.223.734	1.273.194	90,8	104,0
• stroški storitev	3.426.337	3.633.744	3.467.813	101,2	95,4
• stroški dela	6.642.456	7.306.017	7.600.392	114,4	104,0
• amortizacija	380.096	438.632	400.054	105,3	91,2
• drugi poslovni odhodki	28.654	104.517	545.595	1.904,1	522,0
• finančni odhodki	240.650	234.721	933.364	387,9	397,6
• izredni odhodki	31.837	2.618	12.238	38,4	467,5
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	(686.323)	(1.662.858)	(1.807.851)	263,4	108,7
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(435.901)	(1.801.258)	(2.462.017)	564,8	136,7

**Struktura doseženih prihodkov
Vzdrževanje infrastrukture**

**Struktura doseženih odhodkov
Vzdrževanje infrastrukture**

letno poročilo 2022

VODENJE PROMETA

Vodenje prometa

Na podlagi Zakona o železniškem prometu ter sklenjene pogodbe z Direkcijo za železniški promet so temeljne naloge poslovne enote Vodenje prometa kot obvezne javne gospodarske službe naslednje:

- vodenje prometa vlakov,
- usklajevanje voznih redov prevoznikov, usklajevanje voznih redov s tujimi železniškimi upravami, priprava predloga voznega reda in izvajanje potrjenega voznega reda,
- izvajanje tehnoloških procesov dela na prometnih mestih,
- nadzor nad izvajanjem storitev v železniškem prometu, skladno z izdanimi licencami in varnostnimi spričevali ter po dodeljenih vlakovnih poteh.

Leta 2002 je poslovna enota Vodenja prometa opravila naslednje naloge:

- izdelala je vozni red za voznoredno obdobje 2002/2003 z vsemi voznorednimi pripomočki (voznoredne knjižice, grafikoni, splošne določbe, postajni poslovni redi, tehnološki procesi dela postaj),
- na progah Slovenskih železnic je operativno vodila in urejala promet,

- dejavno je sodelovala pri projektu praktičnega uvajanja novih tehnologij za zavarovanje vlakovnih voznih poti na progah: Puconci-Hodoš državna meja in Ljubljana-Sežana,
- nadaljevala je z izdelavo prometnih predpisov in sodelovala pri pripravi predpisov drugih strokovnih področij.

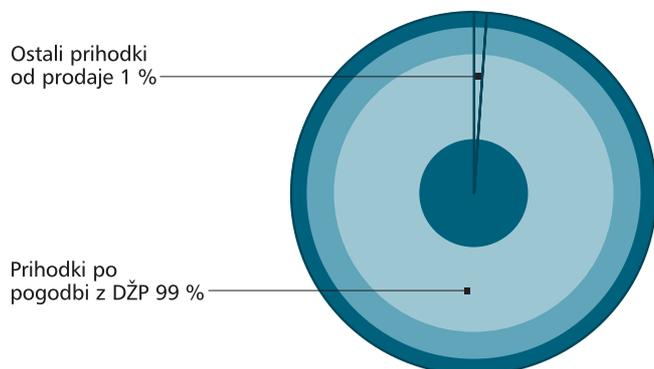
Prihodki in odhodki ter poslovni izid

Leta 2002 je bilo v poslovni enoti Vodenja prometa ustvarjenih 6.879,3 mio tolarjev prihodkov in 7.480,4 mio tolarjev odhodkov, izkazana je bila izguba v višini 601,1 mio tolarjev, kar je za 13 % več kakor je bilo predvideno z načrtom.

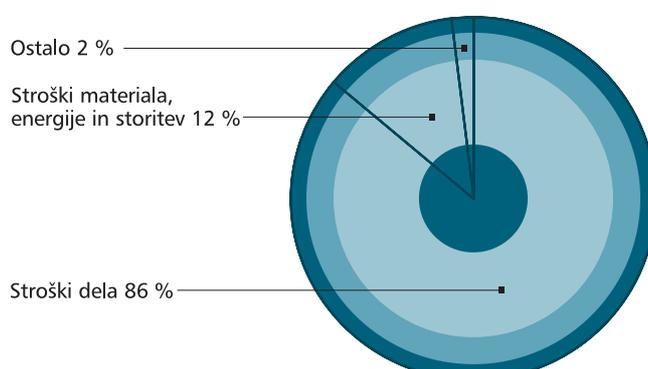
99 % donosov so sestavljala sredstva po pogodbi z Direkcijo za železniški promet (manjša od potrebnih za pokrivanje stroškov), ustvarjeni pa so tudi prihodki od prodaje. V strukturi odhodkov je odpadlo na stroške dela 86,5 % vseh odhodkov, stroški materiala in storitev sestavljajo 11,8 %, 1,7 % pa zajemajo stroški amortizacije, odhodki financiranja in drugi manjši stroški.

Vodenje prometa tisoč tolarjev	Doseženo 2001	Načrt 2002	Doseženo 2002	Indeks 2002/2001	% doseg. načrta
PRIHODKI	6.327.439	7.000.242	6.879.346	108,7	98,3
• prihodki po pogodbi z DŽP	6.245.739	6.813.742	6.813.742	109,1	100,0
• ostali prihodki od prodaje	24.802	180.000	59.352	239,3	33,0
• finančni prihodki	41.592	1.501	2.067	5,0	137,7
• izredni prihodki	15.306	4.999	4.185	27,3	83,7
ODHODKI	7.086.744	7.531.680	7.480.399	105,6	99,3
• stroški materiala in energije	145.820	223.031	141.351	96,9	63,4
• stroški storitev	1.081.502	955.351	743.194	68,7	77,8
• stroški dela	5.705.135	6.237.197	6.468.115	113,4	103,7
• amortizacija	14.705	21.720	15.378	104,6	70,8
• drugi poslovni odhodki	2.390	26.731	3.992	167,0	14,9
• finančni odhodki	130.433	67.650	100.623	77,1	148,7
• izredni odhodki	6.759	0	7.746	114,6	
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	(679.011)	(470.288)	(498.936)	73,5	106,1
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(759.305)	(531.438)	(601.053)	79,2	113,1

Struktura doseženih prihodkov Vodenje prometa

Struktura doseženih odhodkov Vodenje prometa

letno poročilo 2022

UPRAVA DRUŽBE

Uprava družbe

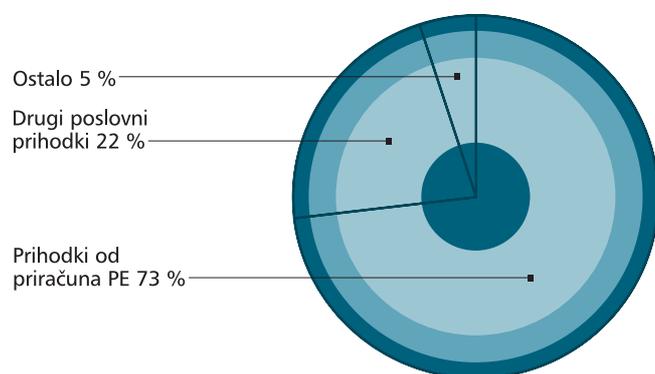
V bilanco uspeha uprave družbe so zajeti prihodki in odhodki upravnih področij (Ekonomika, Kadri, Organizacijske, pravne in splošne zadeve, Mednarodne zadeve, strategija in razvoj), sekretariata, štabnih služb (Obrambne zadeve, zaščita in varnost, Interna revizija in notranji nadzor, Organizacijsko komuniciranje, Kontroling) in servisnih služb (Nepremičnine, Nabava, Informatika), uprave obeh poslovnih področij (vključno Investicije) ter stroškovna mesta počitniški domovi, stanovanja, samski domovi in drugi objekti Slovenskih železnic.

Uprava družbe je zaključila poslovno leto 2002 z izgubo, ki ni bila načrtovana. Leta 2002 je ustvarila 395,2 mio tolarjev manj prihodkov od načrtovanih. Na to je vplival manjši priračun storitev poslovnim enotam (posledica nižjih poslovnih odhodkov, brez upoštevanja prevrednotovalnih poslovnih odhodkov) in manjša realizacija prevrednotovalnih poslovnih prihodkov (neudejanjena prodaja zemljišča v Ljubljani).

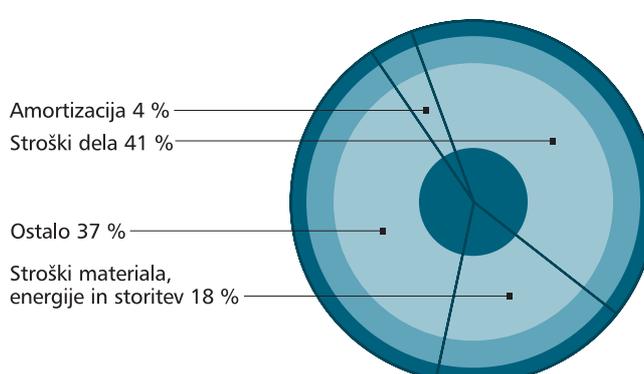
Odhodki leta 2002 so presegli načrtovane za 1.992,7 mio tolarjev, in sicer zaradi visokih finančnih odhodkov, med katerimi so največji popravki in odpisi dolgoročnih finančnih naložb (nenačrtovana izguba v odvisnih podjetjih v višini 1.522,6 mio tolarjev) in drugi finančni odhodki (popust pri prodaji terjatev iz naslova stanovanjskih kreditov v višini 415,0 mio tolarjev). Med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki je izkazana izguba pri prodaji stanovanj na Hrvaškem ter nenačrtovan odpis terjatev in negativen učinek prevrednotenja zgradb.

Uprava družbe tisoč tolarjev	Doseženo 2001	Načrt 2002	Doseženo 2002	Indeks 2002/2001	% doseg. načrta
PRIHODKI	6.400.818	6.479.074	6.083.924	95,0	93,9
• prihodki od priračuna poslovnim enotam	4.089.646	4.660.955	4.442.567	108,6	95,3
• drugi poslovni prihodki	1.197.292	1.581.015	1.325.356	110,7	83,8
• finančni prihodki	1.040.159	187.246	269.963	26,0	144,2
• izredni prihodki	73.721	49.858	46.038	62,4	92,3
ODHODKI	5.934.256	5.477.721	7.470.444	125,9	136,4
• stroški materiala in energije	107.923	108.928	89.756	83,2	82,4
• stroški storitev	1.395.811	1.526.635	1.253.248	89,8	82,1
• stroški dela	2.696.562	2.933.019	3.084.058	114,4	105,1
• amortizacija	344.200	399.607	295.323	85,8	73,9
• drugi poslovni odhodki	285.120	310.826	537.968	188,7	173,1
• finančni odhodki	659.637	148.867	2.164.073	328,1	1.453,7
• izredni odhodki	445.003	49.839	46.018	10,3	92,3
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	457.322	962.955	507.570	111,0	52,7
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	466.562	1.001.353	(1.386.520)		

Struktura doseženih prihodkov Uprave družbe

Struktura doseženih odhodkov Uprave družbe

letno poročilo 2022

ZAPOSLENI

Kadrovska gibanja

Na Slovenskih železnica je bilo konec leta 2002 zaposlenih 8.794 delavcev, kar je za 229 delavcev manj kakor leto prej. Doseženo zmanjšanje je delno rezultat doslednega omejevanja novih zaposlitev in delne uresničitve programa reševanja presežnih delavcev (66 delavcev). Učinki uresničitve celotnega programa, ki je bil sprejet 22. avgusta 2002 in razširjen 9. septembra 2002, so bili vidni že 1. januarja 2003, ko je bilo stanje zaposlenih 8.574 delavcev (220 delavcem je prenehalo delovno razmerje 31. decembra 2002).

Število zaposlenih po področjih in upravnih službah na dan 31. decembra je naslednje:

Področje	2001	2002	Indeks
PP Transport	4.921	4.772	97,0
PP Infrastruktura	3.528	3.462	98,1
Upravne službe	574	560	97,6
Skupaj	9.023	8.794	97,5

Število zaposlenih v primerjavi s preteklim letom se je zmanjšalo v vseh delih sistema.

Zaposlovanje in prenehanje delovnega razmerja

Leta 2002 je bilo sprejetih v delovno razmerje 49 delavcev, kar je za 153 delavcev manj kakor leta 2001, ko sta bila sprejeta 202 delavca. Nanovo smo zaposlovali kandidate le na najnujnejša delovna mesta – da ne bi bil oviran tehnološki proces na delih v operativi (premišči in vzdrževalci v infrastrukturi) – ter štipendiste z visoko strokovno in univerzitetno izobrazbo.

Delovno razmerje je do 31. decembra 2002 prenehalo 278 delavcem.

Prikaz prenehanj po vzrokih razrešitve:

Vzrok razrešitve	Število delavcev
Starostna upokojitev	130
Invalidska upokojitev	23
Smrt	12
Prenehanju po Zakonu o delovnih razmerjih (100. člen)	10
Po programu reševanja presežnih delavcev – 21. 08. 2002 ¹⁾	66
Prehodi v odvisne družbe	4
Mirovanje delovnega razmerja	3
Sporazumno prenehanje	20
Odhod v Slovensko vojsko	9
Drugi vzroki	1
Skupaj	278

¹⁾ do 1. januarja 2003 je po razširjenem programu delovno razmerje prenehalo še 286 delavcem. Skupaj torej 498 delavcem.

Prenehanja delovnega razmerja (razen prehodov v ŽIP – prezaaposlili so se le štirje delavci, leta 2001 pa 32) so se gibala v okviru večletnega povprečja in pričakovanj.

Starostna struktura zaposlenih

Starost	2001		2002	
	Moški	Ženske	Moški	Ženske
do 25 let	258	14	199	12
26-40 let	3.548	626	3.281	574
41-50 let	2.803	532	2.887	512
51-55 let	890	91	870	127
56-60 let	231	2	293	8
nad 60 let	27	1	30	1
Skupaj	7.757	1.266	7.560	1.234

Povprečna starost zaposlenih leta 2002 je bila 41,4 leta in je v primerjavi z letom 2001 višja za 0,7 leta. Struktura glede na spol se ni spremenila (14 % zaposlenih je žensk).

Zaposleni po stopnji strokovne usposobljenosti

Stopnja strokovne usposobljenosti	2001		2002	
	Število delavcev	%	Število delavcev	%
I.	168	1,9	152	1,7
II.	1.533	17,0	1.474	16,8
III.	101	1,1	106	1,2
IV.	2.579	28,6	2.466	28,0
V.	3.881	43,0	3.820	43,4
VI.	460	5,1	447	5,1
VII.	286	3,2	314	3,6
VIII.	13	0,1	13	0,1
IX.	2	0,0	2	0,0
Skupaj	9.023	100,0	8.794	100,0

Izobrazbena sestava zaposlenih se zadnjih nekaj let postopoma izboljšuje in je odraz izobraževanja ob delu že zaposlenih delavcev, predvsem na višjih in visoko strokovnih šolah in fakultetah. Še vedno pa glede na veljavno sistemizacijo občutno primanjkuje kadrov s VII. stopnjo izobrazbe.

Štipendiranje

Slovenske železnice so leta 2002 štipendirale 46 študentov in dijakov, kar je 23,3 % oziroma 14 štipendistov manj kakor leta 2001. Od tega je bilo 30 štipendij za univerzitetni študijski program, 9 štipendij za visokošolski strokovni študijski program, 6 štipendij za srednjo šolo in 1 štipendija za osnovno šolo. Kadrovske štipendije pokrivajo predvsem deficitarne poklice, in to pretežno univerzitetni študij (gradbeništvo ter računalništvo in informatika). Leta 2002 smo zaposlili 7 pripravnikov štipendistov s VII. stopnjo strokovne izobrazbe.

Tožbeni postopki v zvezi s pravicami in obveznostmi iz delovnega razmerja

Leta 2002 je bilo v teku še 52 tožbenih postopkov v zvezi s pravicami in obveznostmi iz delovnega razmerja, od tega je bilo leta 2002 začelih deset postopkov, deset pa jih je bilo pravnomočno končanih.

Kadrovska politika

Kadrovsko prestrukturiranje je eden izmed ključnih elementov poslovne preobrazbe Slovenskih železnic in je zajet v strateškem načrtu 2003 do 2010 – Nova smer. Z navedenim načrtom je že za leti 2003 in 2004 predvideno nadaljnje zmanjševanje števila zaposlenih na podlagi racionalizacije dela, prenovljenih delovnih procesov, prenovljeni organiziranosti podjetja ter z uvajanjem novih tehnologij in avtomatizacije del. Število zaposlenih bomo zmanjševali z naravnim odlivom (upokojitve), s programi presežnih delavcev in z bistvenim omejevanjem novih zaposlitev. Ob tem pa bo dan še poudarek izobraževanju zaposlenih.

Izobraževanje

Izobraževanje in usposabljanje je leta 2002 potekalo na naslednjih področjih:

Vrsta usposabljanja in izobraževanja	Število udeležencev		Struktura
Strokovno usposabljanje delavcev, ki neposredno sodelujejo pri opravljanju železniškega prometa	236	3,8	
Strokovno usposabljanje delavcev, ki posredno sodelujejo pri opravljanju železniškega prometa	23	0,4	
Usposabljanje delavcev po zahtevanih predpisih	341	5,6	
Redno izobraževanje delavcev, ki neposredno sodelujejo pri opravljanju železniškega prometa	5.011	81,9	
Računalniško izobraževanje	120	2,0	
Jezikovno izobraževanje	9	0,1	
Splošno izobraževanje	378	6,2	
Skupaj	6.118	100,0	

Stroški za vse vrste strokovnega izobraževanja delavcev so leta 2002 znašali 16,7 mio tolarjev.

Izobraževanje ob delu

Da bi izboljšali kadrovsko strukturo zaposlenih, smo študij ob delu omogočili predvsem delavcem, ki opravljajo zahtevna dela, pa nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, ter ključnim in perspektivnim kadrom.

Število delavcev po stopnjah in smereh, ki se izobražujejo ob delu (stanje 31. december 2002):

Smer	Stopnja						Skupaj
	V.	VI.	VII./VS	VII./UN	VIII.	IX.	
Elektro	3	2	6	1	1		13
Ekonomska	1	2	11	2	1		17
Gradbena	1	6	4				11
Prometna	1		12	6	1	1	21
Strojna	2	2					4
VPD in požarno varstvo			2				2
Drugo (FDV, FOV, PF)		1	1	2	2		6
Specializacija				1			1
Skupaj	8	13	36	12	5	1	75

Leta 2002 je bilo v izobraževanje vključenih 134 delavcev. Uspešno ga je končalo 59 delavcev; 18 na V. stopnji, 14 na VI. stopnji, 20 na VII. stopnji visokošolskega strokovnega študija, 4 na VII. stopnji univerzitetnega študija, 1 na IX. stopnji, 2 delavca pa sta končala specializacijo.

Stroški študija ob delu in stroški opravljanja strokovnih izpitov so leta 2002 znašali 12,7 mio tolarjev.

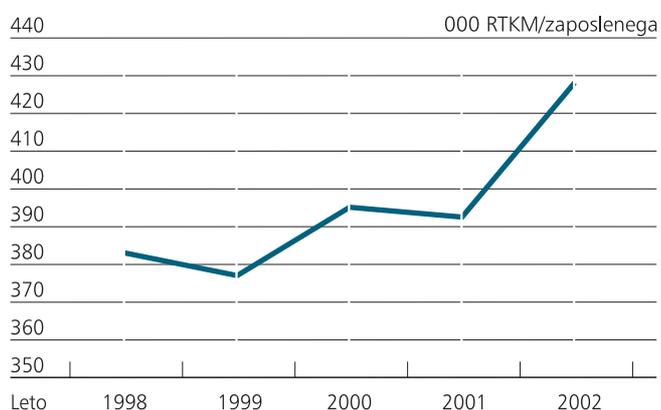
Produktivnost

Produktivnost dela, izražena v tisoč reduciranih kilometrih na zaposlenega, je bila leta 2002 za 11,8 % boljše kakor leta 2001 in najboljše v zadnjih tridesetih letih. Na to sta vplivala tako manjše število zaposlenih, kot tudi večji obseg dela, ki je bil najboljši po letu 1991.

V posameznih letih je bila produktivnost naslednja:

	Enota	1998	1999	2000	2001	2002
Potniški kilometri (PKM)	mio	645	623	705	715	749
Netotonski kilometri (NTKM)	mio	2.859	2.784	2.857	2.837	3.078
Reducirani kilometri (RKM)	mio	3.504	3.407	3.562	3.552	3.827
Povprečno število zaposlenih	število	9.150	9.037	9.015	9.050	8.939
PRODUKTIVNOST						
(000 RKM/zaposlenega)		383,0	377,0	395,1	392,5	428,1
Bazni indeks (1998=100)		100,0	98,4	103,2	102,5	111,8
Verižni indeks			98,4	104,8	99,3	109,1

Produktivnost Slovenskih železnic

Plače in drugi stroški dela

Predpisi, ki so urejali uresničevanje plačne politike

Uresničevanje plačne politike je temeljilo na določilih Kolektivne pogodbe za dejavnost železniškega prometa (URO št. 5/2000 - prečiščeno besedilo in 7/2000) in tarifne priloge, ki se je uporabljala od 1. januarja 2002 do 31. marca 2002 (Ur. list RS, št. 58/2001) ter tarifne priloge, ki se je uporabljala od 1. aprila 2002 do 31. decembra 2002 (Ur. list RS, št. 75/2002).

Poleg navedenega so se kot instrumenti plačne politike upoštevali tudi Zakon o izvajanju dogovora o politiki plač za obdobje 2002-2004 (Ur. list RS, št. 59/02), Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov (Ur. list RS, št. 87/97 s spremembami in dopolnitvami), Zakon o prispevkih za socialno varnost (Ur. list RS, št. 5/96 s spremembami in dopolnitvami) in Pogodba o oblikovanju pokojninskega načrta prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (URO št. 6/2002).

Gibanje izhodiščne plače

Gibanje izhodiščne plače za prvi tarifni razred in količnik 1,00 leta 2002:

Obdobje	Izhodiščna plača v SIT
I-VII/2002	64.887
VIII-XI/2002	67.612
XII/2002	68.964

Povprečna izhodiščna plača je leta 2002 znašala 66.135 tolarjev in je bila za 8,1 % višja od povprečne leta 2001, ki je znašala 61.180 tolarjev. Na podlagi zakona se je izhodiščna plača 1. januarja 2002 povečala za 2,7 % (Ur. list RS, št. 6/2002), 1. avgusta 2002 za 4,2 % (Ur. list RS, št. 69/2002) in 1. decembra 2002 za 2,0 % (Ur. list RS, št. 109/2002).

Delež stroškov dela v celotnih stroških poslovanja

Stroški dela leta 2002 in primerjava z letom 2001 ter delež stroškov dela v stroških poslovanja:

Zap. št.	Opis stroška	2001	2002	Indeks
1.	Plače in nadomestila	24.942.454	26.898.652	107,8
2.	Stroški socialnih zavarovanj	4.636.311	5.371.733	115,9
3.	Drugi stroški dela	4.441.053	6.099.221	137,3
4.	Stroški dela skupaj (1-3)	34.019.818	38.369.606	112,8
5.	Stroški iz poslovanja	59.203.464	63.996.596	108,1
6.	Delež stroškov dela v stroških poslovanja (4:5)	57,5	60,0	104,3
6.a	Delež stroškov dela (zmanjšani za odpravnine) v stroških poslovanja		57,8	
7.	Prihodki iz poslovanja	55.183.641	58.396.377	105,8
8.	Delež stroškov dela v prihodkih iz poslovanja (4:7)	61,6	65,7	106,7
8.a	Delež stroškov dela (zmanjšani za odpravnine) v prihodkih od poslovanja		63,4	

Plače in nadomestila so se povečala za 0,3 odstotne točke manj, kakor so se povečale izhodiščne plače v celotnem letu 2002.

Stroški socialnih zavarovanj so se povečali za večji odstotek kakor plače in nadomestila, in sicer zaradi:

- plačevanja dela premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v višini minimalne premije od 1. januarja 2002 naprej (premija 3.683 tolarjev na mesec) za delavce, ki so se pridružili pokojninskemu načrtu PN-SK-01,
- povečanja višine prispevkov delodajalca za socialno varnost na plače leta 2002 za 0,2 odstotni točki (15,9 % na 16,1 %).

Drugi stroški dela so se povečali zaradi izplačila odpravnin trajno presežnim delavcem. 281 trajno presežnim delavcem je bilo izplačanih za 1.354.078 tisoč tolarjev odpravnin. Če za navedena izplačila zmanjšamo stroške dela, ostane delež teh stroškov v stroških poslovanja glede na leto 2001 večji le za 0,3 %, to je 57,8 %.

Primerjava povprečne bruto in neto plače

Povprečna bruto in neto plača v javnem podjetju Slovenske železnice je znašala leta 2002 v primerjavi z letom 2001:

Povprečna plača tolarjev	2001	2002	Indeks
Bruto plača	232.450	255.245	109,8
Neto plača	150.372	164.453	109,4

Ob upoštevanju rasti cen življenjskih potrebščin kot merila inflacije, ki je za leto 2002 znašala 7,5 %, so se bruto plače na Slovenskih železnicah leta 2002 realno povečale za 2,1 %, neto plače pa za 1,8 %. Povprečna bruto plača se je povečala za 1,7 odstotne točke več kot izhodiščne plače, zaradi enkratnega izplačila nadomestil za čas odpovednega roka ob prenehanju dela trajno presežnim delavcem.

Vpliv izločenih nadomestil za čas odpovednega roka ob prenehanju dela trajno presežnim delavcem:

Povprečna plača tolarjev	2001	2002	Indeks
Bruto plača	232.450	254.187	109,4
Neto plača	150.372	163.747	108,9

Bruto plače brez upoštevanja navedenih nadomestil so se realno povečale za 1,8 %, neto pa za 1,3 %.

Pregled povprečnih bruto plač po tarifnih razredih leta 2002 in primerjava z letom 2001:

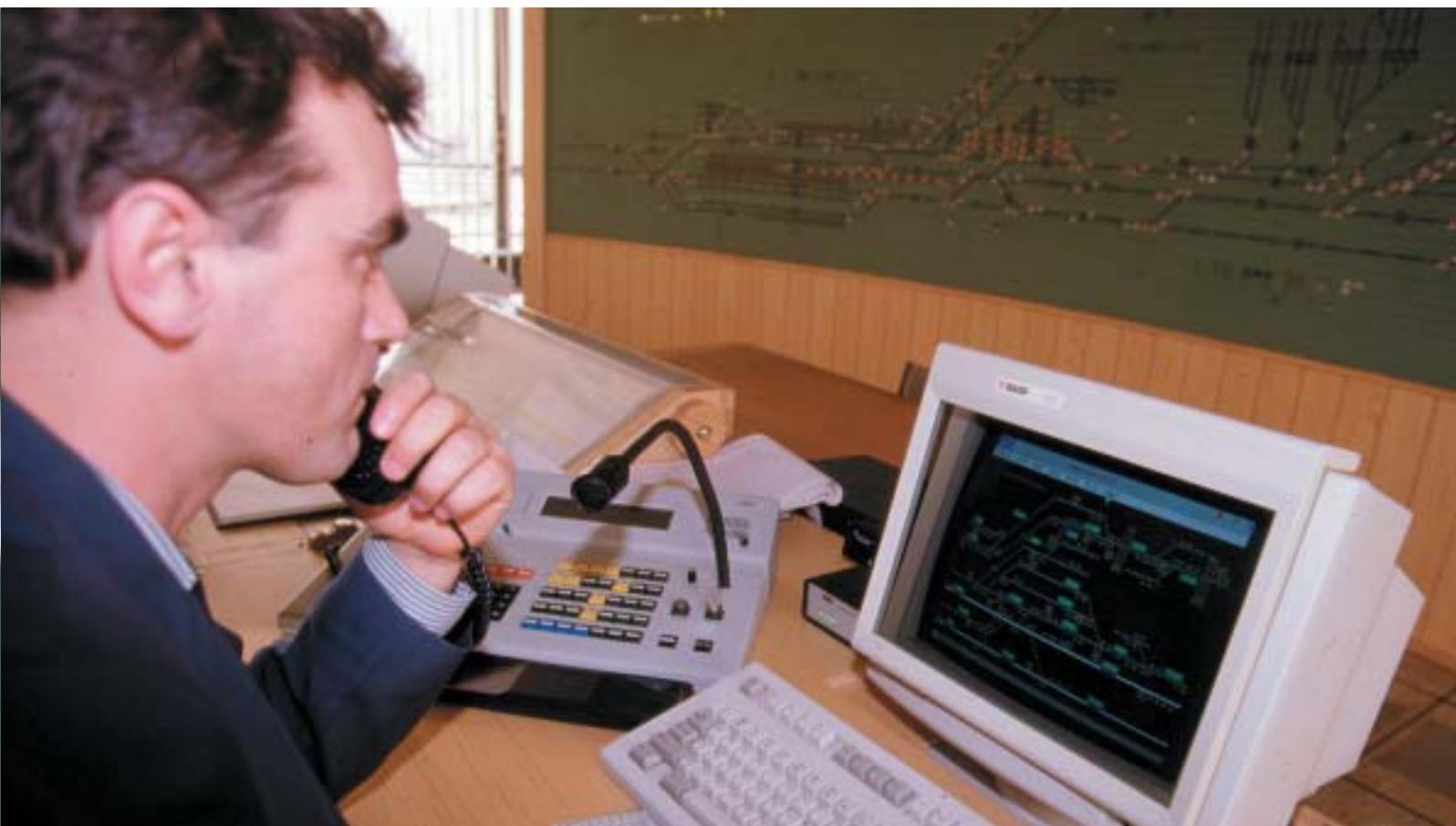
Tarifni razred tolarjev	Povprečne bruto plače		Indeks
	2001	2002	
I.	127.140	144.516	113,7
II.	136.150	148.359	109,0
III.	198.922	217.148	109,2
IV.	201.908	221.048	109,5
V.	259.491	284.373	109,6
VI.	264.090	289.569	109,6
VII. ¹⁾	341.315	370.786	108,6

¹⁾ V povprečno plačo VII. tarifnega razreda niso vštete plače po individualnih pogodbah o zaposlitvi.

V I. tarifnem razredu z majhnim številom delavcev so bila izplačana nadomestila ob prenehanju dela trajno presežnim delavcem sorazmerno več delavcem kot v drugih tarifnih razredih, zato je rast povprečne plače I. tarifnega razreda višja kakor v drugih tarifnih razredih.

V VII. tarifnem razredu je manjši indeks rasti zaradi linearnega zmanjšanja stimulativnega dela plač strokovnjakom za 8,6 % od 1. avgusta 2002 naprej.

Primerjava povprečne plače v javnem podjetju Slovenske železnice s povprečnimi plačami vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji:

Plača tolarjev	Slovenske železnice		Republika Slovenija		Indeks	
	2001	2002	2001	2002	SŽ/RS 2001	SŽ/RS 2002
Bruto plače	232.450	255.245	214.561	235.436	108,3	108,4
Neto plače	150.372	164.453	134.856	147.946	111,5	111,2

Razmerje med povprečno bruto oziroma neto plačo na Slovenskih železnica in v Republiki Sloveniji je ostalo leta 2002 skoraj enako kot leta 2001.

Primerjava povprečne plače z izločenimi nadomestili za čas odpovednega roka ob prenehanju dela trajno presežnim delavcem v javnem podjetju Slovenske železnice s povprečnimi plačami vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji:

Plača tolarjev	Slovenske železnice		Republika Slovenija		Indeks	
	2001	2002	2001	2002	SŽ/RS 2001	SŽ/RS 2002
Bruto plače	232.450	254.187	214.561	235.436	108,3	108,0
Neto plače	150.372	163.747	134.856	147.946	111,5	110,7

Razmerje med povprečno bruto oziroma neto plačo z izločenimi navedenimi nadomestili na Slovenskih železnica in v Republiki Sloveniji je nižje za 0,3 odstotne točke pri bruto plači in za 0,8 odstotne točke pri neto plači.

Primerjava povprečne plače v javnem podjetju Slovenske železnice s povprečnimi plačami vseh zaposlenih v dejavnosti promet, skladiščenje, zveze (zadnji objavljeni statistični podatek je za obdobje I-X/2002):

Plača tolarjev	Slovenske železnice		Promet, skladiščenje, zveze		Indeks	
	2001	I-X/2002	2001	I-X/2002	SŽ/PR 2001	SŽ/PR 2002
Bruto plača	232.450	252.711	232.483	243.210	100,0	103,9
Neto plače	150.372	162.908	146.532	153.840	102,6	105,9

Leta 2001 je bila povprečna bruto plača na Slovenskih železnica enaka kot v dejavnosti prometa, skladiščenja in zvez. Enako razmerje pričakujemo tudi leta 2002, saj je v primerjalni dejavnosti rast plač zelo izrazita novembra in decembra.

Nagrajevanje

Kot nagrade opredeljujemo tri oblike izplačevanja prejemkov zaposlenim, in sicer:

- **Izplačane enkratne nagrade**

Skupna višina enkratnih nagrad, izplačanih leta 2002, je znašala 62,1 mio tolarjev, leta 2001 pa 77,6 mio tolarjev

(indeks 2002/2001 je 80,0 %). Nagrade so bile izplačane delavcem za preprečitev nastanka materialne škode ali nesreče v železniškem prometu, predavateljem za predavanja in kot provizija sprevodnikom za prodajo vozovnic na vlaku. Obseg nagrad je leta 2002 manjši kot leta 2001, ker je bila 1. maja 2002 ukinjena provizija sprevodnikom za prodajo vozovnic na vlaku.

- **Napredovanje**

Leta 2002 je dodatno napredovalo za en plačilni razred

1.365 delavcev, za kar jim je bilo izplačanih skupaj 104,6 mio tolarjev.

- **Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje**

Na podlagi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, sklenjene med Slovenskimi železnica in reprezentativnimi sindikati, so Slovenske železnice leta 2002 plačale za zaposlene del premij v višini 323,0 mio tolarjev za povprečno 6.716 zaposlenih.

Izkoriščenost delovnega časa in odsotnosti

Struktura izrabe delovnega časa in odsotnosti z dela na Slovenskih železnica:

Opis ur	2001		2002		Indeks
	Število ur	Delež v %	Število ur	Delež v %	
Letni fond ur na delavca	2.088		2.088		100,0
Skupaj obračunane ure	18.993.971	100,00	18.689.633	100,00	100,0
Ure rednega dela	14.418.255	75,9	14.193.190	75,9	100,0
Ure nadurnega dela	158.903	0,9	77.460	0,4	49,5
Ure odsotnosti z dela:	4.416.813	23,2	4.418.983	23,7	101,7
• letni dopust	2.334.304	12,3	2.361.800	12,7	102,8
• praznik	897.306	4,7	817.276	4,4	92,6
• bolniška	822.796	4,3	867.627	4,6	107,2
– do 30 dni	522.419	2,7	547.894	2,9	106,6
– nad 30 dni	300.377	1,6	319.733	1,7	108,2
• ostalo	362.407	1,9	372.280	2,0	104,4

Leta 2002 je v primerjavi z letom 2001:

- delež rednega dela ostal nespremenjen,
- delež nadurnega dela se je zmanjšal za polovico,
- delež odsotnosti z dela se je malo povečal, predvsem zaradi večje izrabe letnega dopusta in večjega obsega bolniškega staleža.

Bolniški stalež

Bolniški stalež se je leta 2002 nekoliko povečal v področju Transporta in v Upravi. Na ravni javnega podjetja je višji za dobrih 5 %.

Število izgubljenih ur zaradi bolniškega staleža:

Področje	2001	2002	Indeks
število ur bolniškega staleža			
Transport	438.555	477.933	109,0
Infrastruktura skupaj	349.053	346.790	99,4
Uprava skupaj	35.188	42.904	121,9
Skupaj število ur bolniškega staleža	822.796	867.627	105,5
• število ur v breme SŽ	522.419	547.894	104,9
• število ur v breme ZZS	300.377	319.733	106,4

Regres za letni dopust

Regres za letni dopust je bil za leto 2002 izplačan v skladu s tarifno prilogo h Kolektivni pogodbi za dejavnost železniškega prometa v višini 137.212 tolarjev bruto na delavca (8.856 delavcem), delavcem, katerih bruto plača za polni delovni čas za maj 2002 ni presegala 126.828 tolarjev bruto, pa v višini 143.467 tolarjev bruto (177 delavcem).

Področje zdravstvenih in socialnih zadev

Preventivno zdravstveno varstvo

Preventivno zdravstveno varstvo izvaja za delavce Slovenskih železnic Železniški zdravstveni dom Ljubljana. Sedanja organiziranost zdravstva v okviru železnice omogoča železničarjem kompleksno zdravstveno varstvo, ki se izvaja v enajstih obratnih ambulantah, devetih specialističnih ambulantah in dveh zobnih ambulantah. V teh ambulantah so zdravstvene oskrbe deležni tako delavci kot upokojenci.

Opravljeni preventivni zdravstveni pregledi leta 2002:

Vrsta pregleda	2001	2002	Indeks
Redni preventivni periodični zdravstveni pregledi	4.574	4.945	108,1
Izredni zdravstveni pregledi	420	445	105,9
Cepljenje proti klopnemu meningitisu	480	175	36,4
Skupaj	5.474	5.565	101,6

Problematika invalidov

Konec leta 2002 je bilo na Slovenskih železnicah zaposlenih 555 delovnih invalidov, in sicer v področju transporta 319, v področju infrastrukture 218 in v upravi 18 invalidov, kar je 6,3 % vseh zaposlenih. V primerjavi z letom 2001 se je število delovnih invalidov zmanjšalo za 0,8 %.

Leta 2002 je bilo v kategorije invalidnosti razvrščenih 54 invalidov, in sicer 12 invalidov II. in 42 invalidov III. kategorije. Vzrok nastanka invalidnosti je bila v 45 primerih bolezen, v dveh poškodbe pri delu in v sedmih poškodbe zunaj dela.

Področje (število invalidov)	2001	2002	Indeks
Transport	332	319	96,1
Infrastruktura	208	218	104,8
Uprava	19	18	94,7
Skupaj	559	555	99,2

Največ invalidov je bilo kategoriziranih v progovzdrževalni dejavnosti na delovnem mestu progar. Iz analiz o invalidski problematiki je razvidno, da število invalidov iz leta v leto narašča, razen v letu 2002, ko se je število nekoliko zmanjšalo, zato je tudi čedalje težje poiskati primerno zaposlitev zanje. Eden od vzrokov je tudi zelo nizka izobrazbena struktura, saj je 33,1 % delovnih invalidov nekvalificiranih in polkvalificiranih.

V Železniškem invalidskem podjetju so leta 2002 zaposlili 4 delovne invalide, 11 invalidov je na čakanju na delo doma, 23 invalidov se je invalidsko upokojilo.

Počitniške zmogljivosti

V počitniških zmogljivostih, last Slovenskih železnic, je leta 2002 letovalo 7.461 delavcev in njihovih družinskih članov, leto prej 7.657. Vseh prenočitev je bilo 64.386, leto prej pa 65.751.

Aktivni oddih

Leta 2002 je bil organiziran 7-dnevni preventivni aktivni oddih delavcev, na katerem je bilo 685 delavcev. V Termah Olimia je bilo na aktivnem oddihu 239 delavcev, v Kranjski Gori 7, v Novem Vinodolskem 19, v Zdravilišču Laško 22, na Korčuli 121, v Termah Zreče 92 in v Moravskih Toplicah 158 delavcev.

Udeleženci aktivnega oddiha so bili preventivno zdravstveno pregledani. Hkrati pa so se lahko v tem času izobraževali o zdravem načinu življenja.

Varnost pri delu

Skladno z Izjavo o varnosti in zdravju pri delu so se leta 2002 uresničevali vsi ukrepi, ki so bili določeni z oceno tveganja za posamezna delovna mesta. Pooblaščen zdravniki medicine dela iz Železniškega zdravstvenega doma Ljubljana so leta 2002 opravili tudi temeljito revizijo te ocene tveganja.

Poškodbe pri delu

Skupno število poškodb pri delu se je leta 2002 zmanjšalo za 6,4 %, povečalo pa se je skupno število izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb pri delu za 21,8 %. Povečanje je posledica povečanja resnosti poškodb na poti na delo oziroma z njega (za 107 %), predvsem zaradi prometnih nesreč. Resnost poškodb na delu se je zmanjšala za približno odstotek.

Kazalci stanja poškodb pri delu	2001	2002	Indeks
Število poškodb na delu	246	228	92,7
Število poškodb na poti na delo oziroma z njega	69	67	97,1
Skupaj	315	295	93,7
Število izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb na delu	4.277	3.925	91,7
Število izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb na poti	1.616	3.257	201,6
Skupaj	5.893	7.182	121,9
Pogostnost poškodb na delu na tisoč zaposlenih	27,3	25,5	93,6
Pogostnost poškodb na poti na tisoč zaposlenih	7,4	7,5	101,1
Skupaj	34,7	33,0	95,2
Resnost poškodb na delu	17,4	17,2	99,0
Resnost poškodb na poti na delo oziroma z njega	23,4	48,6	207,6
Skupaj	18,7	24,4	130,1

Varstvo pred požari

V primerjavi z letom 2001 se je skupno število požarov zmanjšalo, razen na železniških vozilih, kjer sta bila leta 2002 dva požara več.

Požari:

Kazalci stanja varstva pred požari	2001	2002	Indeks
Število požarov ob progi	34	31	91,2
Število požarov na železniških vozilih	33	35	106,1
Število požarov na objektih	3	2	66,7
Skupaj	70	68	97,1

letno poročilo 2022

INVESTICIJSKA VLAGANJA

Slovenske železnice – brez JŽI

Investicijske naložbe	Doseženo	Viri financiranja				
		Prodaja kapitalskih naložb	Prodaja nepremičnin in ostala sredstva	Odobreni kredit	Kredit iz leta 2001	Novi kredit
1. Obveznosti iz leta 2000 in 2001	645.966	10.018	135.472	165.074	335.402	
2. Nabava novih voznih sredstev	5.803.120		109.202	4.379.657		1.314.261
Primestni vlaki Siemens	5.738.193		44.275	4.379.657		1.314.261
Rezervni deli za vlake Fiat	64.927		64.927			
3. Vzdrževanje voznih sredstev	724.157				724.157	
4. Predelave in izboljšave	164		164			
5. Oprema, mehanizacija in objekti	140.590	601	64.195		75.794	
6. Informatika	106.304	4.481	101.823			
7. Počitniški domovi	1.946		1.946			
8. Finančne naložbe	700	700				
Skupaj	7.422.947	15.800	412.802	4.544.731	1.135.353	1.314.261

Investicijske naložbe za leto 2002 so bile v Poslovnem načrtu za leto 2002 predvidene v skupni višini 9.361,8 mio tolarjev, uresničene pa so bile v višini 7.422,9 mio tolarjev, kar pomeni 79,3 %, od tega so bile uresničene investicije v poslovnem področju Transport v skupni višini 6.983,7 mio tolarjev (94,1 % naložb, 81,7-odstotna uresničitvev načrta), v poslovnem področju Infrastruktura v skupni višini 312,9 mio tolarjev (4,2 % naložb, 97,6-odstotna uresničitvev načrta), v Upravi Slovenskih železnic v skupni višini 118,6 mio tolarjev (1,6 % naložb, 26,5-odstotna uresničitvev načrta), ter v počitniških domovih in stanovanjih v lasti družbe v skupni višini 7,6 mio tolarjev (0,1 % naložb, 16,4-odstotna uresničitvev načrta).

Viri financiranja so bili zagotovljeni iz naslova prodaje kapitalskih naložb v višini 15,8 mio tolarjev (0,2 %), novih kreditov v višini 1.314,3 mio tolarjev (17,7 %), že odobrenih kreditov v višini 4.544,7 mio tolarjev (61,2 %), kreditov iz leta 2001 v višini 1.135,4 mio tolarjev (15,3 %) in 412,8 mio tolarjev (5,6 %) iz naslova prodaje nepremičnin in kratkoročnih virov (ostala sredstva).

Poslovno področje Transport

V poslovnem področju Transport so bile leta 2002 uresničene naslednje investicijske naložbe:

Investicijske naložbe tisoč tolarjev	Doseženo	Viri financiranja				
		Ostala sredstva	Prodaja nepremičnin	Odobreni krediti	Kredit iz leta 2001	Novi krediti
1. Obveznosti iz leta 2000 in 2001	441.567	95.898	28.253	165.074	152.342	
Oprema	99.502	66.396	28.253	4.853		
Vozila	342.065	29.502		160.221	152.342	
2. Nabava novih voznih sredstev	5.803.120	109.202		4.379.657		1.314.261
Primestni vlaki Siemens	5.738.193	44.275		4.379.657		1.314.261
Rezervni deli za vlake Fiat	64.927	64.927				
3. Vzdrževanje voznih sredstev	724.157				724.157	
4. Predelave in izboljšave	164	164				
5. Oprema, mehanizacija in objekti	14.668	13.828	840			
Oprema sekcij	13.552	13.552				
Prekladalna mehanizacija	209	209				
Cestna mehanizacija in avtomobili	67	67				
Projekt računalniške prodaje vozovnic	840		840			
Skupaj	6.983.676	219.092	29.093	4.544.731	876.499	1.314.261

Obveznosti za opremo in obveznosti iz naslova popravil voznih sredstev iz let 2000 in 2001 so bile poravnane. Na enajstih električnih lokomotivah vrste 363 smo vgradili klimatske naprave, tri električne lokomotive vrste 362 pa smo generalno popravili.

Dobavljenih je bilo še zadnjih deset elektromotornih garnitur Siemens, plačani so bili rezervni deli za elektromotorne vlake Fiat.

Dokončana so bila popravila na vozilih: generalno popravilo z modernizacijo na dizelskem motornem vlaku 813/814 ter srednja popravila na dveh dizelskih lokomotivah in

16 štiriosnih potniških vagonih. Končane so bile predelave treh dizelskih motornih vlakov serije 713/715 iz podvrste 000 v podvrsto 100 in vgrajena avtostop naprava na dizelsko lokomotivo vrste 642.

Za potrebe PE Tovorni promet sta bila nabavljena dva 5-tonska viličarja.

Poslovno področje Infrastruktura

Investicijske naložbe tisoč tolarjev	Doseženo	Viri financiranja	
		Prodaja nepremičnin	Kreditni iz leta 2001
1. Obveznosti iz leta 2000 in 2001	188.182	5.122	183.060
2. Oprema, mehanizacija in objekti	124.773	48.979	75.794
Merilna in ostala oprema	124.773	48.979	75.794
Skupaj	312.955	54.101	258.854

Obveznosti iz preteklih let so bile poravnane. Dobavljena so bila tri intervencijska vozila Unimog.

Sredstva so bila porabljena tudi za nakup merilne opreme in računalnikov.

Uprava Slovenskih železnic

Investicijske naložbe tisoč tolarjev	Doseženo	Viri financiranja	
		Prodaja kapitalskih naložb	Prodaja nepremičnin in ostala sredstva
1. Obveznosti iz leta 2000 in 2001	10.513	10.018	495
2. Oprema in računalniki	1.149	601	548
3. Informatika	106.304	4.481	101.823
4. Finančne naložbe	700	700	
Skupaj	118.666	15.800	102.866

Obveznosti za opremo, ki je bila nabavljena leta 2000 in 2001, so bile poravnane.

V okviru informatike smo kupili licence (SAP).

Za ustanovitev podjetja za gradnjo nadomestnega objekta ob Vilharjevi cesti je bilo namenjenih 0,7 mio tolarjev.

Počitniški domovi in stanovanja v lasti družbe

Investicijske naložbe tisoč tolarjev	Doseženo	Vir financiranja
		Prodaja nepremičnin
1. Obveznosti iz leta 2001	5.704	5.704
2. Počitniški domovi	1.946	1.946
Skupaj	7.650	7.650

Za počitniške domove smo kupili kuhinjsko in drugo opremo, v stanovanjih v lasti družbe pa uredili ogrevanje v objektih v Mariboru.

letno poročilo 2022

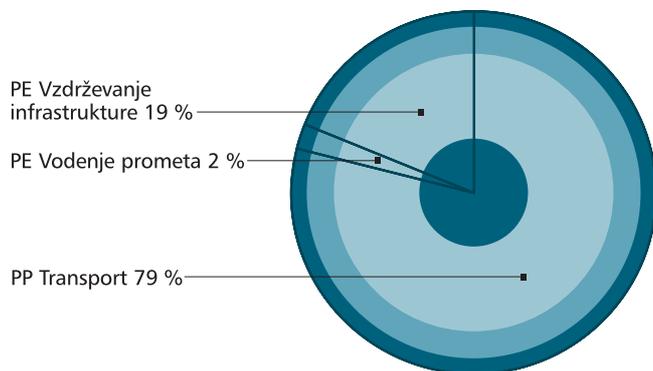
MATERIALNO POSLOVANJE

Center za nabavo nabavlja, skladišči in distribuira material, rezervne dele in drobn inventar (MRD) za potrebe Slovenskih železnic. Njegova glavna naloga je uporabnike pravočasno oskrbeti s kakovostnim in cenovno ugodnim materialom, rezervnimi deli in drobnim inventarjem.

Nabava

Nabava je razdeljena na dva oddelka, in sicer za dejavnost transporta in infrastrukture. Štiri petine celotne nabave za Slovenske železnice sestavlja nabava za potrebe poslovnega področja Transport, petina pa je namenjena potrebam poslovnega področja Infrastruktura.

Nabava

Vrednostni obseg prejema MRD na zalogo leta 2002 se je v primerjavi z letom 2001 zmanjšal za 585 mio tolarjev, kar pomeni 16,5 % manjši prejem MRD. Vrednost izdaje MRD iz zaloge je manjša kakor leta 2001, in sicer za 45 mio tolarjev, kar pomeni 1,4 % manjšo porabo MRD leta 2002.

Gostota vhodov – dobav MRD se je povprečno zmanjšala za 222 obdelanih pozicij dobav na mesec ali za 17 %.

Leta 2002 smo poslovali z 256 dobavitelji ali s 168 manj kot leta 2001.

Prodaja

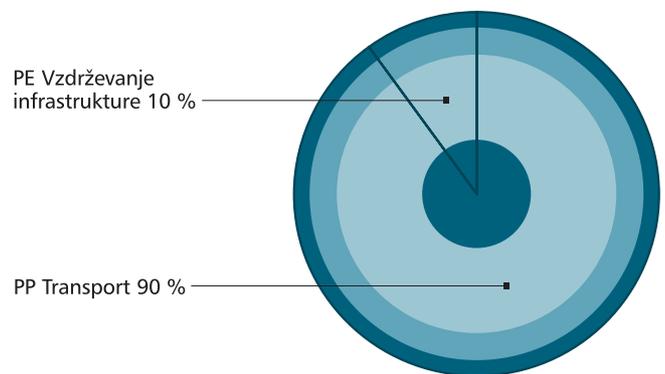
Center za nabavo je leta 2002 prodal osnovna sredstva, izločena iz vozne mreže, in neuporabne MRD v vrednosti 134 mio tolarjev in 46.565 evrov. Prodaja je potekala po posameznih poslovnih področjih, in sicer:

- za poslovno področje Transporta 90,5 % celotne prodaje,
- za poslovno enoto Vzdrževanje infrastrukture 9,5 % celotne prodaje.

Za Javno železniško infrastrukturo v upravljanju pa je leta 2002 prodal za 38 mio tolarjev neuporabnih MRD.

Center za nabavo je leta 2002 posloval s 112 kupci.

Prodaja

Zaloge

Zaradi sprejetega načina vrednotenja zalog in porabe MRD v lasti Slovenskih železnic so vsa količinska skladišča glede na organizacijsko pripadnost povezana v fiktivna obračunska skladišča, organizirana po področjih oziroma poslovnih enotah. Slovenske železnice upravljajo tudi zalogo MRD v lasti JŽI.

V lasti Slovenskih železnic je bilo ob koncu leta 2002 18.956 aktivnih vrst materiala, rezervnih delov in drobnega inventarja. Od tega je bilo v poslovnem področju Transport 13.284, v poslovni enoti Vzdrževanje infrastrukture 5.241 in v poslovni enoti Vodenje prometa 278 aktivnih vrst MRD. V primerjavi s koncem leta 2001 se je število aktivnih vrst MRD zmanjšalo za 7 %.

ABC-metoda je način razvrščanja MRD po vrednosti v skupni zalogi na razrede A, B in C.

Razred A zajema:

- na poslovnem področju Transporta 70 % vrednosti zalog, ki se nahajajo na 5,3 % aktivnih vrstah MRD ali na 707 šifrah,
- na poslovni enoti Vzdrževanje infrastrukture 70 % vrednosti zalog, ki se nahajajo na 5,1 % aktivnih vrstah MRD ali na 267 šifrah,
- na poslovni enoti Vodenje prometa 70 % vrednosti zalog, ki se nahajajo na 19,1 % aktivnih vrstah MRD ali na 53 šifrah.

Vrednost zalog MRD se je konec leta 2002 v primerjavi z začetkom leta 2002 zmanjšala. Na poslovnem področju Transport se je zmanjšala za 2,0 %, v poslovni enoti Vzdrževanje infrastrukture za 25,3 %, v poslovni enoti Vodenje prometa pa za 33,9 %.

Letni koeficient obračanja zalog MRD na:

• PP Transport	1,028
• PE Vzdrževanje infrastrukture	0,878
• PE Vodenje prometa	2,388

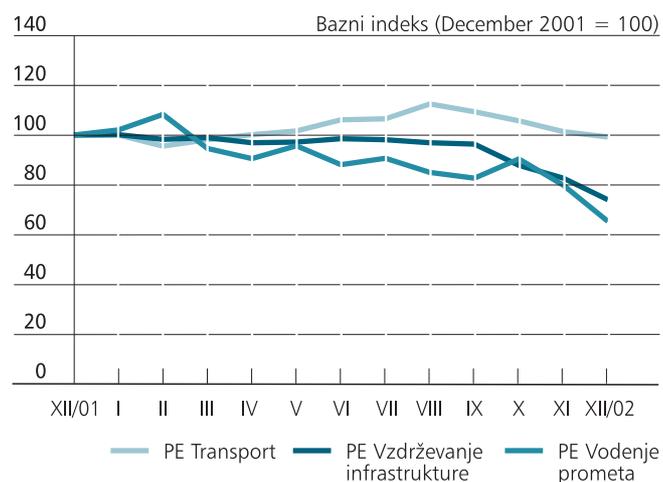
Skupni letni koeficient obračanja zalog MRD last SŽ

0,999

Letni koeficient obračanja zalog MRD na JŽI

1,475

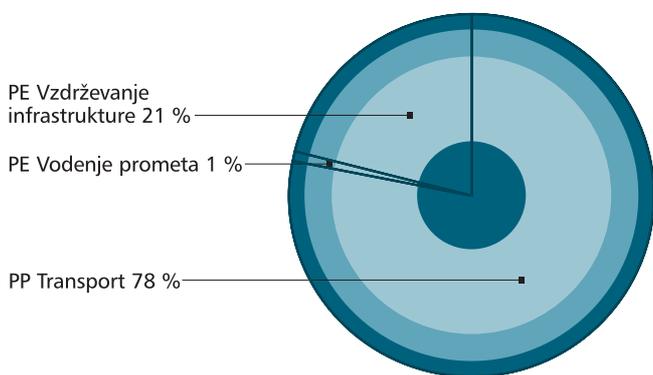
Mesečno gibanje zalog v letu 2002

Gibanje zalog MRD tisoč tolarjev	PP Transport	PE Vzdrževanje infrastrukture	PE Vodenje prometa	Skupaj zaloge last SŽ	JŽI
Vrednost zalog 1. 1. 2002	2.568.396	884.940	22.181	3.475.517	17.257
Prejem	2.401.855	513.100	40.042	2.954.997	106.723
Izdaja	2.453.971	736.976	47.551	3.238.498	37.320
Vrednost zalog 31. 12. 2002	2.516.280	661.064	14.672	3.192.016	86.660

Struktura zalog MRD Stanje 31. 12. 2002 tisoč tolarjev	PP Transport		PE Vzdrževaje infrastruk.		PE Vodenje prometa		Skupaj zaloge last SŽ		JŽI	Strukt.
		Strukt.		Strukt.		Strukt.	zaloge last SŽ	Strukt.		
Zaloge materialov	241.604	9,6	329.742	49,9	6.898	47,0	578.243	18,1	55.685	64,3
Zaloge nadomestnih delov	2.246.660	89,3	314.847	47,6			2.561.507	80,3	30.975	35,7
Zaloge drobnega inventarja	28.016	1,1	16.475	2,5	7.774	53,0	52.265	1,6		
Skupaj	2.516.280	100,0	661.064	100,0	14.672	100,0	3.192.016	100,0	86.660	100,0

Struktura zalog MRD 31. 12. 2002

letno poročilo 2022

VARNOST IN UREJENOST PROMETA

Varnost in urejenost se ocenjujeta s številom izrednih dogodkov in motenj, ki nastanejo v železniškem prometu, in njihovih posledic v primerjavi s preteklim obdobjem.

Kazalci varnosti leta 2002 so najboljši v zadnjem petletnem obdobju. V primerjavi z letom prej se je število izrednih dogodkov s 156 zmanjšalo na 132, to je 24 dogodkov manj ali 15,4 %. V primerjavi s petletnim povprečjem – 152 izrednih dogodkov na leto pa jih je bilo leta 2002 19 manj ali 13 %. Število izrednih dogodkov, za katere je odgovorna železnica, se je zmanjšalo za 15 – s 76 na 61 – in za katere železnica ni odgovorna, za 9 – z 80 na 71.

Tudi primerjava izrednih dogodkov z upoštevanjem obsega dela, merjenega z vlakovnimi kilometri, pokaže ugodnejšo sliko, kot leto prej.

Urejenost prometa leta 2002, ocenjena z obsegom števila motenj v primerjavi z letom prej, se je poslabšala. Število motenj se je povečalo za 121 ali 12,2 % – z 994 na 1.115 –, po odgovornosti železnice se je povečalo za 44 primerov ali 7,1 % – s 622 na 666 – in zaradi odgovornosti drugih za 77 ali 20,7 % – s 372 na 449.

V izrednih dogodkih se je smrtno ponesrečilo 14 oseb – 7 oseb manj kakor leta 2001 – in 33 oseb je bilo poškodovanih – 4 manj kakor leta 2001. Po odgovornosti železnice ni bilo mrtvih in poškodovanih (poškodovani 2 osebi manj kakor leta 2001), za druge mrtve in poškodovane osebe so bili odgovorni drugi.

Za smrtne primere in telesne poškodbe so največkrat odgovorni ljudje sami, ker ne upoštevajo cestno prometnih predpisov na potnih prehodih – 5 mrtvih in 11 poškodovanih –, hodijo po progi ali preko nje, kjer je to prepovedano – 4 mrtvi in 5 poškodovanih –, ne spoštujejo pravilnika o notranjem redu na železnici – 5 mrtvih in 11 poškodovanih –, skačejo ali padejo iz vozečega vlaka – 1 poškodovan – in ne upoštevajo predpisov o varnem delu na železnici – 5 poškodovanih delavcev.

Nastala materialna škoda – 1.472,1 mio tolarjev – kot posledica izrednih dogodkov in motenj je večja kakor leto prej za 793,2 mio tolarjev ali 216,8 %, od tega je po odgovornosti železnice večja za 567,1 mio tolarjev ali 203,3 %, po odgovornosti zunaj železnice pa je večje za 226,2 mio tolarjev ali 274,0 %. Večja je tudi od pet- in desetletnega povprečja.

Po odgovornosti železnice so največjo škodo povzročili naslednji izredni dogodki:

- iztirjenje vlaka na progi Prestranek-Postojna 11. februarja 2002 (380,4 mio tolarjev),
- iztirjenje vlaka na postaji Rižana 10. marca 2002 (642,8 mio tolarjev)

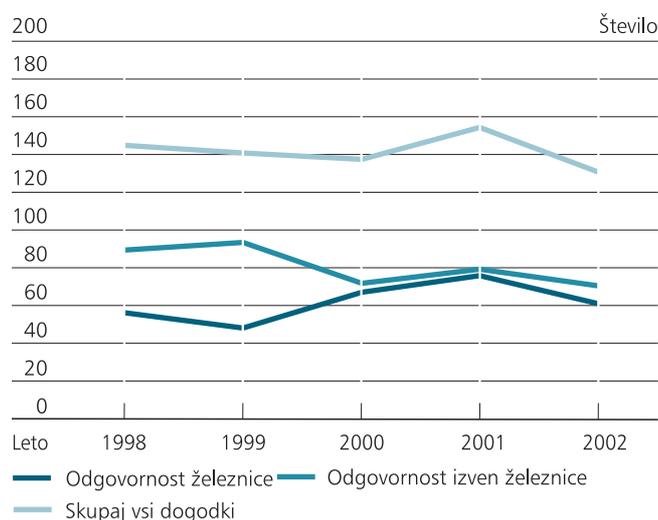
in po odgovornosti zunaj železnice:

- požar na vlaku na postaji Mirna 8. marca 2002 (90,2 mio tolarjev),
- iztirjenje vlaka na progi Novo mesto-Mirna Peč 23. maja 2002 (59,7 mio tolarjev).

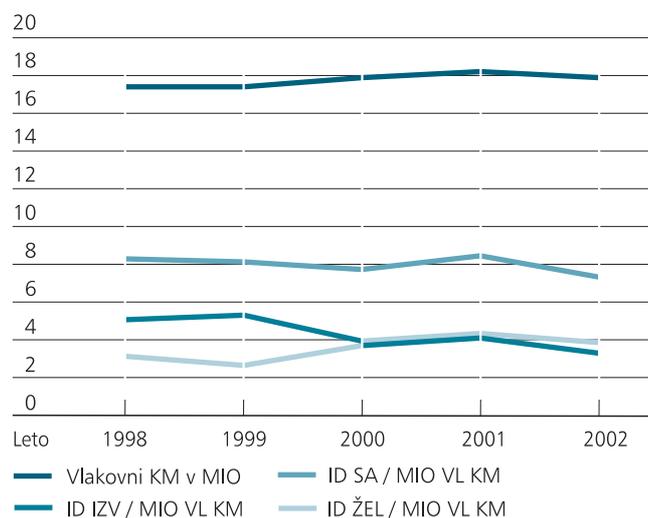
Urejenost prometa ocenjujemo tudi s kakovostjo opravljenih storitev, z obsegom zamud ter stanjem urejenosti vlakov in postaj. Tu izstopa čas prekinjenega železniškega prometa v trajanju 5.910 minut, kar je za 196 minut manj kakor leto prej, kar je ugodno. Ocenjena urejenost vlakov, ugotovljena na podlagi vzorčenja iz opravljenih kontrol, je bila 97 % (izboljšanje za 3 %) in urejenost postaj 86 % (izboljšanje za 6 %).

Ocena varnosti za leto 2002 je zelo ugodna zaradi občutnega zmanjšanja števila izrednih dogodkov, ki je najnižje v obravnavanem obdobju in zadnjih 30 letih. Prav tako je ugodno zmanjšanje števila mrtvih in poškodovanih oseb, ki se je zmanjšalo za 19 %. Boljši so tudi kazalci glede urejenosti vlakov in postaj, nekoliko pa je tudi zmanjšan obseg trajanja prekinitve prometa. Slabši pa so kazalci po vrednosti nastale škode, ki se je povečala za več kakor dvakrat tako po odgovornosti železnice kot po zunanjih vzrokih. Povečalo se je tudi število motenj, kar je predvsem posledica premajhnega vlaganja v vzdrževanje objektov, naprav, vozil in opreme. Kljub tem slabšim kazalcem smo s stanjem varnosti leta 2002 zadovoljni.

Izredni dogodki v letih 1998 – 2002

Izredni dogodki v primerjavi z opravljenimi vlakovnimi kilometri

letno poročilo 2022

RAZISKAVE IN RAZVOJ

Raziskovalni projekti

Slovenske železnice so leta 2002 z Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport sofinancirale dva aplikativno raziskovalna projekta. Za oba je bilo s pogodbo določeno razmerje sofinanciranja 75 : 25 (Ministrstvo : Slovenske železnice) za slovenski del pogodbene vrednosti.

Projekt Upravljanje in vzdrževanje fonda železniških tovornih vagonov bo opredelil izhodišča, s katerimi naj bi izboljšali tehnologijo železniškega tovornega prevoza in povečali konkurenčnost. Z uporabo inteligentne programske opreme bo mogoč navidezni dostop do vagonov na tistih območjih, kamor sežejo ustrezni telekomunikacijski signali. Programska oprema bo omogočala spremljanje in napovedovanje časov prispetja vagonov in čase njihovega vzdrževanja. Projekt je vključen tudi v 5. okvirni program in se sofinancira tudi s sredstvi Evropske unije.

Projekt Postopki za izračun dinamike vožnje in interaktivno sestavo voznega reda obsega izdelavo postopkov in algoritmov za izračun dinamike vožnje na podlagi intervalov zaporedne odprave. Model bo upošteval vplive prometne ureditve, konstrukcijske značilnosti in opremljenost proge. Projekt vključuje tudi opredelitev novih metod izračuna prevozne in prepustne moči proge.

Tretji aplikativno raziskovalni projekt Eureka 2457 EW – Land Bridge Koper-Nürnberg sofinancirajo Slovenske železnice, Luka Koper in Ministrstvo za gospodarstvo. Na nemški strani projekt sofinancirata Luka Nürnberg in nemška država. Projekt je vključen tudi v okvir programa Eureka Evropske unije.

Razvojni projekti

Slovenske železnice so leta 2002 sofinancirale in uresničile več razvojnih projektov ali pa so v njih sodelovale.

Razvojni projekt Mestni in primestni promet v ljubljanski regiji je v fazi za leto 2002 opredelil tehnično izvedljivost prve linije, ki naj bi omogočala mestni in primestni železniški promet v smeri Kamnik-Črnuče-železniška postaja Ljubljana Vič in potencialno navezavo na progo Ljubljana-Sežana ter podaljšanje primestne linije do Borovnice. Študija bo opredelila glavne tehnične parametre, potrebne za nadaljnje projektiranje, podala število potrebnih vozil, grobi vozni red in investicijske vrednosti infrastrukture ter vozil.

Potniški center Ljubljana je razvojni projekt, za katerega je bil leta 2002 izpeljan javni natečaj za arhitektonsko rešitev na območju, ki ga omejujejo Dunajska, Vilharjeva, Šmartinska in Masarykova ulica. Izbrana rešitev bo podlaga za lokacijski načrt, ki se bo začel izdelovati leta 2003.

V potniškem prometu je bila v okviru projekta Uvedba mobilnih terminalov za prodajo vozovnic na vlakih izdelana predinvesticijska zasnova. Rešitve posameznih različic in njihova upravičenost bodo podlaga za nadaljnje investicijske odločitve.

Slovenske železnice so leta 2002 sodelovale tudi pri feasibility študiji Modernizacija proge Pragersko-Ormož, ki je bila sofinancirana v sklopu programa ISPA – tehnična pomoč. Težišče dela Slovenskih železnic je bilo v pridobivanju temeljnih podatkov s področja infrastrukture in transporta ter v sodelovanju v odboru, ki je nadziral izdelavo študije. Slednjo je izdeloval Tractebel iz Belgije.

V okviru razvojnih projektov Uvedba sistema ETCS, Uvedba sistema GSM-R in Daljinsko vodenje stabilnih naprav vozne mreže so Slovenske železnice pripravile strokovne podlage za projektno nalogo, na podlagi katere je Ministrstvo za promet pripravilo razpis za izdelavo feasibility študije. Izdelava študij bo financirana v okviru programa ISPA – tehnična pomoč.

Po postopku izvedbe razvojnega projekta je bila izdelana prijava za projekt Povečanje hitrosti na progi Ljubljana-Zidani Most-Maribor in bila posredovana komisiji za sofinanciranje izvedbe investicije v okvirih programa ISPA.

letno poročilo 2022

SISTEM KAKOVOSTI

Politiko kakovosti in cilje kakovosti smo uresničili skladno z možnostmi in napredkom poslovanja Slovenskih železnic, d. d. Leta 2002 smo nadaljevali z uresničevanjem zastavljenih nalog in dosegli rezultate, ki so predstavljeni v nadaljevanju.

Uresničevanje ciljev kakovosti:

Cilj

Razvoj sistema kakovosti po standardih skupine ISO 9000

Doseženo

Leta 2002 so bile izvedene:

- notranje presoje v vseh področjih, poslovnih enotah, službah in sekcijah, ki so pokazale 99 neskladnosti. Odpravljenih je bilo 78 neskladnosti, druge pa se še odpravljajo,
- dve kontrolni presoji BVQI, ki sta podali 30 pripomb in predlogov. Večinoma so bile upoštevane in izvedene.

Cilj

Izobraževanje zaposlenih o ciljih in postopkih dela ter preventivnih in korektivnih ukrepih

Doseženo

Izobraževanje zaposlenih je potekalo v okviru denarnih možnosti in nekoliko pod načrtom. Izobraževanje po zahtevah predpisov je bilo opravljeno.

Cilj

Spremljanje kakovosti na opredeljenih kontrolnih mestih

Doseženo

Opravljenih je bilo 998.080 opazovanj in pri tem ugotovljenih 0,043 neskladnosti na opazovanje. Podatki za pretekla leta so:

Leto	1999	2000	2001	2002
Število napak na opazovanje	0,051	0,050	0,042	0,043

Število neskladnosti je ostalo na ravni leta 2001.

Cilj

Obdržati gibanje izboljšanja varnosti prometa

Doseženo

Število izrednih dogodkov in motenj, za katere je odgovorna železnica, je bilo naslednje:

Leto	1999	2000	2001	2002
Izredni dogodki	48	67	76	61
Motnje	618	626	622	666

Leta 2002 smo obdržali pozitivno gibanje varnosti prometa. Število izrednih dogodkov se je zmanjšalo, motenj pa je nekoliko več. Kolegij predsednika uprave je sprejel ustrezne korektivne ukrepe.

Cilj

Doseči, da bodo uporabniki ocenili 85 % storitev z oceno dobro (3) in več (storitve se ocenjujejo z ocenami od 1 do 5).

Doseženo

V preteklih letih so bile dosežene naslednje ocene, ki izhajajo iz anket uporabnikov naših storitev (odstotek ocen dobro in več):

Leto	1999	2000	2001	2002
Potniški promet	77,49	77,08	77,57	-
Tovorni promet	90	-	88	86

Glede na to, da se je vozni red leta 2002 spremenil konec leta, so bile ankete narejene v začetku leta 2003.

Cilj

Zmanjšati število reklamacij in pritožb uporabnikov storitev

Doseženo

Stanje na področju reklamacij in pritožb je bilo naslednje:

Leto	1999	2000	2001	2002
• pritožbe in pripombe	346	420	748	746
• pohvale	27	37	44	54

Potniški promet

Leta 2002 je število pritožb ostalo na ravni leta 2001, število pohval pa je večje.

Tovorni promet

Leto	1999	2000	2001	2002
• pritožbe in pripombe	24	27	34	40
• zapisnik o dejanskem stanju	5.062	4.436	4.920	3.776
• reklamacije (število na obračunane pošiljke v %)	3,53	3,56	4,60	3,40
• reklamacije (vrednost bremepisov na višino realizacije v %)	1,28	1,34	1,53	1,15
• odškodninski zahtevki (število)	934	407	587	613
• odškodninski zahtevki (vrednost na višino transportnih prihodkov v %)	0,025	0,117	0,40	0,21

V tovornem prometu so se kazalci kakovosti izboljšali na podlagi izvedenih korektivnih ukrepov.

letno poročilo 2022

SISTEM RAVNANJA Z OKOLJEM

Leta 2002 smo v okviru vzpostavljanja sistema ravnanja z okoljem in njegovega certificiranja delovali skladno s cilji in okoljsko politiko. Okoljska politika temelji na uresničevanju okoljskih predpisov in upoštevanju učinkov na okolje, ki narekujejo stalno izboljševanje ekoloških razmer, zmanjševanje porabe energetskih in drugih virov. Izhodišče so bili zastavljeni cilji, katerih uresničitev naj pomembno prispeva k optimalnejšemu ekonomskemu izkoristku prevoza tovora in potnikov.

Cilj

Vzpostavitev sistema ravnanja z okoljem

Doseženo

Leta 2002 so bile izvedene:

- notranje presoje v vseh področjih, poslovnih enotah, službah in sekcijah. Ugotovljenih je bilo 170 neskladnosti. Ugotovljene neskladnosti so bile odpravljene in poročilo o tem posredovano BVQI.

Cilji notranjih presoj so bili:

- ugotoviti, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovanimi pripravami,
- ugotoviti, ali se sistem ravnanja z okoljem ustrezno uresničuje in vzdržuje,
- ugotoviti, ali je sistem ravnanja z okoljem učinkovit,
- vodstvu zagotoviti potrebne podatke za nadzor nad delovanjem sistema.

Cilj

Usposabljanje zaposlenih in njihovo zavedanje o pomembnosti okoljske politike, pomembnih vplivov in njihovih vlog ter odgovornosti za ravnanje v skladu z okoljsko politiko.

Doseženo

- V okviru programa za splošno okoljsko ozaveščanje zaposlenih se je usposobilo več kot 90 % zaposlenih,
- Po programu BVQI se je izvedlo usposabljanje notranjih presojevalcev sistema ravnanja z okoljem.

Cilj

Definiranje izvedbenih ciljev v poslovnih enotah, ki so bili podlaga za postavitev okoljskih programov v sekcijah ter opredelitev izhodišč za nadaljnji razvoj sistema.

Doseženo

Podatki o uresnitvi okoljskih programov na podlagi izvedbenih okoljskih ciljev leta 2002:

- v poslovni enoti Vzdrževanje infrastrukture 71 % okoljskih programov od skupno 238,
- v poslovni enoti Tovorni promet 86 % programov od skupno 108,
- v poslovni enoti Vleka in TVD realiziranih 62 % programov od skupno 43,
- v poslovni enoti Vodenje prometa 90 % programov od skupno 10.

Cilj

Vodenje registra okoljske zakonodaje in drugih zahtev, v katerega smo uvrstili naslednje predpise:

Doseženo

- 11 zakonov, ki urejajo področje okolja, vključno z Zakonom o varstvu pred požarom ter Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Slednja opredeljujeta ekološke in druge nesreče ali izredne dogodke,
- 59 podzakonskih aktov, ki neposredno urejajo uresničevanje zakonodaje o okolju,
- 10 zakonov s področja mednarodnih pogodb in konvencij,
- register lokalne zakonodaje in drugih zahtev (vodijo ga sekcije).

Cilj

Certificiranje sistema ravnanja z okoljem

Doseženo

Opravljen je bil začetna certifikacijska presoja sistema ravnanja z okoljem BVQI, ki je ugotovila, da je sistem ravnanja z okoljem vzpostavljen ter ustrezno in učinkovito deluje na vseh področjih, kjer so bili ugotovljeni okoljski vidiki, in da se lahko izvede glavna presoja.

Oktober se je končala glavna certifikacijska presoja, sistem ravnanja z okoljem na Slovenskih železnicah pa je dobil certifikat – v skladu z zahtevami okoljskega standarda ISO 14001:1996 – za naslednje dejavnosti: mednarodni in notranji železniški potniški promet, mednarodni in notranji tovorni promet, vleka vlakov in pregled vagonov, vodenje železniškega prometa, vzdrževanje in modernizacija železniške infrastrukture in gospodarjenje z nepremičninami.

letno poročilo 2022

ODVISNA PODJETJA

Obvladujoče podjetje Slovenske železnice, d. d., je ustanovitelj naslednjih odvisnih podjetij:

- Centralnih delavnic Ljubljana,
- Prometnega instituta Ljubljana,
- Železniškega invalidskega podjetja Ljubljana,
- Železniškega zdravstvenega doma Ljubljana,
- Železniškega gradbenega podjetja Ljubljana,
- Železniške tiskarne Ljubljana.

Delež obvladujočega podjetja v kapitalu navedenih odvisnih podjetij je 100-odstoten, razen v Železniški tiskarni, kjer je 60,31-odstoten, in v Železniškem gradbenem podjetju, kjer je 79,82-odstoten.

Kratka predstavitev odvisnih podjetij in njihovi računovodski izkazi so navedeni v nadaljevanju. Ob tem je treba poudariti, da so družbe izdelale svoje računovodske izkaze na podlagi Slovenskih računovodskih standardov, zavod pa na podlagi Zakona o računovodstvu.

SŽ-Centralne delavnice, d. o. o., Ljubljana

Dejavnost:

- vzdrževanje vseh vrst železniških in drugih tirnih vozil,
- predelave železniških vozil,
- sodelovanje pri novogradnji železniških vozil,
- proizvodnja kovinskih in drugih izdelkov.

Število zaposlenih	1.130
Kapital	4.660.240 tisoč tolarjev
Prihodki	5.211.964 tisoč tolarjev
Odhodki	6.321.331 tisoč tolarjev
Izguba	1.109.367 tisoč tolarjev

Leta 2002 je družba izkazala izgubo v višini 1.109,4 mio tolarjev, od tega znaša izguba iz poslovanja 1.010,5 mio tolarjev; nastala je zaradi manjšega obsega dela. Obseg dela za Slovenske železnice, d. d., leta 2002 je bil manjši kakor leto prej. To je povzročilo izpad prihodka, ki ga ni bilo mogoče nadomestiti na drugih trgih.

Med odhodki sestavljajo največji delež stroški dela. Skupno število zaposlenih se je leta 2002 zmanjšalo za 30 delavcev oziroma za 2,6 % ter tako doseglo število 1.130. Za reševanje presežnih delavcev so nastali dodatni stroški v višini 118 mio tolarjev.

Za investicijska vlaganja v objekte in nakup nove opreme je družba leta 2002 namenila 154,7 mio tolarjev, od tega 74,6 mio tolarjev za nakup opreme. Tako investicijska vlaganja dosegajo le 46,1 % vlaganj leta 2001.

Cilj Centralnih delavnic je postati tehnološko razvita, tržno usmerjena in stroškovno učinkovita družba. Temeljno vodilo pri poslovanju družbe bodo kakovost, zanesljivost, hitrost, konkurenčnost in odzivnost pri opravljanju temeljnih dejavnosti vzdrževanja vseh vrst železniških vozil, predelavi železniških vozil in novogradnji ter drugih storitvah s kovinsko predelovalnega področja.

Prometni institut, d. o. o., Ljubljana

Dejavnost:

- raziskovalna dejavnost na področju ekonomike transporta, prometnega načrtovanja in trženja,
- raziskave in razvoj na področjih tehnologije železniškega prometa in infrastrukture,
- izdelava predinvesticijskih in investicijskih programov na področju prometa,
- izdelovanje raznih prometnih študij za različne naročnike.

Število zaposlenih	14
Kapital	91.046 tisoč tolarjev
Prihodki	223.136 tisoč tolarjev
Odhodki	210.831 tisoč tolarjev
Čisti dobiček	9.845 tisoč tolarjev

Družba Prometni institut je v skladu s pričakovanji, zastavljenimi v poslovnem načrtu za leto 2002, in kljub velikim težavam pri pridobivanju nalog v prvem polletju, uspešno sklenila poslovno leto 2002. Izkazan je bil čisti dobiček v višini 9,8 mio tolarjev. Poslovni odhodki sestavljajo 99,5 % vseh odhodkov, največji delež obsegajo stroški dela. S prihodki iz poslovanja je Prometni institut ustvaril 96,1 % vseh prihodkov.

Leta 2002 je bilo največ nalog, pridobljenih z javnimi razpisi, izdelanih za potrebe Ministrstva za promet in Direkcije za železniški promet. Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport je enako kot pretekla leta subvencioniralo projekt Železniški terminološki slovar in udeležbe na mednarodnih projektih COST ter za dvoletno obdobje zagotovilo subvencioniranje projekta Računalniška konstrukcija voznega reda. Ministrstvo za gospodarstvo je subvencioniralo projekt Eureka »Land bridge Koper-Nürnberg«. Delež projektov, izdelanih za Slovenske železnice, se je tudi leta 2002 še naprej zmanjševal, in sicer zaradi ustanovitve Direkcije za železniški promet v Mariboru, ki je prevzela financiranje javne železniške infrastrukture, ter manjših potreb Slovenskih železnic po storitvah Prometnega instituta.

Na mednarodnem področju se je nadaljevalo delo v konzorciju evropskih proizvajalcev in uporabnikov pri projektu Razvoj, testiranje in implementacija produkta F-MAN za sledenje inteligentnih vagonov in upravljanje s fondom inteligentnih vagonov z uporabo programskega paketa Fleet Manager, družba pa se je včlanila tudi v Transportni logistični grozd Slovenije, s sedežem v Kopru.

Leta 2003 bo družba skušala pridobiti več nalog tako pri Slovenskih železnicah kot pri drugih naročnikih, doma in v tujini. Za kakovostno opravljanje nalog in za zagotavljanje kritične mase raziskovalcev družba načrtuje tudi kadrovske okrepitve. Med pomembnejšimi nalogami leta 2003 je tudi pridobitev novega certifikata kakovosti ISO 9001/1994.

SŽ-Železniško invalidsko podjetje, d. o. o., Ljubljana

Dejavnost:

- varovanje in vzdrževanje objektov in naprav,
- fotokopiranje in pisarniške storitve,
- invalidske delavnice,
- vzdrževanje objektov in naprav,
- upravljanje in vzdrževanje počitniških zmogljivosti,
- vzdrževanje cestnih vozil v mehanični delavnici,
- vzdrževanje okolice železniških postaj,
- čiščenje zunanjih in notranjih površin ter mobilnih sredstev.

Število zaposlenih	798
– od tega invalidov	329
Kapital	29.304 tisoč tolarjev
Prihodki	2.782.158 tisoč tolarjev
Odhodki	2.782.158 tisoč tolarjev

Železniško invalidsko podjetje je leto 2002 končalo brez izgube, z izravnanimi prihodki in odhodki, medtem ko izgubo iz rednega delovanja v višini 463,1 mio tolarjev pokriva dobiček zunaj rednega delovanja. V skladu z letnim načrtom za leto 2002 in na podlagi določil 41. člena Zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb je družba odpravila v korist izrednih prihodkov 391,6 mio tolarjev dolgoročnih rezervacij na odstopljena sredstva Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za pokrivanje stroškov poslovanja, ki so namenjeni razširitvi dejavnosti pri usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb.

Leta 2003 si bo družba prizadevala povečati rentabilnost poslovanja z učinkovitejšo zaposlitvijo delavcev, predvsem invalidov, in ustvariti spodbudno okolje, ki bo vsem delavcem, predvsem pa delavcem invalidom, omogočilo polno udeležbo v delu in razvoju invalidskega podjetja.

SŽ-Železniški zdravstveni dom Ljubljana

Dejavnost:

- preventivno zdravstveno varstvo zaposlenih v zvezi z obremenitvami in škodljivostmi njihovega delovnega mesta,
- zdravstvena vzgoja, svetovanje in ukrepi za ohranitev in krepitev zdravja,
- preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje boleznin in poškodb ter rehabilitacija v osnovnem in specialističnem zdravstvenem varstvu,
- preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje ustnih in zobnih boleznin,
- zdravstveni pregledi kandidatov za voznike motornih vozil,
- spremljanje in preprečevanje alkoholizma, narkomanije in druge odvisnosti,
- osnovna epidemiološka dejavnost.

Železniški zdravstveni dom je poslovno leto 2002 končal z izgubo v višini 5,3 mio tolarjev.

Število zaposlenih	94
Kapital	630.349 tisoč tolarjev
Prihodki	970.695 tisoč tolarjev
Odhodki	975.999 tisoč tolarjev
Izguba	5.304 tisoč tolarjev

Prihodki so za 7,8 % večji kot leto prej, 96,4 % vseh prihodkov sestavljajo čisti prihodki od prodaje storitev. Največji del čistega prihodka od prodaje storitev sestavlja prodaja storitev Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (47,0 %), delež prodaje storitev podjetjem v okviru Slovenskih železnic pa znaša 33,8 %.

Odhodki so bili leta 2002 doseženi v višini 976,0 mio tolarjev, v primerjavi z letom prej so večji za 4,5 %.

Izkazana izguba je rezultat razlike med obračunano in v cenah priznano amortizacijo. Za obračun amortizacije so bile uporabljene spremenjene amortizacijske stopnje, ki so bile predpisane v Navodilu o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Glede na dejavnost, ki jo opravlja Železniški zdravstveni dom, je poslanstvo v preprečevanju, odkrivanju in zdravljenju boleznin ter ohranjanju, vzdrževanju in vračanju zdravja vsem, ki to potrebujejo. Poglavitni cilj za doseg tega poslanstva je opravljanje kakovostnih zdravstvenih storitev v skladu z veljavno zdravstveno doktrino, kar pa bo treba ohranjati oziroma izboljšati z doseganjem večjega zaupanja in zadovoljstva pacientov, z doseganjem pričakovanj in zadovoljstva ustanovitelja – Slovenskih železnic, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter drugih.

Poleg opravljanja kakovostnih zdravstvenih storitev pa bo leta 2003 Železniški zdravstveni dom skušal uresničiti še naslednje naloge: izboljšati razmere za paciente (obnova čakalnic, ambulant, skrajšanje čakalnega časa), spremljati zadovoljstvo pacientov (ankete, pohvale, pritožbe), obnoviti biokemični laboratorij, izobraževati zaposlene ter izpolniti vse, s pogodbami o izvajanju zdravstvenih storitev iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter preventivnega zdravstvenega varstva, dogovorjene obveznosti.

SŽ-Železniško gradbeno podjetje, d. d., Ljubljana

Dejavnost:

- obnova in vzdrževanje spodnjega in zgornjega ustroja železniških prog,
- obnova industrijskih tirov ter drugih objektov železniške infrastrukture,
- nizke in visoke gradnje s storitvami z gradbenimi stroji in cestnimi ter železniškimi transportnimi sredstvi,
- projektiranje in tehnično sodelovanje.

Število zaposlenih	312
Kapital	1.191.697 tisoč tolarjev
Prihodki	2.860.399 tisoč tolarjev
Odhodki	3.357.124 tisoč tolarjev
Izguba	496.725 tisoč tolarjev

Poslovno leto 2002 je Železniško gradbeno podjetje končalo z izgubo v višini 496,7 mio tolarjev, od tega znaša izguba iz poslovanja 197,5 mio tolarjev. Slednja je nastala zaradi manjšega obsega dela in s tem nezasedenosti zmogljivosti, tako tehničnih kot kadrovskih.

Zaradi negativnih rezultatov poslovanja leta 2002 in slabše likvidnosti podjetja je bilo sprejetih več ukrepov za zmanjšanje stroškov in racionalizacijo na vseh področjih poslovanja.

Železniško gradbeno podjetje je glede na svojo glavno dejavnost specializirano gradbeno podjetje, usmerjeno predvsem na dela pri obnovi oziroma novogradnji železniških prog. Leta 2003 bo večji poudarek predvsem na delih zgornjega ustroja železniških prog, opuščanju nedobičkonosnih gradbenih dejavnosti, racionalizaciji poslovanja, izobraževanju in usposabljanju zaposlenih, spremljanju dogajanja na trgu (stiki s potencialnimi kupci – lastniki industrijskih tirov).

Vizija podjetja je kakovostna predstavitev celovitih ponudb pri obnovi železniške infrastrukture na slovenskem trgu in pridobitev del tudi na tujih trgih, kar pa bo mogoče uresničiti s stalnim izboljševanjem sistema kakovosti in s povečanjem konkurenčne sposobnosti, z usmeritvijo v ozko specializirana dela in usposabljanjem za inženiring ter razvijanjem partnerskih odnosov s konkurenčnimi družbami na slovenskem trgu.

SŽ-Železniška tiskarna, d. d., Ljubljana

Dejavnost:

- tiskanje vseh vrst kartonskih in listnih vozovnic za potrebe Slovenskih železnic,
- opravljanje drugih tiskarskih in knjigovezniških del.

Število zaposlenih	31
Kapital	207.290 tisoč tolarjev
Prihodki	151.492 tisoč tolarjev
Odhodki	170.517 tisoč tolarjev
Izguba	19.025 tisoč tolarjev

Izkazana izguba leta 2002 izhaja iz izgube iz poslovanja (18,6 mio tolarjev), izgube iz financiranja (1,0 mio tolarjev) ter dobička zunaj rednega delovanja (0,6 mio tolarjev).

99,7 % vseh prihodkov sestavljajo čisti prihodki od prodaje blaga in storitev in so v primerjavi z letom prej nižji za 17,8 %. Največji del čistega prihodka od prodaje storitev obsega prodaja proizvodov in storitev Slovenskim železnicam, d. d. V skladu s strategijo družbe, po kateri pridobivamo naročila zunaj Slovenskih železnic, so se čisti prihodki od prodaje storitev kupcem zunaj sistema Slovenskih železnic povečali za 43,2 %.

Pri poslovanju je Železniška tiskarna ugotovila 170,5 mio tolarjev odhodkov, od tega 99,1 % poslovnih odhodkov. Največji delež sestavljajo stroški dela.

Leta 2003 bo družba sledila naslednjim ciljem: doseganje pozitivnega poslovnega rezultata, izboljšanje produktivnosti dela, povečanje izkoriščenosti strojnih zmogljivosti, krajši roki izdelave, pridobivanje zunanjih naročnikov.

letno poročilo 2022

POVZETEK RAČUNOVDSKEGA POROČILA

POVZETEK REVIZORJEVEGA MNENJA

Revizijo letnega poročila Slovenskih železnic, d.d., je izvedlo revizijsko podjetje Deloitte&Touche, d.o.o.

Njihovo mnenje je **pritrnilno** glede metod izkazovanja vrednosti v računovodskih izkazih, ki jih je uporabilo poslovodstvo ter razkritij v računovodskih izkazih. Po njihovem mnenju so računovodski izkazi Slovenskih železnic, d.d., in konsolidirani računovodski izkazi resnična in poštena slika finančnega stanja Slovenskih železnic, d.d., na dan 31. 12. 2002, poslovnega in finančnega izida poslovanja ter gibanja kapitala v letu, ki se je končalo z navedenim datumom, v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

SPLOŠNA POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ZA LETO 2002

1. OPIS IN DEJAVNOST PODJETJA

Podjetje Slovenske železnice, d. d., je v skladu z Zakonom o železniškem prometu (Uradni list RS 92/99, 11/01, 110/02; v nadaljevanju Zakon) in uredbami vlade Republike Slovenije, izdanimi leta 2001 od 1. januarja 2001 naprej, glede na posamezno dejavnost razdeljeno na poslovne enote (PE) Tovorni promet, Potniški promet ter Vleka in TVD v poslovnem področju (PP) Transport, Vodenje prometa in Vzdrževanje infrastrukture v PP Infrastruktura, Upravo podjetja in Javno železniško infrastrukturo v upravljanju.

Na podlagi Zakona podjetje izvaja gospodarski javni službi:

- prevoza potnikov v notranjem prometu (drugi odstavek 6. člena),
- vzdrževanja in modernizacije javne železniške infrastrukture ter vodenje prometa (prvi odstavek 11. člena)

in upravlja javno železniško infrastrukturo (četrti odstavek 9. člena), ki zajema gospodarjenje z njo in sklepanje s tem povezanih pravnih poslov.

V 22. členu Zakona je določeno financiranje gospodarskih javnih služb in razvoja javne železniške infrastrukture, in sicer:

- (1) Sredstva za izvajanje javne gospodarske službe prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu se zagotavljajo s prodajo storitev in iz državnega proračuna.
- (2) Sredstva za vzdrževanje in modernizacijo obstoječe javne železniške infrastrukture in vodenje prometa na njej zagotavlja država iz proračuna in iz drugih virov, če tako določa zakon.
- (3) Za graditev nove javne železniške infrastrukture zagotavlja sredstva država iz proračuna, lahko pa se zagotavljajo tudi s sredstvi vlaganj domačih ali tujih oseb in iz drugih virov, skladno z zakonom.
- (4) Sredstva za nadomestilo stroškov iz 4. člena tega zakona zagotavlja prevoznikom, ki izvajajo prevoz potnikov v mednarodnem železniškem prometu in/ali prevoz blaga, država iz proračuna.

Glavne dejavnosti Slovenskih železnic, d. d., iz registra (Srg) so:

- proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil,
- distribucija elektrike,
- gradnja cest, železniških prog, letališč in športnih objektov,
- trgovina na debelo z ostanki in odpadki,
- druga trgovina na debelo,
- druga trgovina na drobno zunaj prodajaln,
- druge nastanitve za krajši čas,
- dejavnost premočnih gostinskih obratov,
- točenje pijač in napitkov v drugih lokalih,

- železniški promet,
- drug kopenski potniški promet na rednih linijah,
- drug kopenski potniški promet,
- cestni tovorni promet,
- prekladanje,
- skladiščenje,
- druge pomožne dejavnosti v kopenskem prometu,
- dejavnost potovalnih agencij in organizatorjev potovanj; s turizmom povezane dejavnosti, d. n.,
- dejavnosti drugih prometnih agencij,
- telekomunikacije,
- pomožne dejavnosti, povezane s finančnim posredništvom,
- trgovanje z lastnimi nepremičninami,
- dajanje lastnih nepremičnin v najem,
- upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi,
- dajanje drugih strojev in opreme v najem, d. n.,
- raziskovanje in eksperimentalni razvoj na področju tehnologije,
- projektiranje in tehnično svetovanje,
- tehnično preizkušanje in analiziranje,
- dejavnost muzejev.

Podjetje je večinski lastnik naslednjih odvisnih podjetij, ki skupaj s podjetjem sestavljajo skupino podjetij Slovenske železnice.

Odvisno podjetje	% lastništva
SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d.	79,82 %
SŽ-Centralne delavnice, d. o. o. Ljubljana	100,00 %
Prometni inštitut, d. o. o. Ljubljana	100,00 %
SŽ-Železniška tiskarna, d. d. Ljubljana	60,31 %
SŽ-Železniški zdravstveni dom Ljubljana	100,00 %
SŽ-Železniško invalidsko podjetje, d. o. o.	100,00 %

SŽ-Železniško invalidsko podjetje Ljubljana, d. o. o., je stoo odstotni lastnik odvisnega podjetja Calidus SOL, d. o. o., Savudrija (Republika Hrvaška), SŽ Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d., pa je 66,31-odstotni lastnik podjetja Kamnolom Verd, d. o. o., Verd. Obe podjetji sta posredno uvrščeni v skupino podjetij Slovenskih železnic.

Podjetje sestavlja na podlagi Zakona o gospodarskih družbah tudi konsolidirane računovodske izkaze za skupino podjetij Slovenske železnice.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu.

Podjetje 31. decembra 2002 izkazuje naslednje postavke kapitala:

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Delniški kapital	17.782.630	17.782.630
Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	0	0
Zakonske rezerve	0	0
Druge rezerve iz dobička	0	0
Prenesena izguba iz prejšnjih let	(4.576.720)	0
Izguba tekočega leta	(12.546.187)	(4.576.720)
Posebni prevrednotovalni popravek kapitala	1.832.396	0
Skupaj kapital	2.492.119	13.205.910

2. TEMELJNE RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE

Poslovne knjige se od 1. januarja 2002 vodijo v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD) in prenovljenimi slovenskimi računovodskimi standardi (SRS), ki v primerjavi s prejšnjimi na nekaterih področjih ponujajo več rešitev, o njihovi izbiri pa odloča podjetje samo. Največja vsebinska novost je uvedba prevrednotovanja ekonomskih kategorij namesto prejšnjega revaloriziranja. Leta 2001 je bil iz naslova revalorizacije evidentiran revalorizacijski primanjkljaj v višini 99.280 tisoč tolarjev, leta 2002 pa se revalorizacija v skladu s prenovljenimi slovenskimi računovodskimi standardi ne izvaja.

Izbrane računovodske usmeritve, pojasnila postavk v računovodskih izkazih v skladu z ZGD in razkrivanje informacij v skladu s SRS opredeljuje Pravilnik o računovodstvu, ki ga je sprejela uprava podjetja.

V nadaljevanju so pojasnjene računovodske usmeritve in pomembna razkritja v skladu z ZGD in SRS. Pomembna je kategorija, ki zajema najmanj 10 % vrednosti aktive oziroma pasive bilance stanja, in postavka, ki pomeni najmanj 10 % posamezne kategorije. Pri izkazu poslovnega izida je pomembna kategorija, ki zajema najmanj 10 % skupnih prihodkov oziroma odhodkov, in postavka, ki pomeni najmanj 10 % posamezne kategorije.

V računovodskih izkazih so zaradi primerljivosti podatki prikazani v dveh stolpcih: v prvem podatki za obdobje januar-december 2002, v drugem pa uresničeni za obdobje januar-december 2001. Podatki za prejšnje obračunsko obdobje so v skladu s pojasnili, ki jih je izdal Slovenski inštitut za revizijo, po načelu pomembnosti smiselno izkazani v postavkah sredstev, obveznosti do virov sredstev, prihodkov, odhodkov in v postavkah finančnih tokov sedaj veljavnih bilance stanja, izkaza poslovnega izida in izkaza finančnega izida.

Splošne računovodske usmeritve

Bilanca stanja Slovenskih železnic, d. d., vključuje sredstva in obveznosti, ki se nanašajo na dejavnost podjetja, ter sredstva, ki jih je podjetje prevzelo v upravljanje. Podjetje upošteva pri pripravi računovodskih izkazov splošna pravila o vrednotenju: nastanek poslovnih dogodkov, časovno neomejenost delovanja ter resnično in pošteno predstavitev v razmerah spreminjanja vrednosti evra in posamičnih cen.

Pri zbiranju računovodskih usmeritev in odločanju o njihovi uporabi so upoštewane zahteve: stalnost vrednotenja, razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Posamezne računovodske usmeritve

a) Osnovna sredstva v lasti podjetja

Opredmeteno osnovno sredstvo, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje, se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti.

Nabavno vrednost posameznega opredmetenega osnovnega sredstva sestavljajo nakupna cena, povečana za odvisne stroške iz naslova njihove nabave in priprave za uporabo. Od nakupne cene se odštejejo vsi trgovinski in drugi popusti.

Odvisni stroški iz naslova nabave OOS in njihove priprave za uporabo so:

- izdatki za projektno ali drugo dokumentacijo,
- izdatki za pripravo terena za gradnjo gradbenih objektov,
- izdatki za potrebna dovoljenja za izdelavo priključkov (vodovod, kanalizacija, energetsko, toplovodno, telefonsko omrežje),
- izdatki za urejanje površin, namenjenih za gradbene objekte (dovozne poti, parkirišča, ograje, predprostorji ipd),
- izdatki za varstvo življenjskega in delovnega okolja,
- izdatki za nakladanje, prekladanje, prevoz, zavarovanje med prevozom, razkladanje in prevzem,
- izdatki za montažo opreme, za ugotavljanje tehnične brezhibnosti ter za dovoljenje za dajanje opreme v uporabo,
- carina, uvozne dajatve, davek na dodano vrednost, ki se ne uveljavlja,
- drugi izdatki, potrebni za nakup in dajanje opreme v uporabo.

Nabavne vrednosti ne sestavljajo obresti od posojil za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev do njegove usposobitve za uporabo.

b) Popravek vrednosti osnovnih sredstev v lasti podjetja

Za amortiziranje se uporablja metoda enakomernega časovnega amortiziranja, to je metoda enakih letnih kvot v celotni dobi koristnosti za vsa opredmetena osnovna sredstva.

Amortizacija se obračunava posamično, skupinsko pa pri tistih opredmetenih osnovnih sredstvih, katerih posamična vrednost je manjša od 500 evrov.

Med opredmetena osnovna sredstva se vštevata drobni inventar, katerega doba koristnosti je daljša od leta dni, posamična nabavna vrednost po dobaviteljevem obračunu pa ne presega tolarške protivrednosti 500 evrov. Stvari drobnega inventarja, katerih posamična nabavna vrednost po dobaviteljevem obračunu ne presega tolarške vrednosti 100 evrov, se lahko razporedi med material, razen v primerih, če se istovrstna sredstva že pojavljajo med opredmetenimi osnovnimi sredstvi.

V nadaljevanju je podan pregled uporabljenih letnih amortizacijskih stopenj:

	Najnižja	Najvišja
1. Gradbeni objekti	1,00 %	15,00 %
2. Proizvodna oprema	2,00 %	25,00 %
3. Računalniška oprema	20,00 %	20,00 %
4. Motorna vozila	3,30 %	25,00 %
5. Druga oprema	3,30 %	33,30 %
6. Neopredmetena dolgoročna sredstva	20,00 %	25,00 %

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortizacijo, se ne pojavlja pri:

- zemljiščih,
- opredmetenih osnovnih sredstvih v gradnji ali izdelavi do njihove usposobitve za uporabo,
- opredmetenih osnovnih sredstvih zgodovinskega pomena (objekti in oprema muzejske vrednosti, muzejski eksponati, arhivsko gradivo),
- spodnjem ustroju železniških prog in cest,
- pri drugih opredmetenih osnovnih sredstvih, ki nimajo časovno omejene uporabe ter
- pri opredmetenih osnovnih sredstvih trajno zunaj uporabe.

Opredmetena osnovna sredstva, ki se štejejo za spodnji ustroj železniških prog in se zanje ne obračunava amortizacija, so:

- nasipi in tamponski sloj,
- pobočja,
- predori in galerije,
- prepusti (razpetine do 5,0 m),
- mostovi, viadukti in podvozi,
- obložni, podporni in oporni zidovi,
- drenažni in odvodni jarki,
- peroni in
- podhodi.

c) Prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev

Prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti; kot prevrednotenje se ne štejejo dodatne naložbe vanje in njihovo amortiziranje. Opravi se na koncu poslovnega leta ali med njim. Pojavi se kot prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev zaradi njihove okrepitve, prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev zaradi njihove oslabilte ali prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev zaradi odprave njihove oslabilte.

Opredmetena osnovna sredstva se zaradi okrepitve prevrednotujejo, če njihova dokazana poštena vrednost presega njihovo knjigovodsko vrednost. Pri zemljiščih, zgradbah in tudi opremi ugotavljajo pošteno vrednost kot čisto prodajno vrednost pooblaščenih ocenjevalci vrednosti, pri čemer upoštevajo že pretečeno dobo koristnosti.

Prevrednotovalna razlika povečuje neodpisano vrednost teh osnovnih sredstev (to je razliko med nabavno vrednostjo in nabranim kumulativnim amortizacijskim odpisom) in prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Obračunana amortizacija od razlike med tako povečano nabavno vrednostjo opredmetenih osnovnih sredstev in nabavno vrednostjo pred prevrednotenjem se ne obravnava kot strošek, temveč se praviloma vračuna v breme prevrednotovalnega popravka kapitala v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ki se je zaradi prevrednotenja pojavil pri ustreznem opredmetenem osnovnem sredstvu.

Če se kako opredmeteno osnovno sredstvo prevrednoti, se morajo prevrednotiti tudi druga opredmetena osnovna sredstva iste vrste.

Podjetje ne prevrednotuje opredmetenih osnovnih sredstev, nabavljenih:

- v tujini, ko dolg do tujine do konca poslovnega leta še ni poravnal,
- v državi, ko je dolg izražen v domači valuti in je med pogodbenima strankama dogovorjeno prevrednotenje z namenom ohranjanja njegove vrednosti.

Prevrednotenje dolgov zaradi ohranitve vrednosti bremeni finančne odhodke oziroma finančne prihodke.

č) Nabavna vrednost in popravek vrednosti sredstev v upravljanju

Bilanco stanja javne železniške infrastrukture v upravljanju je na podlagi Zakona 1. januarja 2000 sprejela vlada RS kot skupščina javnega podjetja Slovenske železnice, d. d., ki je hkrati določila tudi, da se morebitne korekcije računovodske evidentirajo na podlagi sklepov Direkcije za železniški promet v naslednjem letu.

Glede na to, da je vlada RS podaljšala rok, v katerem morajo Slovenske železnice, d. d., dokončno urediti lastninsko pravna razmerja za zemljišča, ki so jih pridobile v okviru izvajanja investicij, se še vedno izvajajo parcelacije in prenosi zemljišč iz podbilance javne železniške infrastrukture v upravljanju oziroma vanjo. Prenosi se evidentirajo na podlagi sklepov Direkcije za železniški promet in poznejše odobritve vlade RS.

Metode merjenja in izkazovanja opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev javne železniške infrastrukture so enake metodam pri opredmetenih osnovnih sredstvih v lasti podjetja in so podrobneje pojasnjene v točkah a) in b). Obračunana amortizacija sredstev javne železniške infrastrukture zmanjšuje dolgoročno obveznost Slovenskih železnic, d. d., do države za sredstva javne železniške infrastrukture v upravljanju.

d) Zaloge

Vse vrste zalog se vrednotijo po njihovi nabavni ceni, ki vključuje nakupno ceno, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredne stroške nabave. Med nevračljive nakupne dajatve se vštevata tudi tisti DDV, ki se ne povrne. Nakupna cena je cena, zmanjšana za popuste.

Za izkazovanje zalog se uporablja metoda drsečih povprečnih cen. Drseča povprečna cena je izračunana kot povprečje iz začetne vrednosti in količine v mesecu in vrednosti ter količine novih nabav oziroma prejemov v mesecu po posameznih vrstah materiala.

Zaloge vključujejo zaloge surovin, materiala, nadomestnih delov in tistega drobnega inventarja, katerega doba uporabnosti je krajša od enega leta.

V skupino drobnega inventarja se razvrščajo: službena obleka, zaščitna sredstva, embalaža, avtomobilske gume, specialna orodja in merilne naprave, katerih nabavna vrednost ne presega 250 evrov, mehansko orodje, mehansko orodje kot garniture, katerih nabavna vrednost ne presega 250 evrov, ostali drobni inventar, ki ni razporejen med opredmetena osnovna sredstva (luknjači, spenjači, kartonske škatle, koši za smeti ipd.).

Drobni inventar in embalaža, katerih knjigovodska evidenca se vodi v okviru zalog materiala, se ob izdaji v uporabo v celoti (100 %) odpišeta po metodi posrednega odpisovanja (preko kontov popravkov vrednosti) v breme stroškov materiala.

Podjetje nima zalog trgovskega blaga.

Prevrednotenje zalog je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Opravi se na koncu poslovnega leta ali med njim.

Zaloge se zaradi oslabilte prevrednotujejo, če knjigovodska vrednost, vključno s tisto po zadnjih dejanskih nabavnih cenah oziroma stroškovnih cenah, presega njihovo tržno vrednost; s tržno vrednostjo je mišljena nadomestitvena vrednost, razen če je ta večja od čiste iztržljive vrednosti (v takem primeru se šteje kot tržna vrednost čista iztržljiva vrednost). Vrednost zalog se odpiše pri vsaki postavki ali skupini podobnih postavk zalog posebej.

Stroški materiala se ne glede na uporabljeno metodo vrednotenja drsečih povprečnih cen konec leta ne prevrednotujejo.

Najpoznejše ob koncu obračunskega obdobja se preveri uporabnost vseh vrst zalog. Zaloge, ki jih ni mogoče več uporabljati v poslovnem procesu, je treba odpisati na znesek čiste iztržljive vrednosti.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, zmanjšana za stroške, ki so potrebni, če naj pride do prodaje. Če zaloge ni mogoče odprodati ali je njena uporaba prepovedana, je treba vrednost take zaloge v celoti odpisati.

Odpis vrednosti zalog se vštevja med prevrednotovalne odhodke.

e) **Kratkoročne poslovne terjatve**

Kratkoročne terjatve v večini pomenijo analitično evidenco terjatev do kupcev, ki so nastale v rednem toku poslovanja. Terjatve so zmanjšane za znesek popravka vrednosti zaradi njihove oslabitve.

Podjetje oblikuje popravek vrednosti terjatev do kupcev v skladu s sprejetimi računovodskimi usmeritvami. Pri prevrednotovanju terjatev zaradi njihove oslabitve se uporabljajo kombinirane metode oblikovanja popravka vrednosti terjatev, in sicer:

- prevrednotovanje zaradi oslabitve v višini 100 % vrednosti se izvede pri terjativah, starejših od enega leta,
- prevrednotovanje zaradi oslabitve v višini 100 % vrednosti posameznih terjatev se izvede pri terjativah, o katerih se ve, da so neizterljive ali pa je možnost njihove izterjave zelo majhna (slabo finančno stanje, uvedba prisilne poravnave oziroma stečaj),
- prevrednotovanje zaradi oslabitve pri terjativah, izkazanih na kontih dvomljivih in spornih terjatev 31. decembra se izvede tako, da se odstotek neizterljivih terjatev določi na podlagi ugotovitev iz primerjave iztoženih zneskov po odločbah sodišča (rešene tožbe), sklepov o prisilnih poravnava in stečajnih postopkih nasproti celotni vrednosti vloženih tožb, prisilnih poravnav in stečajnih postopkov leta, za katerega se popravek oblikuje,
- pri ostalih terjativah se prevrednotovanje zaradi oslabitve izvede po vrstah terjatev glede na dejanske odpise terjatev. Stopnja popravkov se izračuna tako, da se poišče razmerje med vrednostjo odpisov leta v primerjavi s stanjem terjatev na začetku leta.

f) **Denarna sredstva**

Denarna sredstva se nanašajo pretežno na sredstva na žiro računih in na deviznih računih družbe (98,2 %) ter na gotovino v blagajni (1,8 %).

g) **Vrednotenje tujih valut**

Sredstva in obveznosti, nominirane v tujih valutah, so preračunane v slovenske tolarje ob upoštevanju srednjega tečaja Banke Slovenije za posamezne valute na dan bilance stanja. Pozitivne in negativne tečajne razlike so prikazane v izkazu poslovnega izida za tekoče poslovno leto.

V poslovnih enotah PP Transport je upoštevano načelo previdnosti tako, da se za finančne in poslovne obveznosti (tuja posojila in blagovni krediti) hkrati z ugotovljeno obveznostjo po srednjem tečaju Banke Slovenije, ki jo določajo SRS in zakon o deviznem poslovanju, ugotovi tudi obveznost po prodajnem tečaju NLB Ljubljana, razlika pa se izkaže kot postavka pasivnih časovnih razmejitev v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov. Obstaja namreč možnost, da bo treba za odplačilo obveznosti devize kupiti po višjem prodajnem tečaju od srednjega tečaja Banke Slovenije.

h) **Naložbe**

Dolgoročne finančne naložbe so večinoma naložbe v kapital drugih podjetij ali v finančne dolgove drugih podjetij oziroma države in drugih izdajateljev. Dolgoročne poslovne terjatve se ne štejejo kot dolgoročne finančne naložbe.

Dolgoročne finančne naložbe v finančne dolgove drugih podjetij oziroma države ali drugih izdajateljev so naložbe v dana dolgoročna posojila, naložbe v kupljene obveznice drugih podjetij ali države in naložbe v izpeljane finančne inštrumente, ki jih namerava imeti podjetje v posesti v obdobju, daljšem od leta dni, in ne v posesti za trgovanje.

Dolgoročne finančne naložbe v kapital in finančne dolgove drugih podjetij oziroma države ali drugih izdajateljev se razčlenjujejo na tiste, ki se nanašajo na odvisna podjetja, pridružena podjetja in druge. Zaradi sestavljanja skupinskih računovodskih izkazov se obravnavajo posebej.

Tiste dolgoročne finančne naložbe v finančne dolgove drugih podjetij oziroma države ali drugih izdajateljev, ki zapadejo v plačilo leta dni po dnevu bilance stanja, se v bilanci stanja prenesejo med kratkoročne finančne naložbe.

Dolgoročne finančne naložbe v finančne dolgove drugih podjetij, ki zaradi spremenjenega položaja dolžnikov (na primer stečaja, likvidacije) prenehajo biti dolgoročne, se prenesejo med kratkoročne finančne naložbe.

Kratkoročne finančne naložbe se lahko ob utemeljenih razlogih na podlagi pogodb spremenijo v dolgoročne finančne naložbe.

Temeljno načelo merjenja dolgoročnih finančnih naložb v kapital drugih podjetij je v tem, da se ob začetnem pripoznanju v poslovnih knjigah ovrednotijo po nabavnih vrednostih, ki ustrezajo zneskom naloženih denarnih sredstev oziroma naloženih sredstev, izraženih v denarju na dan posamezne naložbe. Najpomembnejše izhodišče je, da so v začetku dolgoročne finančne naložbe v obvladujočem podjetju enake kapitalu oziroma ustreznemu delu kapitala, ki pripada obvladujočemu podjetju. Dolgoročna finančna naložba v dano dolgoročno posojilo se ob začetnem pripoznanju izmeri po plačanem znesku, ki se šteje kot glavnica posojila.

Podjetje v svojih računovodskih izkazih vrednoti dolgoročne finančne naložbe v kapital odvisnih in pridruženih podjetij, ki so zajete v skupinske računovodske izkaze, po kapitalski metodi, tako da se letno povečujejo za tisti del čistega dobička odvisnih in pridruženih podjetij, ki pripada obvladujočemu podjetju. Pozneje prejeti deleži v dobičku zmanjšujejo prvotno izkazano povečanje finančne naložbe na podlagi udeležbe v dobičku.

Po tej metodi podjetje za del dobička (izgube) v primeru, ko gre za odvisno podjetje, poveča (zmanjša) finančno naložbo v odvisno podjetje in obenem izkaže finančne prihodke (odhodke).

V primeru, ko gre za pridruženo podjetje, se poveča oziroma zmanjša finančna naložba v pridruženo podjetje in obenem izkaže posebni prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami v kapital pridruženih podjetij. Ko je dividenda plačana, se pripoznajo finančni prihodki in zmanjša posebni prevrednotovalni popravek kapitala.

Dolgoročne finančne naložbe v podjetja, ki niso zajeta v skupinske računovodske izkaze, se v posamičnih

računovodskih izkazih vrednotijo po naložbeni metodi in se letno ne povečujejo za tisti čisti del dobička, ki jim pripada; nakazani deleži v dobičku se obravnavajo zunaj njih in povečujejo finančne prihodke.

Dolgoročne finančne naložbe se zaradi oslabilte prevrednotijo v zvezi z lastniškimi vrednostnimi papirji, dolgoročnimi dolžniškimi vrednostnimi papirji v posesti za prodajo in drugimi z njimi povezanimi finančnimi instrumenti, če je njihova dokazana poštena vrednost pred odštetjem stroškov posla, ki se utegnejo pojaviti ob prodaji ali drugačni odtujitvi, manjša od njihove knjigovodske vrednosti. Knjigovodska vrednost takšnih dolgoročnih finančnih naložb se zmanjša do njihove dokazane poštene vrednosti. Za razliko se zmanjša tudi prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami, ki se je pri prevrednotenju pojavil pri istih dolgoročnih finančnih naložbah; če je izrabljen ali če ga ni, je razlika prevrednotovalni finančni odhodek v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami in vpliva na poslovni izid.

Dolgoročne finančne naložbe v obliki dolgoročno danih posojil se v skladu s pogodbo povečujejo za pripisane obresti, zmanjšujejo pa za unovčene zneske in za zneske, ki prehajajo v okvir kratkoročnih finančnih naložb, ker zapadejo v plačilo leto dni ali prej.

Dolgoročne finančne naložbe, izražene v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po srednjem tečaju Banke Slovenije. Njihovo povečanje iz tega naslova povečuje finančne prihodke v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami, njihovo zmanjšanje pa finančne odhodke v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami.

i) Uskupinjevanje (konsolidacija)

Skupinski (konsolidirani) računovodski izkazi so sestavljeni za obvladujoče podjetje in odvisna podjetja, kot da bi šlo za eno samo podjetje. Prikazujejo premoženjski in poslovno izidni položaj podjetij v skupini.

Pri izdelovanju skupinskih (konsolidiranih) računovodskih izkazov se upoštevajo določbe Zakona o gospodarskih družbah (53. člen) in Slovenskih računovodskih standardov, kjer so po posameznih poglavjih zajeta teoretična izhodišča za konsolidiranje.

Javno podjetje Slovenske železnice, d. d., Ljubljana sestavlja skupinske računovodske izkaze za skupino podjetij, v kateri so:

- 1) obvladujoče podjetje Slovenske železnice, d. d., Ljubljana
- 2) odvisna podjetja:
 - SŽ-Centralne delavnice Ljubljana, d. o. o., 100-odstotno v lasti obvladujočega podjetja,
 - SŽ-Železniško invalidsko podjetje, d. o. o., 100-odstotno v lasti obvladujočega podjetja,
 - Prometni institut Ljubljana, d. o. o., 100-odstotno v lasti obvladujočega podjetja,
 - SŽ-Železniški zdravstveni dom Ljubljana, 100-odstotno v lasti obvladujočega podjetja,
 - SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d., 60,31-odstotno v lasti obvladujočega podjetja,
 - SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d., 79,82-odstotno v lasti obvladujočega podjetja,
 - Kamnolom Verd, d. o. o., 66,31-odstotno v lasti SŽ-Železniškega gradbenega podjetja Ljubljana, d. d.,
 - Calidus SOL, d. o. o., Savudrija (Republika Hrvaška), 100-odstotno v lasti SŽ-Železniškega invalidskega podjetja, d. o. o., Ljubljana.

j) Pripoznavanje prihodkov

Podjetje razčlenjuje prihodke v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi na poslovne, finančne in izredne prihodke.

Prihodki se evidentirajo na podlagi terjatev, ki izhajajo iz ustreznih listin ob predpostavki, da bodo tudi plačani. Pozneje se neposredno povečajo ali pa zunaj prejetega plačila tudi zmanjšajo za znesek, za katerega obstaja utemeljitev, da ne bo poravnano. Če je plačilo dvomljivo, se upoštevanje prihodkov začasno odloži prek pasivnih časovnih razmejitev. V poslovne prihodke se ne všttevajo prihodki, zaračunani v imenu tretjih oseb, in davek na dodano vrednost. Oboje se izkazuje kot obveznost.

Poznejša povečanja terjatev (razen danih predujmov) povečujejo ustrezne poslovne ali finančne prihodke.

Poznejše zmanjšanje terjatev (razen danih predujmov) zunaj prejetega plačila ali drugačne poravnave zmanjša ustrezne poslovne ali finančne prihodke.

Kjer mednarodni obračuni do konca leta niso izdelani, so zaradi evidentiranja v tistem obračunskem obdobju, na katerega se nanašajo, stroški in prihodki vkalkulirani, in sicer:

- stroški in prihodki od uporabe tovornih vagonov v mednarodnem prometu – po pravilniku RIV za november in december 2002,
- stroški in prihodki od uporabe potniških vagonov v mednarodnem prometu – po pravilniku RIC za obdobje junij-december 2002,
- stroški in prihodki od obmejnih storitev za Avstrijo, Italijo in Hrvaško za leto 2002,
- reklamacije in refakcije, ki se nanašajo na leto 2002.

Proračunska sredstva so upoštevana v drugih poslovnih prihodkih in zajemajo prihodke iz proračuna za subvencioniranje potniškega in tovornega prometa, subvencije za vodenje prometa, prihodke iz proračuna za kritje stroškov sprotnega in investicijskega vzdrževanja infrastrukture ter provizijo za upravljanje javne železniške infrastrukture. Podjetje vsak mesec izstavlja situacije oziroma račune na podlagi letnih pogodb za pridobivanje proračunskih sredstev.

k) Obdavčitev

Davek na dodano vrednost (DDV)

Glede na izvedeno reorganizacijo Slovenskih železnic, d. d., se je vodenje davčnih evidenc preneslo na novo organizirane PE, čeprav se davčnemu organu predlaga le skupni obračun DDV, ki je seštevek davčnih obračunov vseh poslovnih enot.

Dejavnost PE Tovorni promet, PE Potniški promet in PE Vleka in TVD je po vsebini enaka nekdanjemu PP Promet. Vse PE poslovnega področja Transport opravljajo obdavčljivo in oproščeno dejavnost, del prihodka pa sestavljajo subvencije, ki so namenjene delnemu pokrivanju stroškov, kar jim omogoča enakopraven ekonomski položaj s prevozniki v drugih vrstah prometa. PE Tovorni promet, PE Potniški promet in PE Vleka in TVD uveljavljajo ves vstopni DDV.

PE Vodenje prometa je javna služba, financirana s subvencijami, ki se obravnavajo kot oproščen promet. Ker ne opravlja obdavčljive dejavnosti, ne uveljavlja vstopnega DDV.

PE Vzdrževanje infrastrukture je javna služba, financirana s subvencijami iz proračuna, ki delno opravlja tudi obdavčljivo dejavnost. Prejemki iz proračuna se obravnavajo enako kot oproščena dejavnost in se upoštevajo pri izračunu deleža vstopnega DDV. Znesek vstopnega DDV, ki se nanaša na obdavčljivo dejavnost, se določa z odbitnim deležem (4 % leta 2002).

V podbilanci Uprave se evidentirajo prihodki in stroški (odhodki), ki so davčno različno obravnavani, zato se vodijo ločene knjigovodske in davčne evidence za oproščeno in obdavčljivo dejavnost. Oproščena dejavnost ne uveljavlja vstopnega DDV.

V podbilanci Javne železniške infrastrukture v upravljanju se evidentirajo le spremembe na sredstvih in obveznostih do virov sredstev, ki so last države, Slovenske železnice, d. d., izvajajo javna pooblastila na podlagi Zakona o železniškem prometu, v imenu in za račun države in niso davčni zavezanec za DDV. V primerih, ko se pojavijo na trgu (poslovni najem), pa je tudi Javna železniška infrastruktura davčni zavezanec. Obračunan DDV se izkazuje v ločenih knjigovodskih in davčnih evidencah, vključuje pa se v davčni obračun Slovenskih železnice, d. d., medtem ko se prihodek iz tega naslova odvaja v proračun oziroma povečuje obveznost do države za sredstva, prejeta v upravljanje.

Davek od dobička

Podjetje ne plačuje davka od dobička, ker je glede na 6. člen Zakona o davku od dobička (Uradni list RS št. 72/93, 20/95, 18/96, 34/96, 82/97, 27/98 in 1/00) kot javno podjetje v lasti Republike Slovenije oproščeno plačila davka.

I) Podbilanca javne železniške infrastrukture

Železniška infrastruktura je v skladu z 9. členom Zakona grajeno javno dobro v lasti države. Pri upravljavcu sredstev in obveznosti do virov sredstev, to je Slovenskih železnice, d. d., je izkazana v posebni podbilanci stanja in v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in slovenskimi računovodskimi standardi vključena v bilanco stanja Slovenskih železnice, d. d.

Bilanco stanja javne železniške infrastrukture v upravljanju je na podlagi Zakona 1. januarja 2000 sprejela vlada RS kot skupščina javnega podjetja Slovenske železnice, d. d., ki je hkrati določila tudi, da se morebitne korekcije računovodsko evidentirajo na podlagi sklepov Direkcije za železniški promet v naslednjem letu.

Glede na to, da je vlada RS podaljšala rok, v katerem morajo Slovenske železnice, d. d., dokončno urediti lastninsko pravna razmerja za zemljišča, ki so jih pridobile v okviru izvajanja investicij, se še vedno izvajajo parcelacije in prenosi zemljišč v podbilance javne železniške infrastrukture v upravljanju oziroma vanjo. Prenosi se evidentirajo na podlagi sklepov Direkcije za železniški promet in poznejše odobritve vlade RS.

Bilanca stanja javne železniške infrastrukture v upravljanju v aktivih vključuje vso strukturo sredstev, v pasivi pa obveznosti do virov sredstev. Najpomembnejša postavka pasive je dolgoročna obveznost do Republike Slovenije za sredstva javne železniške infrastrukture v upravljanju.

Pri evidentiranju sredstev in obveznosti do virov sredstev so Slovenske železnice, d. d., upoštevale določila pogodbe o upravljanju javne železniške infrastrukture od 6. aprila 2001, ki pa ne zajema vseh določil o načinu zajemanja in vrednotenja. Slovenske železnice, d. d., zato v skladu s SRS 1-30 in SRS 35 neposredno uporabljajo standarde in usmeritve, ki jih uporabljajo za evidentiranje sredstev, last Slovenskih železnice, d. d.

V bilanci stanja javne železniške infrastrukture v upravljanju se v aktivih evidentirajo spremembe na sredstvih, ki so lahko nove investicije ali imajo značaj investicije, kot so povečanje zmogljivosti osnovnih sredstev in amortiziranje osnovnih sredstev.

V pasivi se evidentirajo predvsem spremembe, ki nastajajo zaradi odplačil starih obveznosti, evidentiranja novih obveznosti in spremembe obveznosti do države za sredstva javne železniške infrastrukture, prejeta v upravljanje. To obveznost povečujejo:

- namensko prejeta sredstva za investicije oziroma za pokrivanje nastalih stroškov, ki imajo značaj investicij,
- namensko prejeta sredstva za odplačilo glavnice posojil in kreditov,
- namensko prejeta sredstva za odplačilo obresti od posojil in kreditov,
- prejete obresti od sredstev na vpogled.

Obveznost pa zmanjšujejo:

- obračunana amortizacija,
- obresti od posojil in kreditov za sredstva javne železniške infrastrukture v upravljanju.

Upravljanje javne železniške infrastrukture zajema gospodarjenje z njo in sklepanje s tem povezanih pravnih poslov. Nosilec vseh poslov je naročitelj (Republika Slovenija), ki ima vse koristi in nosi vsa bremena, ki izhajajo iz poslov. Upravljevalec (Slovenske železnice, d. d.) sklepa pravne posle v imenu in za račun naročitelja in ima za opravljene posle upravljanja javne železniške infrastrukture pravico do plačila provizije.

V tem delu poslovanja se v skladu s 3. odstavkom 13. člena ZDDV Slovenske železnice, d. d., ne štejejo za davčnega zavezanca v okviru javnih pooblastil na podlagi Zakona o gospodarskih javnih službah in Zakona o železniškem prometu. Davek na dodano vrednost tako v celoti bremeni vrednost investicij.

3. ZAPOSLENI IN SKUPINE OSEB

Povprečno število **zaposlenih** po skupinah glede na formalno izobrazbo:

	2002		2001	
	Število delavcev	Delež v %	Število delavcev	Delež v %
I. stopnja	156	1,7	171	1,9
II. stopnja	1.499	16,8	1.539	17,0
III. stopnja	107	1,2	101	1,1
IV. stopnja	2.509	28,1	2.585	28,6
V. stopnja	3.883	43,4	3.889	43,0
VI. stopnja	454	5,1	462	5,1
VII. stopnja	316	3,5	288	3,2
VIII. stopnja	13	0,1	13	0,1
IX. stopnja	2	0,0	2	0,0
Skupaj	8.939	100,0	9.050	100,0

Zakon o gospodarskih družbah in slovenski računovodski standardi zahtevajo razkritja prejemkov, ki so jih za opravljanje funkcij prejeli člani uprave, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe – zaposleni po individualni pogodbi, in člani nadzornega sveta (odslej skupine oseb).

I. Imena članov uprave in drugih organov 31. decembra 2002

Člani uprave:

Ime in priimek	Funkcija	Začetek mandata
1. Blaž Miklavčič	predsednik	01. 09. 2002
2. Andrej Pagon	član	01. 09. 2002
3. Andrej Godec	član	01. 09. 2002
4. Albert Pavlič	delavski direktor	01. 09. 2002

Člani nadzornega sveta:

Ime in priimek	Funkcija	Datum imenovanja
1. Mirko Bandelj	predsednik	22. 05. 2001
2. Franc Lipoglavšek	član	22. 05. 2001
3. Damjan Vrečko	član	22. 05. 2001
4. Silvo Berdajs	član	31. 05. 2001
5. Roman Jakopič	član	31. 05. 2001
6. Jože Pavšek	član	31. 05. 2001
7. Matjaž Knez	namestnik predsednika	14. 03. 2002
8. Jože Sedmak	član	04. 07. 2002
9. Venčeslav Radi	član	04. 07. 2002
10. Mirko Antolović	član	03. 09. 2002

II. Skupni znesek vseh prejemkov skupine oseb, prejetih za opravljanje funkcij oziroma nalog – zaslužki in deleži v dobičku

Skupina oseb	Zaslužki v tolarjev	Delež v dobičku
1. Člani uprave	50.090.780	-
2. Člani nadzornega sveta	13.591.108	-
3. Zaposleni po individualnih pogodbah	210.894.893	-
Skupaj	274.576.781	-

III. Enaintridesetega decembra 2002 podjetje do skupine oseb nima terjatev oziroma dolgoročnih in kratkoročnih dolgov, razen obveznosti iz naslova plač in sejin (obračun decembra 2002, izplačilo januarja 2003).

RAČUNOVODSKI IZKAZI

BILANCA STANJA SLOVENSKE ŽELEZNICE D. D.
na dan 31. decembra 2002

OPIS v 000 tolarjev	stanje na dan	
	31. 12. 2002	31. 12. 2001
SREDSTVA	229.881.388	225.083.620
A. Stalna sredstva	214.542.139	204.808.952
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	544.170	308.259
1. Dolgoročno odloženi stroški poslovanja	25.380	0
2. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	288.234	131.596
3. Dolgoročne premoženjske pravice	230.556	176.663
II. Opredmetena osnovna sredstva	196.257.000	193.174.739
1. Zemljišča in zgradbe	109.850.832	107.032.379
a) Zemljišča	8.017.813	7.995.646
b) Zgradbe	101.833.019	99.036.733
2. Proizvajalne naprave in stroji	44.804.767	41.455.407
3. Druge naprave in oprema	698.045	133.777
4. Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	40.903.356	44.553.176
a) Predujmi za pridobitev opredmet. osnovnih sredstev	130.085	1.368.789
b) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	40.773.271	43.184.387
III. Dolgoročne finančne naložbe	17.740.969	11.325.954
1. Deleži v podjetjih v skupini (razen pridr. podj.)	6.487.113	7.999.840
2. Dolgoročne finančne terjatve do podjetij v skupini	4.375	4.375
3. Deleži v pridruženih podjetjih	2.112.682	1.663.863
4. Dolgoročne finančne terjatve do pridruženih podjetij	0	0
5. Drugi dolgoročni deleži	1.164.538	1.564.700
6. Druge dolgoročne finančne terjatve	7.972.261	93.176
7. Lastni deleži	0	0
B. Gibljava sredstva	13.497.441	18.766.190
I. Zaloge	3.278.675	3.492.774
1. Material	3.278.675	3.492.774
II. Poslovne terjatve	7.221.865	11.334.180
a) Dolgoročne poslovne terjatve	50.427	1.424.886
1. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	50.427	1.424.886
b) Kratkoročne poslovne terjatve	7.171.438	9.909.294
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (razen KPT iz II b 2 in II b 3)	3.708.317	4.232.094
2. Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini	185.397	133.762
3. Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.418.343	1.385.099
4. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.859.381	4.158.339
III. Kratkoročne finančne naložbe	1.183.839	3.282.151
1. Kratkoročni deleži do pridruženih podjetij	402	0
2. Kratkoročne finančne naložbe do drugih	1.183.437	3.273.401
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	1.813.062	657.085
1. Denar. sredstva v blagajni in takoj udenarjljive vrednostnice	32.923	37.095
2. Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih institucijah	1.780.139	619.990
C. Aktivne časovne razmejitev	1.841.808	1.508.478

OPIS v 000 tolarjev	stanje na dan	
	31. 12. 2002	31. 12. 2001
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	229.881.388	225.083.620
A. Kapital	2.492.119	13.205.910
I. Vpoklicani kapital	17.782.630	17.782.630
1. Osnovni kapital	17.782.630	17.782.630
II. Preneseni čisti poslovni izid	(4.576.720)	0
III. Čisti poslovni izid poslovnega leta	(12.546.187)	(4.576.720)
IV. Prevrednotovalni popravki kapitala	1.832.396	0
1. Posebni prevrednotovalni popravek kapitala	1.832.396	0
B. Rezervacije	13.083	79.047
1. Druge rezervacije	13.083	79.047
C. Finančne in poslovne obveznosti	225.181.986	210.173.545
a) Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	189.613.296	182.573.163
1. Dolgoročne obveznosti na podlagi obveznic (razen obveznosti iz C a 6 in C a 7)	0	0
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	53.258.171	49.830.264
3. Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	69.210	664
4. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (razen obveznosti iz C a 6 in C a 7)	228.694	257.345
5. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti (tudi obveznice) do podjetij v skupini	0	880
6. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	136.057.221	132.484.010
b) Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	35.568.690	27.600.382
1. Kratkoročne obveznosti na podlagi obveznic (razen obveznosti iz C b 6 in C b 7)		
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	16.774.856	10.859.887
3. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	250.834	95.156
4. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (razen obveznosti iz C b 6 in C b 7)	8.111.482	8.978.209
5. Kratkoročne menične obveznosti (razen obveznosti iz C b 6 in C b 7)		
6. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti (tudi obveznice) do podj. v skupini, razen do pridruž. podj.	1.407.172	1.973.935
7. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti (tudi obveznice) do pridruženih podjetij	60.296	340.603
8. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	8.964.050	5.352.592
Č. Pasivne časovne razmejitevve	2.194.200	1.625.118

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA V OBDOBJU OD 1. 1. DO 31. 12. 2002 SLOVENSKE ŽELEZNICE D. D.

OPIS v 000 tolarjev	I-XII/2002	I-XII/2001
1. Čisti prihodki od prodaje	34.087.999	31.292.165
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	1.838	11.406
4. Drugi poslovni prihodki	24.306.540	23.880.070
5. Stroški blaga, materiala in storitev	20.084.293	20.761.084
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	7.560.884	7.410.052
b) Stroški storitev	12.523.409	13.351.032
6. Stroški dela	38.369.606	34.019.818
a) Stroški plač	26.898.652	24.942.454
b) Stroški socialnih zavarovanj	5.371.733	4.636.311
c) Drugi stroški dela	6.099.221	4.441.053
7. Odpisi vrednosti	5.445.382	4.261.957
a) Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhod. pri NDS in OOS	4.485.605	3.980.261
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	959.777	281.696
8. Drugi poslovni odhodki	97.315	160.605
Poslovni izid iz poslovanja (1+,-2+3+4-5-6-7-8)	(5.600.219)	(4.019.823)
9. Finančni prihodki iz deležev	43.906	44.779
a) Finančni prihodki iz deležev v podjetjih v skupini	9.904	3.754
b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih podjetjih	18.760	23.545
c) Drugi finančni prihodki iz deležev	15.242	17.480
10. Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	2.591	6.751
a) Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev do podjetij v skupini	1.000	863
b) Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev do pridruženih podjetij	0	0
c) Drugi finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	1.591	5.888
11. Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	1.438.443	1.335.503
a) Finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev do podjetij v skupini	8.167	1.428
b) Finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev do pridruženih podjetij	4.515	45.258
c) Drugi finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev	1.425.761	1.288.817
12. Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	3.095.756	433.819
a) Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v podjetjih v skupini	1.522.631	74.640
b) Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v pridruženih podjetjih	3.121	0
c) Drugi prevrednotovalni finančni odhodki	1.570.004	359.179
13. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	5.967.533	2.228.110
a) Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti do podjetij v skupini	10.013	13.038
b) Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti do pridruženih podjetij	0	0
c) Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	5.957.520	2.215.072
14. Davek iz dobička iz rednega delovanja	0	0
15. Čisti posl. izid iz rednega delovanja (1+,-2+3+4-5-6-7-8+9+10+11-12-13-14)	(13.178.568)	(5.294.719)
16. Izredni prihodki	724.312	1.001.713
17. Izredni odhodki	91.931	395.722
a) Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala	91.931	395.722
b) Izredni odhodki za prevrednotovalni popravek kapitala	0	0
18. Poslovni izid zunaj rednega delovanja (16-17)	632.381	605.991
19. Davek iz dobička zunaj rednega delovanja	0	0
20. Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah	0	0
21. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (15+16-17-19-20)	(12.546.187)	(4.688.728)

IZKAZ FINANČNEGA IZIDA V OBDOBJU OD 1. 1. DO 31. 12. 2002 SLOVENSKE ŽELEZNICE D. D.

OPIS v 000 tolarjev	2002	2001
A. FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Pritoki pri poslovanju	62.169.573	54.117.620
Poslovni prihodki	58.533.483	53.894.444
Izredni prihodki, ki se nanašajo na poslovanje	724.312	1.325.559
Začetne manj končne poslovne terjatve	3.245.108	(875.999)
Začetne manj končne aktivne kratk. časovne razm.	(333.330)	(226.384)
b) Odtoki pri poslovanju	59.990.048	46.786.375
Poslovni odhodki brez amortizacije in dolg. rezervacij	59.699.857	54.968.404
Izredni odhodki, ki se nanašajo na poslovanje	91.931	678.301
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	0	0
Končne manj začetne zaloge	(124.729)	116.203
Začetni manj končni poslovni dolgovi	892.071	(8.775.766)
Začetne manj končne pasivne časovne razmejitve	(569.082)	(200.767)
c) Prebitek pritokov pri poslovanju (a manj b)	2.179.525	7.331.245
B. FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a) Pritoki pri naložbenju	853.862	1.203.657
Finančni prihodki, ki se nanašajo na naložbenje (brez prev.)	265.195	0
Izredni prihodki, ki se nanašajo na naložbenje	0	1.018.108
Pobotano zmanjšanje neopredmetenih dolg. sred. (brez prevred.)	0	0
Pobotano zmanjšanje opredm. osnovnih sredstev (brez prevred.)	568.364	0
Pobotano zmanjšanje dolgoročnih finan. naložb (brez prevred.)	0	180.539
Pobotano zmanjšanje kratkoroč. finančnih naložb (brez prevred.)	20.303	5.010
b) Odtoki pri naložbenju	9.909.874	16.797.920
Finančni odhodki, ki se nanašajo na naložbenje (brez prevred.)	1.148.643	0
Izredni odhodki, ki se nanašajo na naložbenje	0	0
Pobotano povečanje neopredmetenih dolg. sred. (brez prevred.)	891.710	215.868
Pobotano povečanje opredmetenih osn. sredstev (brez prevred.)	0	16.582.052
Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih naložb (brez prevred.)	7.869.521	0
Pobotano povečanje kratkoroč. finančnih naložb (brez prevred.)	0	0
c) Prebitek odtokov pri naložbenju (b manj a)	9.056.012	15.594.263
C. FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Pritoki pri financiranju	10.843.102	13.700.811
Finančni prihodki, ki se nanašajo na financiranje (brez prev.)	793.417	1.311.525
Izredni prihodki, ki se nanašajo na financiranje	0	0
Povečanje kapitala (brez čistega dobička)	0	0
Pobotano povečanje dolgoročnih rezervacij (brez predvredn.)	0	0
Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih dolgov (brez prevred.)	3.390.900	8.984.961
Pobotano povečanje kratkoroč. finančnih dolgov (brez prevred.)	6.658.785	3.404.325
b) Odtoki pri financiranju	4.888.647	2.612.733
Finančni odhodki, ki se nanašajo na financiranje (brez prev.)	4.818.890	2.461.645
Izredni odhodki, ki se nanašajo na financiranje	0	0
Zmanjšanje kapitala (brez čiste izgube poslovnega leta)	0	0
Pobotano zmanjšanje dolgoročnih rezervacij (brez predvredn.)	69.757	151.088
Pobotano zmanjšanje dolgoroč. finančnih dolgov (brez prevred.)	0	0
Pobotano zmanjšanje kratkoroč. finančnih dolgov (brez prevred.)	0	0
Zmanjšanje obveznosti do lastnikov iz delitve dobička (izplačilo dividend in deležev)	0	0
c) Prebitek pritokov pri financiranju (a manj b)	5.954.455	11.088.078
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	2.991.508	3.913.540
x) Finančni izid v obdobju (seštevek Ac, Bc in Cc)	(922.032)	2.825.060
+y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	3.913.540	1.088.480

IZKAZ GIBANJA KAPITALA V OBDOBJU OD 1. 1. DO 31. 12. 2002
SLOVENSKE ŽELEZNICE D. D.

Opis	Vpoklicani kapital		Kapital. rezerve	Rezerve iz dobička				Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Prevrednotovalni popravki kapitala		Skupaj kapital
	I		II	III				IV		V		VI		
	Osnovni kapital	Neupoklicani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Statutar. rezerve	Druge rezerve iz dobička	Prenes. čisti dobiček	Prenes. čista izguba	Čisti dobiček poslov. leta	Čista izguba poslov. leta	Splošni prevr. pop. kapitala	Posebni prevred. popravki kapitala		
v 000 tolarjev	I/1	I/2	II	III/1	III/2	III/3	III/4	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	
A. Stanje 31. 12. 2001	17.782.630										(4.576.720)			13.205.910
B. Premiki v kapital											(12.546.187)		1.832.396	(10.713.791)
a) Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala														
b) Vpis nevpoklicanega osnovnega kapitala														
c) Vpoklic vpisanega osnovnega kapitala														
č) Vnos dodatnih vplačil kapitala														
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta											(12.546.187)			(12.546.187)
e) Vnos zneska splošnega prevrednotenja kapitala														
f) Vnos zneska posebnih prevrednotenij kapitala													1.832.396	1.832.396
g) Drugi razlogi za povečanje sestavin kapitala														
C. Premiki v kapitalu								(4.576.720)		4.576.720				0
aa) Razporeditev čistega dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta														
ab) Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine														
b) Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala														
c) Oblikovanje rezerv za lastne deleže iz drugih sestavin kapitala														
č) Razpustitev rezerv za lastne deleže na druge sestavine kapitala														
d) Druge prerazporeditve sestavin kapitala								(4.576.720)		4.576.720				0
Č. Premiki iz kapitala														
a) Obračun dividend														
b) Vračilo kapitala														
c) Uporaba poseb. prevrednot. popravka kapitala (za oslabitev sredstev in okrepitev dolgov)														
č) Prenos poseb. prevrednot. popravkov kapitala (v poslovne prihodke ali finančne prihodke)														
d) Druge odprave sestavin kapitala														
D. Stanje 31. 12. 2002	17.782.630							(4.576.720)		(12.546.187)		1.832.396		2.492.119
BILANČNA IZGUBA								(4.576.720)		(12.546.187)				(17.122.907)

POSTAVKE V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

1. NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Dolgoročno odloženi stroški poslovanja	25.380	0
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	288.234	131.596
Dolgoročne premoženjske pravice	230.556	176.663
SKUPAJ	544.170	308.259

Neopredmetena dolgoročna sredstva sestavljajo 0,2 % vseh sredstev.

Prikaz gibanja neopredmetenih dolgoročnih sredstev leta 2002:

v 000 tolarjev	Dolg. odlož. str. poslovanja 001	Dolg. odlož. str. razvijanja 002	Koncesije, patenti licence 003	NDS v pridobiv. 007	Skupaj NDS
Nabavna vrednost					
Stanje 31. 12. 2001	0	1.244.682	374.026	195.454	1.814.162
Prenosi med PE					0
Povečanja (pridobitve, prekvalifikacije)				167.154	167.154
Povečanja – investicije v teku	31.078	65.791	145.140	-69.308	172.701
Zmanjšanja (odtuitve)		1.221.849	756	7.068	1.229.673
Prevrednotovanje					0
Stanje 31. 12. 2002	31.078	88.624	518.410	286.232	924.344
Popravek vrednosti					
Stanje 31. 12. 2001		1.238.863	267.040		1.505.903
Prenosi med PE					0
Povečanja (pridobitve, prekvalifikacije)					0
Amortizacija tekočega leta	5.698	7.365	83.813		96.876
Zmanjšanja (odtuitve)		1.221.849	756		1.222.605
Prevrednotovanje					0
Stanje 31. 12. 2002	5.698	24.379	350.097	0	380.174
Neodpisana vrednost					
Stanje 31. 12. 2001	0	5.819	106.986	195.454	308.259
Stanje 31. 12. 2002	25.380	64.245	168.313	286.232	544.170

2. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Zemljišča in zgradbe	109.850.832	107.032.379
a) Zemljišča	8.017.813	7.995.646
b) Zgradbe	101.833.019	99.036.733
Proizvajalne naprave in stroji	44.804.767	41.455.407
a) Oprema	44.788.158	41.423.468
b) Drobní inventar	16.609	31.939
Druge naprave in oprema	698.045	133.777
Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	40.903.356	44.553.176
a) Prejudjmi za pridobitev opredmet. osnovnih sredstev	130.085	1.368.789
b) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	40.773.271	43.184.387
Skupaj	196.257.000	193.174.739

Opredmetena osnovna sredstva predstavljajo 85,4 % vseh sredstev. V bilanci stanja so izkazana po svoji neodpisani vrednosti (nabavna vrednost manj nabrani popravek vrednosti). V postavki zgradbe so izkazane tudi nepremičnine trajno zunaj uporabe v skupnem znesku 2.132.721 tisoč tolarjev (počitniški objekti v znesku 67.178 tisoč tolarjev in stanovanja v neprofitnem najemu za nedoločen čas v znesku 2.065.543 tisoč tolarjev). V postavki druge naprave in oprema je izkazana tudi oprema trajno zunaj uporabe v znesku 565.099 tisoč tolarjev (tovorni vagoni). Med opremo je v okviru opreme za transport in zveze izkazana tudi vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v finančnem najemu v višini 166.112 tisoč tolarjev.

Prikaz gibanja opredmetenih osnovnih sredstev leta 2002:

v 000 tolarjev	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Oprema v finan. najemu	Oprema, ki se pridobiva	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 31. 12. 2001	7.995.646	358.942.176	192.088.603	285.289	11.661	43.184.387	602.507.762
Prenos med PE		-265	60.215	-59.950			0
Povečanja (pridobitve, prekvalifikacije)	28.971	31.301	7.400	-670	9.456	13.628.917	13.705.375
Povečanja – investicije v teku	1.217	6.721.865	7.936.564	2.072	164.007	-16.009.591	-1.183.866
Zmanjšanja (odtujitve)	51.485	2.497.829	2.862.827	10.019		30.442	5.452.602
Prevrednotovanje – krepitev	80.025	1.327.965					1.407.990
Prevrednotovanje – slabitev	36.561	277.215					313.776
Stanje 31. 12. 2002	8.017.813	364.247.998	197.229.955	216.722	185.124	40.773.271	610.670.883
Popravek vrednosti							
Stanje 31. 12. 2001		259.905.443	150.540.458	253.350	2.561		410.701.812
Prenos med PE		-265	57.359	-57.094			0
Povečanja (pridobitve, prekvalifikacije)		3.045	2.712	-670			5.087
Amortizacija tekočega leta		4.158.217	5.076.827	12.242	16.451		9.263.737
Zmanjšanja (odtujitve)		1.566.024	3.767.492	7.715			5.341.231
Prevrednotovanje – slabitev		85.437					85.437
Stanje 31. 12. 2002	0	262.414.979	151.909.864	200.113	19.012	0	414.543.968
Neodpisana vrednost							
Stanje 31. 12. 2001	7.995.646	99.036.733	41.548.145	31.939	9.100	43.184.387	191.805.950
Stanje 31. 12. 2002	8.017.813	101.833.019	45.320.091	16.609	166.112	40.773.271	196.126.915

Prikaz gibanja opredmetenih osnovnih sredstev ne vključuje predumov za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev v znesku 130.085 tisoč tolarjev.

Slovenske železnice, d. d., imajo 31. decembra 2002 kot jamstvo za dolgoročne dolgove zastavljena opredmetena osnovna sredstva v znesku 6.521.266 tisoč tolarjev.

Enaintridesetega decembra 2002 zaradi nakupa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev izkazujejo 57.864.823 tisoč tolarjev finančnih obveznosti.

Prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev

Javno podjetje Slovenske železnice, p. o., se je lastninsko preoblikovalo v javno podjetje Slovenske železnice, d. d., na podlagi Zakona o načinu opravljanja in financiranja prometa na obstoječi železniški mreži ter reorganizaciji in lastninskem preoblikovanju javnega podjetja Slovenske železnice (Uradni list RS, št. 71/93).

Vrednost družbenega kapitala javnega podjetja Slovenske železnice 1. januarja 1993 tako ni bila ugotovljena na podlagi cenitve premoženja, ki bi jo opravili pooblaščen cenilci. Ekonomske kategorije so bile v bilanci stanja podjetja 1. januarja 1993 (otvoritvena bilanca) izkazane po knjigovodskih vrednostih.

Uprava podjetja se je zaradi resnične in poštene predstavitve premoženja odločila s pomočjo pooblaščenih cenilcev prevrednotiti skupino opredmetenih osnovnih sredstev »nepremičnine«. Knjigovodska vrednost prevrednotenih osnovnih sredstev je 31. decembra 2002 znašala 3.146.446 tisoč tolarjev.

Prevrednotenje zemljišč 31. decembra 2002 še ni bilo evidentirano. Kot prevrednotenje so upoštevane spremembe kategorij zemljišč po odločbah GURS.

3. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Deleži v podjetjih v skupini (razen pridruženih podjetij)	6.487.113	7.999.840
Dolgor. finan. terj. do podj. v skupini (razen pridružen. podj.)	4.375	4.375
Deleži v pridruženih podjetjih	2.112.682	1.663.863
Drugi dolgoročni deleži	1.164.538	1.564.700
b) Deleži v drugih podjetjih	1.164.538	1.564.700
Druge dolgoročne finančne terjatve	7.972.261	93.176
Skupaj	17.740.969	11.325.954

Dolgoročne finančne naložbe sestavljajo 7,7 % vseh sredstev podjetja. Glede na stanje na koncu leta 2001 se je njihova vrednost povečala za 56,6 %, kar je posledica preoblikovanja kratkoročnih poslovnih terjatev Slovenskih železnic, d. d., do države iz naslova financiranja vzdrževalnih del na javni železniški infrastrukturi v dolgoročne finančne terjatve do države.

Slovenske železnice, d. d., so za financiranje del vzdrževanja infrastrukture, ki so se izvajala v letu 2002, najele posojilo s poročitvom države. V skladu s členom 34.a Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu (ZZelP-Uradni list RS 110/02) odplačevanje teh obveznosti prevzame država, zato so se terjatve do države iz naslova vzdrževanja infrastrukture v soglasju z Ministrstvom za finance in pozneje sprejetim sklepom vlade RS preoblikovale v dolgoročne finančne terjatve, za katere veljajo enaki pogoji, kot veljajo za obveznosti Slovenskih železnic, d. d., do banke.

Podatki podjetij, v katerih imajo Slovenske železnice, d. d., najmanj 20-odstotni delež v lastništvu:

Naziv podjetja in sedež v 000 tolarjev	Delež SŽ d. d., v kapitalu	Osnovni kapital podjetja	Poslovni izid podjetja
SŽ-Centralne delavnice Ljubljana, d. o. o., Zaloška cesta 217, 1000 Ljubljana	100 %	3.503.350	(1.109.367)
SŽ-Železniško invalidsko podjetje, d. o. o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana	100 %	16.548	0
Prometni institut, d. o. o., Ljubljana, Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana	100 %	38.900	9.845
SŽ-Železniški zdravstveni dom Ljubljana, Celovška cesta 4, 1000 Ljubljana	100 %	155.610	(5.304)
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d., Hladilniška pot 28, 1000 Ljubljana	60,31 %	63.543	(19.025)
SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d., Ob zeleni jami 2, 1000 Ljubljana	79,82 %	755.444	(496.725)
Adria kombi, d. o. o., Ljubljana, Tivolska cesta 50, 1000 Ljubljana	26,00 %	9.306	11.198
Feršped, d. d., Ljubljana, Parmova ulica 37, 1000 Ljubljana	46,00 %	387.602	(149.524)
Atomske toplice, d. d., Zdraviliška cesta 24, 3254 Podčetrtek	28,48 %	1.183.146	120.017
A.K.S., d. o. o. ¹⁾ , Trg OF 8, 1000 Ljubljana	33,33 %	2.100	

¹⁾ Novoustanovljeno podjetje, ki leta 2002 še ni poslovalo.

Preglednica dolgoročnih finančnih naložb v odvisna in pridružena podjetja ter drugi dolgoročni deleži:

Odvisna podjetja v 000 tolarjev	Lastniški delež	Vrednost kapitalске naložbe	
		31. 12. 2002	31. 12. 2001
SŽ-Centralne delavnice Ljubljana, d. o. o.,	100 %	4.660.185	5.769.552
Prometni institut, d. o. o., Ljubljana	100 %	91.046	81.141
SŽ-Železniško invalidsko podjetje Ljubljana, d. o. o.,	100 %	29.305	29.305
SŽ-Železniški zdravstveni dom Ljubljana	100 %	630.348	635.653
SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d.,	79,82 %	951.212	1.347.698
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.,	60,31 %	125.017	136.491
Skupaj deleži v odvisnih podjetjih		6.487.113	7.999.840

Pridružena podjetja v 000 tolarjev	Lastniški delež	Vrednost kapitalске naložbe	
		31. 12. 2002	31. 12. 2001
Adria kombi, d. o. o., Ljubljana	26,00 %	15.151	3.703
SŽ Projektivno podjetje Ljubljana, d. d.,		0	15.823
Feršped, d. d., Ljubljana	46,00 %	832.147	440.216
Slovenijaturist, d. d., – stečaj 100 % popravek vrednosti		399.924 (399.924)	399.924 (399.924)
Atomske toplice, d. d.,	28,48 %	1.264.684	1.204.121
A.K.S., d. o. o.	33,33 %	700	0
Skupaj deleži v pridruženih podjetjih		2.112.682	1.663.863

Drugi dolgoročni deleži v 000 tolarjev	Lastniški delež	Vrednost kapitalске naložbe	
		31. 12. 2002	31. 12. 2001
Deleži v bankah		87.454	87.454
100 % popravek vrednosti		(87.454)	(87.454)
Deleži v drugih podjetjih			
Tovarna dušika Ruše (Metalurgija, d. d.,) ¹	7,83 %	462.831	462.831
SIMnet, d. o. o., Ljubljana		127	127
100 % popravek vrednosti		(127)	(127)
Telemach, d. o. o., Ljubljana	4,11 %	236.439	656.439
• naložba		656.439	
• popravek vrednosti ²		(420.000)	
Slovenske železarnice, d. d., Ljubljana	0,36 %	108.369	108.369
• naložba		254.669	254.669
• popravek vrednosti ³		(146.300)	(146.300)
INTERFRIGO		3.699	3.556
EUROFIMA		339.528	320.359
INTERKONTEINER		731	703
INTERKONTEINER – INTERFRIGO		57	55
HIT – RAIL		12.539	12.056
BCC Bruselj		345	332
Skupaj drugi deleži		1.164.538	1.564.700
Skupaj deleži		9.764.333	11.228.403

¹⁾ TDR Metalurgija, d. d., do sestavitve bilance stanja 31. decembra 2002 ni posredovala podatkov o poslovnem izidu in višini kapitala, zato je naložba izkazana v enaki višini kot 31. decembra 2001. Iz informacij, pridobljenih dne 7. aprila 2003, je razvidno, da je podjetje leta 2002 cenilo nepremičnine, opremo in drobni inventar ter posledično znižalo poslovni izid in višino kapitala leta 2002. Po navedeni cenitvi je naložba Slovenskih železnic, d. d., v TDR Metalurgija, d. d., precenjena približno za 170 mio tolarjev.

²⁾ Zaradi neobjavljenih podatkov je bila ugotovljena precenjenost naložbe v Telemach, d. o. o., po datumu bilance stanja 31. decembra 2001. Po pridobitvi izkazov in informacij je komisija za vrednotenje dolgoročnih finančnih naložb zaradi precenjenosti oblikovala popravek vrednosti naložbe.

³⁾ Naložba v Slovenske železarnice, d. d., je po pregledu prejetih podatkov po mnenju komisije za vrednotenje dolgoročnih naložb realno izkazana.

Preglednici gibanja dolgoročnih finančnih naložb v odvisna in pridružena podjetja:

v 000 tolarjev	CD	PI	ŽIP	ŽZD	ŽGP	ŽT	SŽ d. d.
Stanje 31. 12. 2001	5.769.552	81.141	29.305	635.653	1.347.698	136.491	7.999.840
- izguba	1.109.367			5.304	396.486	11.474	1.522.631
+ Dobiček		9.845					9.845
+ uskladitev naložbe ¹		59					59
Stanje 31. 12. 2002	4.660.185	91.045	29.305	630.349	951.212	125.017	6.487.113

¹ Pri usklajevanju naložbe Slovenskih železnic, d. d., s kapitalom odvisnega podjetja Prometni institut, d. o. o., po stanju 31. decembra 2002 je bilo ugotovljeno, da je podjetje na podlagi ugotovitve revizorjev popravilo (znižalo) davek od dobička pravnih oseb v znesku 59 tisoč tolarjev. Posledično to pomeni povečanje kapitala odvisnega podjetja, zato je bila potrebna uskladitev naložbe, ki je bila zaradi nepomembnosti zneska opravljena leta 2002.

v 000 tolarjev	Adria Kombi	Projektivno podjetje	Feršped	AT Podčetrtek	A.K.S.	SŽ d. d.
Stanje 31. 12. 2001	3.703	15.823	440.216	1.204.121	0	1.663.863
+ Uskladitev naložb s kap. pred ug. posl. izida 2002 ¹	8.537		460.711	26.383		495.631
- izguba			68.780			68.780
+ dobiček	2.911			34.180		37.091
- prodaja deleža		15.823				15.823
+ ustanovni delež ²					700	700
Stanje 31. 12. 2002	15.151	0	832.147	1.264.684	700	2.112.682

¹ V skladu s prenovljenimi SRS so bile zaradi prehoda iz naložbene v kapitalno metodo vodenja dolgoročnih finančnih naložb v pridružena podjetja opravljene uskladitve 1. januarja 2002, nato pa kot povečanje oziroma zmanjšanje dolgoročnih finančnih naložb upoštevani izidi pridruženih podjetij. Vse naložbe v pridružena podjetja so bile ponovno usklajene 31. decembra 2002.

Na dan sestavitve poročila je podjetje Feršped, d. d., sporočilo spremembo poslovnega izida za leto 2002, ki v bilanci stanja Slovenskih železnic, d. d., dodatno znižuje naložbo v višini 3.061 tisoč tolarjev.

² Vplačilo ustanovitvenega (osnovnega) vložka v višini 33,33 %.

Gibanje prevrednotovalnega popravka kapitala v zvezi z dolgoročnimi naložbami:

v 000 tolarjev	Adria Kombi	Feršped	AT Podčetrtek	SŽ d. d.
Stanje 31. 12. 2001	0	0	0	0
+ Uskladitev naložb s kap. pred ug. posl. izida 2002	8.537	460.711	26.383	495.631
- izguba		68.780		68.780
+ dobiček	2.911		34.180	37.091
Stanje 31. 12. 2002	11.448	391.931	60.563	463.942

Med dolgoročnimi finančnimi terjatvami do odvisnih podjetij je izkazano dolgoročno posojilo, dano SŽ - Železniški tiskarni Ljubljana, d. d.

Druge dolgoročne finančne terjatve zajemajo predvsem dolgoročne finančne terjatve do države v višini 7.911.987 tisoč tolarjev.

4. ZALOGE

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Material	759.886	972.590
Nadomestni deli	2.466.524	2.444.798
Drobni inventar in embalaža	52.265	75.386
Skupaj	3.278.675	3.492.774

Zaloge surovin, materiala, nadomestnih delov, drobnega inventarja in embalaže, katerega doba uporabnosti je krajša od enega leta, so na zadnji dan poslovnega leta 2002 sestavljale 1,4 % vseh sredstev in so se glede na leto 2001 zmanjšale za 214.099 tisoč tolarjev oziroma za 6,1 %. Največji delež sestavljajo nadomestni deli ter zaloge surovin in materiala. V povprečju je bilo leta 2002 v zalogah vezanih 3.596.185 tisoč tolarjev sredstev.

5. POSLOVNE TERJATVE

Poslovne terjatve sestavljajo 3,1 % vseh sredstev. Najpomembnejšo postavko med poslovnimi terjatvami predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve.

Dolgoročne poslovne terjatve

Dolgoročne poslovne terjatve do drugih v znesku 50.427 tisoč tolarjev sestavljajo dolgoročni blagovni krediti za nakup in gradnjo stanovanj, stanovanjskih hiš in zemljišč, dani delavcem Slovenskih železnic (26.720 tisoč tolarjev) in delavcem Hrvaških železnic (28.331 tisoč tolarjev).

Stanje dolgoročnih kreditov, danih za nakup stanovanj na dan 31. decembra 2002 zmanjšujejo oblikovani popravki vrednosti v znesku 7.068 tisoč tolarjev. To je del (30 %), ki ga mora podjetje ob zapadlosti obrokov v skladu z določili Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 18-652/91) nakazati stanovanjskemu in odškodninskemu skladu.

Med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami do drugih so izkazane tudi terjatve do podjetij v stečajih in terjatve iz prisilnih poravnav v skupnem znesku 2.444 tisoč tolarjev, ki so izterljive v dveh ali več letih.

Terjatve se preračunavajo v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije na koncu vsakega trimesečja in ob izdelavi bilance stanja.

Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev do drugih se je leta 2002 oblikoval na naslednji način:

v 000 tolarjev	
Stanje 31. 12. 2001	222.582
+ prevrednotenje popravka vrednosti	24.304
- zmanjšanje za 30 % kupnine	228.273
- uravnoteženje popravka vrednosti	11.545
Stanje 31. 12. 2002	7.068

Kratkoročne poslovne terjatve

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (razen KPT iz IIb2 in IIb3)	3.708.317	4.232.094
a) Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v državi	2.322.715	2.538.557
b) Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v tujini	1.385.602	1.693.537
Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini	185.397	133.762
a) Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini kot kupcev	184.108	133.480
b) Kratkoročne terjatve, povezane s finančnimi prihodki, do podjetij v skupini	1.289	282
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.418.343	1.385.099
a) Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij kot kupcev	1.418.343	1.384.621
b) Kratkoročne terjatve, povezane s finančnimi prihodki, do pridruženih podjetij	0	478
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.859.381	4.158.339
a) Kratkoročne terjatve do državnih in drugih inštitucij	351.348	1.078.625
b) Kratkoročne terjatve do zaposlencev	25.295	7.952
c) Kratkoročne terjatve, povezane s finančnimi prihodki, do drugih	0	5.743
č) Ostale kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.472.187	3.057.195
d) Kratkoročne poslovne terjatve na podlagi predujmov (razen predujmov iz AI5, AI4a in BI4)	10.489	8.762
e) Kratkoročne varščine	62	62
Skupaj	7.171.438	9.909.294

Kratkoročne poslovne terjatve (3,1 % vseh sredstev) so se v primerjavi z letom prej zmanjšale za 27,6 %. Postavka kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij kot kupce zajema tudi druge kratkoročno dane predujme v znesku 113.320 tisoč tolarjev (SŽ CD Ljubljana) in preplačila dobaviteljem v znesku 22 tisoč tolarjev (SŽ ŽIP Ljubljana). Kratkoročne terjatve do državnih in drugih inštitucij v večini vključujejo terjatev za vračilo razlike med vstopnim in obračunanim davkom na dodano vrednost (147.919 tisoč tolarjev) in terjatev za vstopni davek na dodano vrednost (143.144 tisoč tolarjev).

Med ostale kratkoročne terjatve do drugih so vključene:

- terjatve do Ministrstva za promet – Direkcije za železniški promet v višini 730.942 tisoč tolarjev (za subvencioniranje storitev notranjega potniškega prometa 327.863 tisoč tolarjev, za opravljanje gospodarske javne službe vodenja železniškega prometa 362.249 tisoč tolarjev in za 3 % provizijo iz naslova upravljanja JŽI 40.830 tisoč tolarjev),
- terjatve do Ministrstva za finance za trošarino v znesku 108.827 tisoč tolarjev.

Za 3 % provizijo iz naslova upravljanja JŽI je bil oblikovan 100-odstotni popravek vrednosti (40.830 tisoč tolarjev), ker Direkcija za železniški promet od 1. januarja 2002 ni priznala nobene terjatve iz tega naslova.

Preglednica zapadlosti terjatev

Rok zapadlosti v 000 tolarjev	31. 12. 2002
do 30 dni	5.468.464
od 31 do 60 dni	21.774
nad 60 dni	1.310.172
Skupaj	6.800.410

Popravek vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev leta 2002 se je oblikoval na naslednji način:

v 000 tolarjev	
Stanje 31. 12. 2001	1.222.115
Dodatno oblikovanje popravka za terjatve	782.517
Zmanjšanje za odpisane terjatve	389.797
Povečanje za popravek vrednosti za obresti	6.505
Uravnoteženje popravka vrednosti	11.078
Stanje popravka vrednosti terjatev 31. 12. 2002	1.610.262

6. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Kratkoročni deleži v podjetjih v skupini	0	8.750
b) Kratkoročna dana posojila podjetjem v skupini	0	8.750
Kratkoročni deleži do pridruženih podjetjih	402	0
b) Kratkoročna dana posojila pridruženim podjetjem	402	0
Kratkoročne finančne naložbe do drugih	1.183.437	3.273.401
b) Depoziti	1.178.446	3.256.455
c) Druga kratkoročno dana posojila drugim	4.991	16.946
Skupaj	1.183.839	3.282.151

Večino kratkoročnih finančnih naložb sestavljajo kratkoročne finančne naložbe do drugih – kratkoročno vezani devizni depozit javne železniške infrastrukture v znesku 1.178.446 tisoč tolarjev.

7. DOBROIMETJE PRI BANKAH, ČEKI IN GOTOVINA

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Denarna sredstva v blagajni in takoj udenarljive vrednostnice	32.923	37.095
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih institucijah	1.780.139	619.990
Skupaj	1.813.062	657.085

Denarna sredstva v blagajni in takoj udenarljive vrednostnice se posebej izkazujejo za toolarska sredstva v glavni, postajni, pomožnih in porto blagajnah ter devizna sredstva v blagajni.

Denarna sredstva v banki sestavljajo denarna sredstva na tolaškem transakcijskem računu, odprtem pri NLB, d. d., in na deviznih transakcijskih računih odprtih pri NLB, d. d., SKB banki, d. d., in Banki Koper, d. d., (1.293.767 tisoč tolarjev), denarna sredstva na akreditivih za del zadržanih deviznih sredstev pri bankah (486.355 tisoč tolarjev) in druga denarna sredstva v bankah (17 tisoč tolarjev).

8. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	10.220	23.960
Nezaračunani prihodki	1.830.725	1.483.838
Vrednotnice in druge aktivne časovne razmejitve	863	680
Skupaj	1.841.808	1.508.478

Največji delež aktivnih časovnih razmejitev so nezaračunani prihodki. V stanju 31. decembra 2002 večino predstavljajo vkalkulirane najemnine za tovarne vagone za november in december 2002 (182.351 tisoč tolarjev), za potniške vagone za obdobje od junija 2001 do decembra 2002 (1.084.894 tisoč tolarjev), zaradi prehoda na drugačno obdobje in način obračuna, ki bo usklajen z obdobjem veljave voznega reda, ter vkalkulirani prihodki za obmejne storitve (451.669 tisoč tolarjev), in sicer z Italijo za obdobje 2000-2002, z Avstrijo za obdobje 2001-2002 in s Hrvaško za leto 2002. Ti obračuni so predvideni leta 2003.

9. KAPITAL

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Vpoklicani (osnovni) kapital	17.782.630	17.782.630
Prenesena čista izguba iz prejšnjih let	(4.576.720)	0
Čista izguba poslovnega leta	(12.546.187)	(4.576.720)
Posebni prevrednotovalni popravek kapitala	1.832.396	0
Skupaj	2.492.119	13.205.910

Kapital obsega v strukturi obveznosti do virov sredstev 1,1 %; glede na stanje konec leta 2001 se je delež kapitala zmanjšal za 4,8 odstotnih točk.

Osnovni kapital znaša 17.782.630 tisoč tolarjev in je razdeljen na 1.778.263 navadnih imenskih delnic enega razreda, ki so v lasti Republike Slovenije. Nominalni znesek posamezne navadne imenske delnice je 10 tisoč tolarjev. Navadne imenske delnice so v celoti vplačane na podlagi sklepa vlade Republike Slovenije št. 123 03/94 6/1 8 z dne 4. avgusta 1994.

V skladu s prenovljenimi slovenskimi računovodskimi standardi se splošno prevrednotovanje kapitala opravlja zaradi sprememb kupne moči domače denarne enote in z namenom, da bi skladno s finančnim pojmovanjem kapitala v okoliščinah, ki spreminjajo kupno moč domače denarne enote, ta ohranil svojo kupno moč. Splošno prevrednotenje kapitala se ne opravlja, če se v prejšnjem koledarskem letu tečaj evra do tolarja poveča za manj kakor 5,5 %. Leta 2001 povečanje tečaja evra do tolarja ni doseglo 5,5 %, zato ni bilo splošnega prevrednotovanja kapitala v poslovnem letu 2002.

Nominalno se je kapital leta 2002 zmanjšal za 12.546.187 tisoč tolarjev iz naslova izkazane čiste izgube leta 2002, povečal pa za posebni prevrednotovalni popravek kapitala v znesku 1.832.396 tisoč tolarjev. Večina posebnega prevrednotovalnega popravka kapitala je bila izkazana za nepremičnine. Podrobnejši prikaz gibanja posameznih postavk kapitala je razviden iz izkaza gibanja kapitala.

Čista izguba poslovnega leta 2002 znaša 7.055,30 tolarjev na delnico, skupaj z izgubo iz prejšnjih let pa 9.629,01 tolarjev na delnico.

10. REZERVACIJE

Dolgoročne rezervacije v znesku 13.083 tisoč tolarjev so se v primerjavi s stanjem 31. decembra 2001 zmanjšale za 65.964 tisoč tolarjev.

Dolgoročne rezervacije iz prejetih dotacij za osnovna sredstva v znesku 3.792 tisoč tolarjev sestavljajo prejete donacije s strani MZG, d. o. o., Grosuplje (2.251 tisoč tolarjev), Hesar, d. o. o., (773 tisoč tolarjev) in SŽ-ŽIP, d. o. o. (768 tisoč tolarjev).

Druge dolgoročne rezervacije v višini 9.291 tisoč tolarjev zajemajo dolgoročno odložene prihodke iz naslova najemnin poslovnih prostorov (5.691 tisoč tolarjev) ter dolgoročno odložena prejeta sredstva državnih pomoči (3.600 tisoč tolarjev), dana v obliki premij, kot spodbuda za odprtje novih delovnih mest, ki se nanašajo na trajno zaposlitev delavcev Rudnika Trbovlje – Hrastnik, d. o. o.

11. FINANČNE IN POSLOVNE OBVEZNOSTI

Finančne in poslovne obveznosti predstavljajo 98 % vseh obveznosti do virov sredstev.

Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti:

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	53.258.171	49.830.264
a) Dolgoročne finančne obveznosti do domačih bank	35.913.573	29.556.365
b) Dolgoročne finančne obveznosti do tujih bank	17.344.598	20.273.899
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	69.210	664
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (razen obveznosti iz Ca6 in Ca7)	228.694	257.345
a) Dolgoročne poslovne obveznosti do domačih dobaviteljev	74.373	32.611
b) Dolgoročne poslovne obveznosti do tujih dobaviteljev	154.321	224.734
Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti (tudi obveznice) do podjetij v skupini	0	880
Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	136.057.221	132.484.010
a) Dolgoročne finančne obveznosti do drugih	927.100	963.227
1. Dolgoročne finančne obveznosti do drugih v državi	0	6.327
2. Dolgoročne finančne obveznosti do drugih v tujini	927.100	956.900
b) Dolgoročni dolgovi iz finančnega najema	130.395	4.422
c) Dolgoročne obveznosti za sredstva JŽI, dobljena v upravljanje	128.273.840	121.619.496
č) Druge dolgoročne obveznosti	6.725.886	9.896.865
Skupaj	189.613.296	182.573.163

Dolgoročne finančne obveznosti do bank (23,2 % vseh obveznosti do virov sredstev) sestavljajo dolgoročne finančne obveznosti do domačih in tujih bank.

Dolgoročne finančne obveznosti do domačih bank sestavljajo 15,6 % vseh obveznosti do virov sredstev in v večini vključujejo dolgoročna posojila, dobljena za osnovna (26.672.328 tisoč tolarjev) in obratna sredstva (9.241.033 tisoč tolarjev).

V skladu s členom 34.a Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu (Uradni list RS 110/02) država prevzame odplačevanje obveznosti Slovenskih železnic, d. d., za posojilo, najeto v skladu z Zakonom o poroštvo RS za obveznosti JP Slovenske železnice, d. d., iz naslova posojil, najetih za financiranje vzdrževanja javne železniške infrastrukture (glavnica, obresti, stroški), z rokom odplačila glavnice 5 let s 3-letnim moratorijem. Posojilo je bilo 31. decembra 2002 črpano v višini 8.032.700 tisoč tolarjev.

Dolgoročne finančne obveznosti do tujih bank sestavljajo 7,5 % vseh obveznosti do virov sredstev in zajemajo dolgoročna posojila, dobljena pri tujih bankah za osnovna (17.294.945 tisoč tolarjev) in obratna sredstva (49.653 tisoč tolarjev).

V podbilanci javne železniške infrastrukture v upravljanju so še vedno izkazana posojila s poroštvo države do EIB Luksemburg in EBRD London, ki so jih Slovenske železnice, d. d., najele za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev javne železniške infrastrukture in jih država ni prevzela. Stanje navedenih posojil 31. decembra 2002 je 15.486.400 tisoč tolarjev.

Dolgoročne poslovne obveznosti do domačih dobaviteljev zajemajo dolgoročne dobaviteljske kredite za nabavo računalniške opreme, merilne opreme, vozil in druge opreme.

Dolgoročne poslovne obveznosti do tujih dobaviteljev zajemajo dolgoročne dobaviteljske kredite, dobljene v tujini za osnovna sredstva (154.321 tisoč tolarjev). Gre za refinancirane oziroma reprogramirane kredite v skladu s finančnim sporazumom z dne 20. septembra 1988 in poroštvo države.

Dolgoročne finančne obveznosti do drugih v tujini sestavlja dolgoročno posojilo, dobljeno pri Eurofimi, Basel za nakup potniških vagonov (927.100 tisoč tolarjev), posojilo zapade 15. junija 2004 in je zavarovano s poroštvo države.

Dolgoročni dolgovi iz finančnega najema zajemajo financiranje nabave delovnih dvopotnih vozil in »priključnih rok« (Unimog) ter finančne najeme osebnih avtomobilov.

Dolgoročne obveznosti za sredstva javne železniške infrastrukture, dobljena v upravljanje, so najpomembnejša postavka in sestavljajo 55,8 % vseh obveznosti do virov sredstev.

Druge dolgoročne obveznosti sestavljajo 2,9 % vseh obveznosti do virov sredstev in v večini zajemajo dolgoročno odložene obveznosti iz plač (6.725.613 tisoč tolarjev) in sicer za ZPIZ, zdravstveno zavarovanje in zaposlovanje.

Po Zakonu o spremembi in dopolnitvi zakona o poravnavanju davkov in prispevkov javnega podjetja Slovenske železnice (Uradni list RS 12/93, 32/95 in 10/98) so bili prispevki in davki iz plač odloženi do 25. julija 2002. Celotna obveznost iz tega naslova je razdeljena na 48 obrokov, ki zapadejo v plačilo postopno do leta 2006. Davčna uprava RS je na podlagi prošnje Slovenskih železnic, d. d., zaradi izboljšanja likvidnostne situacije odložila plačilo prispevkov, zapadlih leta 2002, v leto 2003.

Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti

v 000 tolarjev	31. 12. 2002	31. 12. 2001
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	16.774.856	10.859.887
a) Kratkoročne finančne obveznosti do bank v državi	13.519.140	7.625.978
b) Kratkoročne finančne obveznosti do bank v tujini	3.255.716	3.233.909
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	250.834	95.156
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (razen obveznosti iz Cb6 in Cb7)	8.111.482	8.978.209
a) Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v državi	4.310.548	4.394.923
b) Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v tujini	3.800.934	4.583.286
Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti (tudi obveznice) do podj. v skupini, razen do pridruž. podjetij	1.407.172	1.973.935
Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti (tudi obveznice) do pridruženih podjetij	60.296	340.603
Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	8.964.050	5.352.592
a) Kratkoročne finančne obveznosti do drugih	1.311.198	489.678
1. Kratkoročne finančne obveznosti do drugih v državi	1.311.198	489.678
b) Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	7.652.852	4.862.914
1. Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	2.687.450	2.460.533
2. Kratkoročne obveznosti do države in drugih institucij	613.129	550.412
3. Druge kratkoročne obveznosti do drugih	4.352.273	1.851.969
Skupaj	35.568.690	27.600.382

Kratkoročne finančne obveznosti do bank (7,3 % obveznosti do virov sredstev) sestavljajo kratkoročne obveznosti do bank v državi in v tujini. Na postavki kratkoročne finančne obveznosti do bank v državi so izkazana dobljena kratkoročna posojila in kratkoročni del dolgoročnih posojil za obratna sredstva (9.447.172 tisoč tolarjev) ter kratkoročni del dolgoročnih posojil za osnovna sredstva (4.071.968 tisoč tolarjev). Na postavki kratkoročne finančne obveznosti do bank v tujini je izkazan kratkoročni del dolgoročnih posojil za osnovna sredstva (3.239.186 tisoč tolarjev) in dobljena kratkoročna posojila za obratna sredstva (16.530 tisoč tolarjev).

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (3,5 % vseh obveznosti do virov sredstev) zajemajo obveznosti do dobaviteljev v državi in v tujini. Med kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v tujini so 31. decembra 2002 vštete tudi ugotovljene obveznosti po kontokorentnih obračunih do tujih železniških uprav v znesku 407.273 tisoč tolarjev. Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev v državi so izkazane obveznosti do posameznih ministrstev v znesku 2.138 tisoč tolarjev.

Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do odvisnih podjetij sestavljajo obveznosti do dobaviteljev za obratna sredstva (OBS) in osnovna sredstva (OS), obveznosti za prejete depozite, druge kratkoročne obveznosti in obveznosti iz naslova obresti od posojil in depozitov.

Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do pridruženih podjetij sestavljajo obveznosti do dobaviteljev za osnovna sredstva (OS) in obratna sredstva (OBS).

Kratkoročne finančne obveznosti do drugih v državi v večini zajemajo obveznosti iz naslova obresti (tudi zamudnih) od tolarskih posojil in depozitov (1.282.949 tisoč tolarjev).

V postavki *kratkoročne obveznosti do zaposlencev* v znesku 2.687.450 tisoč tolarjev so izkazane obveznosti iz naslova plač (obračun decembra 2002, izplačilo januarja 2003).

Druge kratkoročne obveznosti do drugih sestavljajo kratkoročne obveznosti iz plač (3.148.947 tisoč tolarjev), ocena stanja obveznosti Slovenskih železnic, d. d., do tujih železniških uprav iz naslova poslovanja v obdobju – od

1. oktobra 1991 do izdelave ločenih obračunov po sklenjenih kontokorentnih sporazumih (671.690 tisoč tolarjev) -, druge kratkoročne obveznosti za investicije (210.280 tisoč tolarjev) in druge manjše obveznosti.

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do drugih so izkazane tudi obveznosti do posameznih ministrstev v znesku 5.562 tisoč tolarjev.

12. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Kratkoročno odloženi prihodki v znesku 232.113 tisoč tolarjev v večini izhajajo iz razmejenih prihodkov iz naslova komercialnih popustov in sumarnikov v notranjem in mednarodnem tovornem prometu ter razmejenih prihodkov iz naslova plačanih odškodnin od zavarovalnice v primerih, ko se škode odpravijo v naslednjem letu.

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki v znesku 1.962.087 tisoč tolarjev v večini zajemajo vkalkulirane najemnine potniških in tovornih vagonov in vkalkulirane obmejne storitve.

13. ZUNAJBILANČNA EVIDENCA

V zunajbilančni evidenci so knjižene vrednosti gozdov po zakonu o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, vrednosti menic in drugih vrednostnih papirjev, danih oziroma prejetih za zavarovanje plačil, vplačano posojilo skladu federacije za nerazvite, delnice Eurofime, prejete iz garancijske rezerve, material iz blagovnih rezerv, hipoteke na osnovna sredstva in druga zunajbilančna aktiva v skupnem znesku 7.001.574 tisoč tolarjev, ter ustrezne obveznosti v zunajbilančni pasivi v enakem znesku.

Zunajbilančna evidenca se je leta 2002 v večini povečala za zastavno pravico na nepremičninah za najete kredite (6.521.266 tisoč tolarjev) ter za doknjiženje vrednosti blagovnih rezerv Javne železniške infrastrukture po povprečnih cenah istovrstnega materiala (57.008 tisoč tolarjev).

14. POSLOVNI PRIHODKI

v 000 tolarjev	2002	2001
Čisti prihodki od prodaje	34.087.999	31.292.165
Prihodki na domačem trgu	8.622.422	7.690.733
Transportni prihodki na domačem trgu	6.067.338	5.765.918
a) Transportni prihodki iz razmerij do podjetij v skupini	80.893	109.420
b) Transportni prihodki iz razmerij do pridruženih podjetij	16.727	16.958
c) Transportni prihodki iz razmerij do drugih	5.969.718	5.639.540
Ostali prihodki na domačem trgu	2.555.084	1.924.815
a) Ostali prihodki iz razmerij do podjetij v skupini	183.307	204.483
b) Ostali prihodki iz razmerij do pridruženih podjetij	109.176	92.457
c) Ostali prihodki iz razmerij do drugih	2.262.601	1.627.875
Prihodki na tujem trgu	25.465.577	23.601.432
Transportni prihodki	23.159.709	21.110.051
Ostali prihodki	2.305.868	2.491.381
a) Ostali prihodki iz razmerij do podjetij v skupini	26.900	32.830
b) Ostali prihodki iz razmerij do drugih	2.278.968	2.458.551

Čisti prihodki od prodaje sestavljajo 56,2 % vseh prihodkov. Največji delež čistih prihodkov od prodaje obsegajo transportni prihodki na domačem in tujem trgu (48,2 % vseh prihodkov).

Ostali prihodki na domačem in tujem trgu v skupnem znesku 4.860.952 tisoč tolarjev (8,0 % vseh prihodkov) zajemajo prihodke iz naslova saldacije (2.324.402 tisoč tolarjev), prihodke iz naslova storitev v osnovni dejavnosti (1.027.941 tisoč tolarjev), prihodke od najemnin (858.441 tisoč tolarjev), prihodke od prodanih storitev v stranski dejavnosti (280.337 tisoč tolarjev), prihodke iz naslova priračunanih stroškov (205.988 tisoč tolarjev), prihodke od počitniških domov (35.775 tisoč tolarjev), prihodke od prodaje materiala, drobnega inventarja in odpadkov (43.040 tisoč tolarjev) ter druge prihodke (85.028 tisoč tolarjev).

Prihodki iz naslova saldacije zajemajo prihodke RIV (1.188.512 tisoč tolarjev), prihodke RIC (689.146 tisoč tolarjev), prihodke od obmejnih storitev (269.042 tisoč tolarjev), prihodke od cestnega prometa (92.799 tisoč tolarjev) in druge prihodke (84.903 tisoč tolarjev).

Prihodki iz naslova storitev v osnovni dejavnosti zajemajo prihodke od vzdrževanja cestnih prehodov (581.183 tisoč tolarjev), prihodke od Servisnega centra Ljubljana (144.949 tisoč tolarjev), prihodke od transportno komercialne dejavnosti s kontejnerji in ležarine kontejnerjev (105.354 tisoč tolarjev), prihodke od zamudnin, čiščenja in preobeležb vagonov ter zamude vlakov (78.166 tisoč tolarjev), prihodke od cestnega prometa po fakturah (27.178 tisoč tolarjev) in druge prihodke (91.111 tisoč tolarjev).

Prihodki iz naslova najemnin zajemajo prihodke od najemnin za uporabo ležarinskih prostorov (164.000 tisoč tolarjev), od vagonov najemnin (158.467 tisoč tolarjev), od najemnin za poslovne prostore (147.748 tisoč tolarjev), od najemnin telefonskih linij in telekomunikacijskih vodov (134.148 tisoč tolarjev), od stanovanjskih najemnin (111.406 tisoč tolarjev), od najemnin za samske domove in bivalnice (89.584 tisoč tolarjev) in prihodke iz drugih najemnin (53.088 tisoč tolarjev).

v 000 tolarjev	2002	2001
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	1.838	11.406
Drugi poslovni prihodki	24.306.540	23.880.070
• Drugi prihodki, povezani s poslovnimi učinki	23.243.343	22.859.309
• Prevrednotovalni poslovni prihodki	1.063.197	1.020.761

Vrednost usredstvenih lastnih proizvodov in lastnih storitev zajemajo storitve, ki jih je opravilo podjetje in zajelo v vrednost opredmetenih osnovnih sredstev (lastni prevoz).

Med drugimi prihodki, povezanimi s poslovnimi učinki (38,4 % vseh prihodkov), so zajeti prihodki iz proračunskih sredstev za sprotno in investicijsko vzdrževanje infrastrukture (10.350.996 tisoč tolarjev), za vodenje prometa (6.813.742 tisoč tolarjev), subvencije za potniški promet (5.336.975 tisoč tolarjev), subvencije za tovorni promet (723.853 tisoč tolarjev) in provizija za upravljanje javne železniške infrastrukture (16.672 tisoč tolarjev).

15. POSLOVNI STROŠKI

v 000 tolarjev	2002	2001
Stroški blaga, materiala in storitev	20.084.293	20.761.084
a) Nabavna vrednost prod. blaga in mater. ter stroški porab. mater.	7.560.884	7.410.052
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	37.775	57.686
2. Stroški materiala	567.224	595.017
3. Stroški energije	4.361.183	4.121.442
4. Stroški nadomestnih delov	2.163.276	2.040.430
5. Odpis drobnega inventarja	213.262	297.413
6. Stroški pisarniškega materiala	179.314	222.131
7. Drugi materialni stroški	38.850	75.933
b) Stroški storitev	12.523.409	13.351.032
1. Prevozne storitve	392.220	471.873
2. Storitve vzdrževanja	5.401.675	6.018.218
3. Povračila stroškov delavcem	700.371	760.992
4. Storitve plačilnega prometa, bančne storitve	217.033	232.158
5. Intelektualne in osebne storitve	460.654	398.343
6. Zavarovalne premije	504.648	823.716
7. Reklama, propaganda in reprezentanca	50.406	71.096
8. Stroški po pravilniku RIV	1.709.511	1.351.025
9. Stroški po pravilniku RIC	571.272	576.893
10. Stroški drugih storitev	2.515.619	2.646.718

Stroški blaga, materiala in storitev predstavljajo 27,5 % vseh odhodkov.

Stroški storitev vzdrževanja predstavljajo 7,4 % vseh odhodkov in zajemajo stroške storitev sprotnega in investicijskega vzdrževanja vlečnih in vlečenih sredstev (3.908.819 tisoč tolarjev), objektov (934.885 tisoč tolarjev), računalniških sistemov in računalniške opreme (256.260 tisoč tolarjev), ostale opreme (190.760 tisoč tolarjev) in cestnih vozil (110.951 tisoč tolarjev).

Med stroški storitev predstavljajo pomembnejšo postavko stroški drugih storitev (3,4 % vseh odhodkov). Zajemajo stroške storitev iz naslova saldacije, to je obmejnih storitev tujih železniških uprav, provizij agencijam za prodajo vozovnic, stroškov RIV in storitev v režimu IC in ICF (522.168 tisoč tolarjev), stroške čiščenja prostorov in zunanjih površin ter službenih oblek (430.837 tisoč tolarjev), stroške komunalnih storitev (269.277 tisoč tolarjev), stroške najemnin (265.363 tisoč tolarjev), članarine mednarodnim organizacijam, GZS in drugim združenjem (90.875 tisoč tolarjev) ter stroške raznih drugih storitev (937.099 tisoč tolarjev), ki zajemajo precej drugih storitev odvisnih podjetij – čuvanje, kurjenje, čiščenje, pranje, razna popravila, fotokopiranje – (611.506 tisoč tolarjev), poleg tega pa stroški drugih storitev vsebujejo še avtorske honorarje in stroške storitev po pogodbah o delu, nadomestila za uporabo cest, stroške protipožarne varnosti, upravne takse in sodne stroške, stroške storitev Luke Koper, stroške prevodov ipd.

v 000 tolarjev	2002	2001
Stroški dela	38.369.606	34.019.818
a) Stroški plač	26.898.652	24.942.454
b) Stroški socialnih zavarovanj	5.371.733	4.636.311
1. Stroški pokojninskih zavarovanj	1.024.160	650.733
2. Drugi stroški socialnih zavarovanj	4.347.573	3.985.578
c) Drugi stroški dela	6.099.221	4.441.053

Stroški dela sestavljajo 52,5 % vseh odhodkov. Glede na preteklo leto so stroški plač zaposlenih na podlagi delovnih ur leta 2002 višji za 7,8 %, kar je posledica usklajevanja plač z rastjo cen življenjskih potrebščin.

Stroški pokojninskih zavarovanj zajemajo prispevke in premije, ki jih je podjetje leta 2002 vplačalo za beneficirano delovno dobo Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (293.857 tisoč tolarjev) in Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., (407.335 tisoč tolarjev) ter za dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje zaposlenih v okviru pokojninskega načrta Pokojninske družbe Skupna, d. d., (322.968 tisoč tolarjev).

v 000 tolarjev	2002	2001
Odpisi vrednosti	5.445.382	4.261.957
a) Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri NDS in OOS	4.485.605	3.980.261
1. Amortizacija	3.957.093	3.830.490
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NDS in OOS	528.512	149.771
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	959.777	281.696

Odpisi vrednosti sestavljajo 7,4 % vseh odhodkov in so se v primerjavi z letom prej povečali za 27,8 %.

Najpomembnejšo postavko predstavlja amortizacija (5,4 % vseh odhodkov).

Prevrednotovalni poslovni odhodki pri osnovnih sredstvih zajemajo izgubo pri prodaji oziroma izločitvi opredmetenih osnovnih sredstev (297.097 tisoč tolarjev), prevrednotenje zgradb zaradi oslabitve (191.777 tisoč tolarjev) in popisne primanjkljaje (39.638 tisoč tolarjev).

Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih predstavljajo v večini (860.406 tisoč tolarjev) odhodke, nastale pri oblikovanju popravkov vrednosti dvomljivih poslovnih terjatev, zaradi njihove slabitve na zadnji dan leta 2002.

Drugi poslovni odhodki v znesku 97.315 tisoč tolarjev zajemajo nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, povračilo za količino porabljene vode, nagrade dijakom in študentom na delovni praksi, neposredne štipendije dijakom in študentom ter druge stroške.

16. FINANČNI PRIHODKI

v 000 tolarjev	2002	2001
Finančni prihodki iz deležev	43.906	44.779
a) Finančni prihodki iz deležev v podjetjih v skupini	9.904	3.754
b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih podjetjih	18.760	23.545
c) Drugi finančni prihodki iz deležev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	15.242	17.480

Finančni prihodki iz deležev predstavljajo 0,1 % vseh prihodkov in so se v primerjavi z letom 2001 zmanjšali za 1,9 %.

Finančni prihodki iz deležev v odvisnih podjetjih zajemajo prihodke iz deleža v dobičku Prometnega instituta, d. o. o., Ljubljana (9.845 tisoč tolarjev). To je dosežen dobiček odvisnega podjetja, ki pripada obvladujočemu podjetju in hkrati pomeni uskladitev dolgoročne finančne naložbe obvladujočega podjetja s kapitalom odvisnega podjetja. Pri usklajevanju naložbe Slovenskih železnic, d. d., s kapitalom odvisnega podjetja Prometni institut, d. o. o., po stanju 31. decembra 2002 je bilo ugotovljeno, da je podjetje na podlagi ugotovitve revizorjev popravilo (znižalo) davek od dobička pravnih oseb v znesku 59 tisoč tolarjev. Posledično to pomeni povečanje kapitala odvisnega podjetja, zato je bila potrebna uskladitev naložbe, ki je bila zaradi nepomembnosti zneska opravljena leta 2002.

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih podjetjih zajemajo prihodke iz naslova presežka kupnine nad knjigovodsko vrednostjo, ki izhaja iz prodaje deleža v SŽ Projektivnem podjetju Ljubljana, d. d., (11.178 tisoč tolarjev) in prihodke iz naslova sorazmernega deleža v dobičku Zdravilišča Atomske toplice, d. d., (7.582 tisoč tolarjev).

Drugi finančni prihodki iz deležev zajemajo v večini deleže Slovenskih železnic, d. d., v dobičku Eurofime (15.186 tisoč tolarjev) in BCC Bruselj (51 tisoč tolarjev).

v 000 tolarjev	2002	2001
Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	2.591	6.751
a) Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev do podjetij v skupini	1.000	863
c) Drugi finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	1.591	5.888

Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev so se v primerjavi z letom 2001 zmanjšali za 61,6 % in jih sestavljajo obresti na dolgoročno posojilo, dano SŽ-Železniški tiskarni Ljubljana, d. d., in druge obresti.

v 000 tolarjev	2002	2001
Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	1.438.443	1.335.503
a) Finančni prih. iz obresti in kratk. terjatev do podjetij v skupini	8.167	1.428
b) Finan. prihodki iz obresti in kratk. terjatev do pridruženih podjetij	4.515	45.258
c) Drugi finan. prih. iz obresti in kratk. terjatev (s prevredn. finan. prih.)	1.425.761	1.288.817

Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev (2,4 % vseh prihodkov) so se v primerjavi z letom 2001 povečali za 7,7 % in zajemajo v večini prihodke od prevrednotenja terjatev in dolgov zaradi ohranitve vrednosti (1.202.141 tisoč tolarjev) in zamudne obresti od kratkoročnih terjatev (179.540 tisoč tolarjev).

17. FINANČNI ODHODKI

v 000 tolarjev	2002	2001
Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	3.095.756	433.819
a) Prevrednotovalni finan. odhodki pri finan. naložbah v podj. v skupini	1.522.631	74.640
b) Prevrednotovalni finan. odhod. pri finan. naložbah v pridruž. podj.	3.121	0
c) Drugi prevrednotovalni finančni odhodki	1.570.004	359.179

Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb predstavljajo 4,2 % vseh odhodkov.

Zajemajo prevrednotovalne finančne odhodke pri finančnih naložbah v odvisna podjetja zaradi izgub pri poslovanju:

Podjetje	v 000 tolarjev
SŽ-Centralne delavnice Ljubljana, d. o. o.	1.109.367
SŽ-Železniški zdravstveni dom Ljubljana	5.304
SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d.	delež SŽ 11.474
SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d.	delež SŽ 396.486
Skupaj	1.522.631

Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v pridruženih podjetjih zajemajo odhodke od prevrednotenja dolgov in terjatev zaradi ohranitve vrednosti (tečajne razlike).

Drugi prevrednotovalni finančni odhodki zajemajo odhodke od prevrednotenja dolgov in terjatev zaradi ohranitve vrednosti (tečajne razlike – 1.145.522 tisoč tolarjev), odhodke iz naslova slabitve naložbe v kapital Telemacha, d. o. o., Ljubljana (420.000 tisoč tolarjev) in Iskre Semič (1.007 tisoč tolarjev) ter oblikovanja popravka vrednosti terjatev iz naslova kratkoročnih posojil (3.475 tisoč tolarjev).

v 000 tolarjev	2002	2001
Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	5.967.533	2.228.110
a) Finančni odh. za obresti in iz drugih obvezn. do podjetij v skupini	10.013	13.038
c) Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	5.957.520	2.215.072

Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti predstavljajo 8,2 % vseh odhodkov in so se v primerjavi z letom 2001 povečali za 167,8 %, kar je predvsem posledica večje zadolženosti. Zajemajo obresti od tolarskih dolgoročnih kreditov za osnovna in obratna sredstva (4.290.343 tisoč tolarjev), obresti za dobljena kratkoročna posojila in depozite (945.078 tisoč tolarjev), obresti za devizne kredite za osnovna in obratna sredstva (120.462 tisoč tolarjev), zamudne obresti za obratna sredstva in druge kratkoročne obveznosti (134.457 tisoč tolarjev), obresti za cestna vozila – dolgoročni finančni najem (10.588 tisoč tolarjev) in druge finančne odhodke (466.605 tisoč tolarjev), ki v večini (423.865 tisoč tolarjev) sestavljajo odhodke pri prodaji terjatev z diskontom Republiškememu stanovanjskemu skladu.

Med obrestmi od kreditov za osnovna in obratna sredstva so izkazane tudi obresti od posojila s poroštvom države, najetega za financiranje vzdrževanja javne železniške infrastrukture, ki jih država kljub prevzemu posojila ni refundirala (491.309 tisoč tolarjev).

18. IZREDNI PRIHODKI

Izredni prihodki, doseženi v znesku 724.312 tisoč tolarjev, sestavljajo 1,2 % vseh prihodkov in v večini zajemajo prejete odškodnine (701.796 tisoč tolarjev).

19. IZREDNI ODHODKI

Izredni odhodki v znesku 91.931 tisoč tolarjev sestavljajo 0,1 % vseh odhodkov in zajemajo odškodnine za škodo, storjeno pravnim in fizičnim osebam ter zaposlenim, razen odškodnine plač (55.533 tisoč tolarjev), izplačane odškodnine za uničene in poškodovane vagone – pravilnik RIV (20.386 tisoč tolarjev) ter ostale izredne odhodke, kot so denarne kazni, odhodki za športno, kulturno in humanitarno dejavnost in drugo.

20. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA

v 000 tolarjev	2002	2001
Poslovni izid iz poslovanja	(5.600.219)	(4.019.823)
Razlika med finančnimi prihodki in odhodki	(7.578.349)	(1.274.896)
Razlika med izrednimi prihodki in odhodki	632.381	605.991
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(12.546.187)	(4.688.728)

V obdobju januar-december 2002 so Slovenske železnice, d. d., ustvarile skupno 60.605.629 tisoč tolarjev prihodkov in 73.151.816 tisoč tolarjev odhodkov, kar pomeni, da so v obračunskem obdobju poslovale s **čisto izgubo** v znesku 12.546.187 tisoč tolarjev.

Če bi kapital prevrednotili na podlagi evra, bi se izguba povečala za dodatnih 528.236 tisoč tolarjev in bi znašala 13.074.423 tisoč tolarjev.

Če bi kapital prevrednotili na podlagi rasti cen življenjskih potrebščin, bi se izguba povečala za dodatnih 950.825 tisoč tolarjev in bi znašala 13.497.012 tisoč tolarjev.

Po strukturi so prihodki in odhodki podjetja enaki seštevku prihodkov in odhodkov PE Tovorni promet, PE Potniški promet, PE Vleka in TVD, PE Vodenje prometa, PE Vzdrževanje infrastrukture in Uprave podjetja po izločitvi prihodkov in odhodkov iz medsebojnih razmerij (30.180.882 tisoč tolarjev).

21. STROŠKI PO FUNKCIONALNIH SKUPINAH

v 000 tolarjev	Proizvajalni stroški		Stroški prodajanja		Stroški splošnih dejavnosti		Skupaj stroški	
	Znesek	Delež v %	Znesek	Delež v %	Znesek	Delež v %	Znesek	Delež v %
Stroški materiala	7.275.715	96,7	12.962	0,2	234.432	3,1	7.523.109	100,0
Stroški storitev	10.532.246	84,1	94.492	0,7	1.896.671	15,2	12.523.409	100,0
Amortizacija	3.589.602	90,7	874	0,0	366.617	9,3	3.957.093	100,0
Stroški dela	29.962.966	78,1	548.753	1,4	7.857.887	20,5	38.369.606	100,0
Drugi stroški	21.383	22,0	236	0,2	75.696	77,8	97.315	100,0
Skupaj	51.381.912	82,3	657.317	1,0	10.431.303	16,7	62.470.532	100,0

POTENCIALNE OBVEZNOSTI IN RAZLIČNI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

1. Potencialne obveznosti

Proti podjetju je bilo leta 2002 vloženih 17 nerešenih zadev z vrednostjo sporov skupaj 74.922 tisoč tolarjev. Poslovodstvo podjetja ne pričakuje pomembnih izgub, zato iz naslova tožb ni oblikovalo nobenih rezervacij.

Podjetje tudi na datum poročila po posvetu z odvetnikom ocenjuje, da tožbe na poslovni rezultat Slovenskih železnic, d. d., ne morejo vplivati.

2. Dogodki po datumu bilance stanja

Podjetje Slovenske železnice, d. d., je leta 2003 glede na poslovni program Nova smer notranje organizirano v področja Tovorni promet, Potniški promet, Vleka in TVD, Infrastruktura, Nepremičnine in Uprava podjetja.

Z novo organizacijsko strukturo prehaja na:

- matrično organizacijo,
- tržno logiko,
- štiri ravni vodenja,
- združevanje delovnih procesov.

Razvoj organizacije:

- v prvem koraku se sprejme predlagana makroorganizacijska shema podjetja – ukineta se poslovni področji, število poslovnih enot se razumno zmanjša, centri, upravna področja in štabne službe se naravno združijo oziroma dopolnijo v nove organizacijske enote,
- prenos ključnih osnovnih sredstev na področja Tovornega in Potniškega prometa ter Nepremičnin,
- združevanje in preoblikovanje sekcij v produktne ali regijske centre,
- zmanjševanje administrativne podpore,
- racionalizacija, poenotenje in standardizacija tehnoloških procesov,
- krepitev trženjske in razvojne funkcije (strateške in operativne oziroma aplikativne),
- centralizacija in krepitev planske operativne funkcije ter uvedba monitoringa procesov,
- uvajanje projektnega vodenja in razvoj procesne organiziranosti,
- prehod iz priračuna stroškov na dvostranske sporazume pri urejanju odnosov na notranjih trgih v podjetju,
- statusno preoblikovanje podjetja v skladu s potrebami procesov in zakonodajo.

Štirinajstega marca 2003 je začel veljati Zakon o preoblikovanju in privatizaciji javnega podjetja Slovenske železnice, d. d., (Uradni list RS, št. 26/2003), ki določa preoblikovanje javnega podjetja Slovenske železnice, d. d., in drugih pravnih oseb v njegovi večinski lasti v poslovni sistem slovenskih železniških družb. Poslovni sistem slovenskih železniških družb sestavljajo obvladujoča družba in odvisne družbe, ki jih obvladujoča družba ustanovi ali katerih večinski lastnik je.

Javno podjetje Slovenske železnice se preoblikuje v gospodarsko družbo z omejeno odgovornostjo – Holding Slovenske železnice, ki je pravni naslednik javnega podjetja Slovenske železnice.

Holding Slovenske železnice kot obvladujoča družba ustanovi naslednje odvisne družbe:

- za vzdrževanje železniške infrastrukture in vodenje železniškega prometa,
- za prevoz potnikov v notranjem in mednarodnem železniškem prometu,
- za prevoz blaga v notranjem in mednarodnem železniškem prometu.

Na posamezne odvisne družbe se prenesejo premoženje, pravice in obveznosti Holdinga Slovenske železnice.

Državna poročstva za posojila, ki so bila na podlagi posebnih zakonov podeljena javnemu podjetju Slovenske železnice, se prenesejo skupaj s posojili na odvisne družbe. Če se upniki posojil s poročstvi države ne strinjajo s prenosom na odvisne družbe, posojila s poročstvi države ostanejo Holdingu Slovenskih železnic. Holding Slovenskih železnic ne more v stečaj.

Javno železniško infrastrukturo, ki jo upravljajo Slovenske železnice, d. d., v skladu s Sklepom o ustanovitvi Agencije za železniški promet (Uradni list RS, št. 30/2003) prevzame v upravljanje Agencija.

Poslovna sanacija

Vlada Republike Slovenije je sprejela naslednje sklepe v zvezi s poslovno sanacijo Slovenskih železnic, d. d.:

- v skladu s 1. odstavkom 12. člena zakona o preoblikovanju in privatizaciji javnega podjetja Slovenske železnice, d. d., (Uradni list RS, št. 26/2003) se vrednost terjatev Republike Slovenije na podlagi Zakona o poravnavanju davkov in prispevkov javnega podjetja Slovenske železnice v višini 4.342.244 tisoč tolarjev spremeni v kapital dolžnika in lastniški delež Republike Slovenije,
- v skladu z 2. odstavkom 12. člena zakona o preoblikovanju in privatizaciji javnega podjetja Slovenske železnice, d. d., (Uradni list RS, št. 26/2003) se vrednost terjatev Republike Slovenije iz naslova prihodkov na podlagi upravljanja javne železniške infrastrukture za leti 2001 in 2002 v višini 856.565 tisoč tolarjev spremeni v kapital dolžnika in lastniški delež Republike Slovenije.

Bilance stanja poslovnih enot in javne železniške infrastrukture v upravljanju

v 000 tolarjev	PE Tovorni promet		PE Potniški promet		PE Vleka in TVD		Uprava družbe	
	31. 12. 2002	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31. 12. 2001
SREDSTVA	13.224.241	12.595.762	5.310.472	2.058.428	39.579.478	32.769.084	19.200.402	25.719.256
A. Stalna sredstva	8.051.077	8.596.040	3.590.751	3.952.538	30.911.923	26.873.905	16.931.005	18.598.460
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	4.758	9.207	26.558	46.010	60.255	1.210	226.602	81.374
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.715.461	5.306.023	3.564.193	3.906.528	30.851.668	26.872.695	10.206.279	10.471.942
III. Dolgoročne finančne naložbe	3.330.858	3.280.810	0	0	0	0	6.498.124	8.045.144
B. Gibljava sredstva	4.989.269	3.768.524	633.415	(2.291.696)	8.129.519	5.466.844	2.266.794	7.102.862
I. Zaloge	0	0	0	0	2.516.280	2.568.396	0	0
II. Poslovne terjatve	4.906.239	5.197.451	595.604	562.258	907.035	1.575.565	519.726	3.163.969
a) Dolgoročne poslovne terjatve	2.189	336	57	0	0	0	47.983	1.424.540
b) Kratkoročne poslovne terjatve	4.904.050	5.197.115	595.547	562.258	907.035	1.575.565	471.743	1.739.429
III. Kratkoročne finančne naložbe	1.529	1.898	390	575	4.184.882	2.958	1.483.090	830.436
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	81.501	(1.430.825)	37.421	(2.854.529)	521.322	1.319.925	263.978	3.108.457
C. Aktivne časovne razmejitve	183.895	231.198	1.086.306	397.586	538.036	428.335	2.603	17.934
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	13.224.241	12.595.762	5.310.472	2.058.428	39.579.478	32.769.084	19.200.402	25.719.256
A. Kapital	2.596.598	3.666.207	(8.699.445)	(2.923.501)	(2.676.407)	(2.396.753)	17.372.638	17.898.376
I. Vpoklicani kapital	4.301.763	4.287.847	1.915.169	1.907.154	(2.247.174)	(2.241.111)	15.257.743	15.273.829
II. Kapitalske rezerve	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Rezerve iz dobička	0	0	0	0	0	0	0	0
IV. Preneseni čisti poslovni izid	(546.017)	0	(3.302.059)	0	0	0	466.562	0
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta	(1.608.978)	(546.017)	(5.807.101)	(3.302.059)	(680.518)	0	(1.386.520)	466.562
VI. Prevrednotovalni popravki kapitala	449.830	(75.623)	(1.505.454)	(1.528.596)	251.285	(155.642)	3.034.853	2.157.985
B. Rezervacije	4.368	0	0	0	0	0	6.182	20.369
C. Finančne in poslovne obveznosti	10.157.698	8.527.531	13.089.049	4.630.196	41.460.934	34.426.791	1.819.597	7.798.865
I. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	3.704.949	5.159.910	2.743.161	3.267.542	28.045.304	24.446.803	756.826	1.083.438
II. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	6.452.749	3.367.621	10.345.888	1.362.654	13.415.630	9.979.988	1.062.771	6.715.427
Č. Pasivne časovne razmejitve	465.577	402.024	920.868	351.733	794.951	739.046	1.985	1.646

v 000 tolarjev	PE Vodenje prometa		PE Vzdrževanje infrastrukture		Javna železniška infrastruktura v upravljanju	
	31. 12. 2002	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31. 12. 2001
SREDSTVA	435.967	(82.690)	11.108.680	7.392.877	150.156.512	152.198.294
A. Stalna sredstva	47.020	49.062	9.080.475	1.274.487	145.929.888	145.464.460
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	415	725	57.884	39.289	167.698	130.444
II. Opredmetena osnovna sredstva	46.605	48.337	1.110.604	1.235.198	145.762.190	145.334.016
III. Dolgoročne finančne naložbe	0	0	7.911.987	0	0	0
B. Gibljiva sredstva	387.905	(132.086)	2.024.132	6.001.856	4.200.771	6.417.277
I. Zaloge	14.672	22.181	661.063	884.940	86.660	17.257
II. Poslovne terjatve	372.349	530.620	238.216	1.244.992	2.449.311	3.819.716
a) Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	198	10	0	0
b) Kratkoročne poslovne terjatve	372.349	530.620	238.018	1.244.982	2.449.311	3.819.716
III. Kratkoročne finančne naložbe	786	1.287	702.465	3.158.608	1.178.446	2.093.389
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	98	(686.174)	422.388	713.316	486.354	486.915
C. Aktivne časovne razmejitev	1.042	334	4.073	116.534	25.853	316.557
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	435.967	(82.690)	11.108.680	7.392.877	150.156.512	152.198.294
A. Kapital	(3.169.853)	(2.569.233)	(2.931.412)	(469.186)	0	0
I. Vpoklicani kapital	(1.691.029)	(1.691.462)	246.158	246.373	0	0
II. Kapitalske rezerve	0	0	0	0	0	0
III. Rezerve iz dobička	0	0	0	0	0	0
IV. Preneseni čisti poslovni izid	(759.305)	0	(435.901)	0	0	0
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta	(601.053)	(759.305)	(2.462.017)	(435.901)	0	0
VI. Prevrednotovalni popravki kapitala	(118.466)	(118.466)	(279.652)	(279.658)	0	0
B. Rezervacije	0	0	2.533	58.678	0	0
C. Finančne in poslovne obveznosti	3.604.339	2.486.538	14.032.507	7.673.701	150.152.226	152.197.314
I. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	1.189.390	1.738.028	9.413.426	1.686.731	143.760.240	145.190.711
II. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	2.414.949	748.510	4.619.081	5.986.970	6.391.986	7.006.603
Č. Pasivne časovne razmejitev	1.481	5	5.052	129.684	4.286	980

Izkazi poslovnega izida odvisnih podjetij

v 000 tolarjev	Centralne delavnice		Prometni institut		Železniško invalidsko podjetje	
	I-XII/2002	Struktura	I-XII/2002	Struktura	I-XII/2002	Struktura
1. Čisti prihodki od prodaje	5.199.739	100,1	214.528	100,0	2.181.367	94,8
a) Prihodki na domačem trgu	4.718.897	90,9	190.966	89,0	2.136.567	92,8
b) Prihodki na tujem trgu	480.842	9,2	23.562	11,0	44.800	2,0
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokonč. proizvodnje	(55.952)	(1,1)	0	0,0	(5.968)	(0,3)
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	29.218	0,6	0	0,0	25.119	1,1
4. Drugi poslovni prihodki	19.537	0,4	0	0,0	100.832	4,4
Skupaj poslovni prihodki	5.192.542	100,0	214.528	100,0	2.301.350	100,0
5. Stroški blaga, materiala in storitev	1.720.309	27,7	78.803	37,6	613.365	22,0
a) Nabavna vrednost prod. blaga in mater. ter stroški porab. mater.	1.178.514	19,0	4.397	2,1	253.688	9,1
b) Stroški storitev	541.795	8,7	74.406	35,5	359.677	12,9
6. Stroški dela	4.111.388	66,3	115.527	55,0	2.058.813	74,1
7. Odpisi vrednosti	325.215	5,3	13.796	6,6	105.913	3,8
8. Drugi poslovni odhodki	46.110	0,7	1.727	0,8	1.646	0,1
Skupaj poslovni odhodki	6.203.022	100,0	209.853	100,0	2.779.737	100,0
Poslovni izid iz poslovanja	(1.010.480)		4.675		(478.387)	
9. Finančni prihodki	17.738	100,0	7.880	100,0	16.474	100,0
10. Finančni odhodki	115.804	100,0	978	100,0	1.210	100,0
11. Davek iz dobička iz rednega delovanja			2.460			
Čisti poslovni izid iz rednega delovanja	(1.108.546)		9.117		(463.123)	
12. Izredni prihodki	1.684	100,0	728	100,0	464.334	100,0
13. Izredni odhodki	2.505	100,0	0		1.211	100,0
Poslovni izid zunaj rednega delovanja	(821)		728		463.123	
14. Davek iz dobička zunaj rednega delovanja						
15. Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah						
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(1.109.367)		9.845		0	

v 000 tolarjev	Železniški zdravstveni dom		Železniško gradbeno podjetje		Železniška tiskarna	
	I-XII/2002	Struktura	I-XII/2002	Struktura	I-XII/2002	Struktura
1. Čisti prihodki od prodaje	935.793	99,8	2.805.804	99,1	151.099	100,4
a) Prihodki na domačem trgu	935.793	99,8	2.805.182	99,0	151.099	100,4
b) Prihodki na tujem trgu	0	0,0	622	0,1	0	0,0
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokonč. proizvodnje	0	0,0	0	0,0	(652)	(0,4)
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	805	0,1	6.318	0,2	0	0,0
4. Drugi poslovni prihodki	1.313	0,1	20.539	0,7	0	0,0
Skupaj poslovni prihodki	937.911	100,0	2.832.661	100,0	150.447	100,0
5. Stroški blaga, materiala in storitev	200.680	20,6	1.760.127	58,1	55.934	33,1
a) Nabavna vrednost prod. blaga in mater. ter stroški porab. mater.	75.310	7,7	868.920	28,7	31.458	18,6
b) Stroški storitev	125.370	12,9	891.207	29,4	24.476	14,5
6. Stroški dela	717.299	73,6	1.023.227	33,8	94.857	56,1
7. Odpisi vrednosti	55.940	5,7	236.368	7,8	17.197	10,2
8. Drugi poslovni odhodki	640	0,1	10.391	0,3	1.010	0,6
Skupaj poslovni odhodki	974.559	100,0	3.030.113	100,0	168.998	100,0
Poslovni izid iz poslovanja	(36.648)		(197.452)		(18.551)	
9. Finančni prihodki	32.784	100,0	26.710	100,0	487	100,0
10. Finančni odhodki	1.416	100,0	326.986	100,0	1.519	100,0
11. Davek iz dobička iz rednega delovanja						
Čisti poslovni izid iz rednega delovanja	(5.280)		(497.728)		(19.583)	
12. Izredni prihodki	0		1.028	100,0	558	100,0
13. Izredni odhodki	24	100,0	25	100,0	0	
Poslovni izid zunaj rednega delovanja	(24)		1.003		558	
14. Davek iz dobička zunaj rednega delovanja						
15. Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah						
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(5.304)		(496.725)		(19.025)	

Bilance stanja odvisnih podjetij

v 000 tolarjev	Centralne delavnice		Prometni institut		Železniško invalidsko podjetje	
	31. 12. 2002	Struktura	31. 12. 2002	Struktura	31. 12. 2002	Struktura
SREDSTVA	6.479.504	100,0	152.435	100,0	821.334	100,0
A. Stalna sredstva	4.702.702	72,6	29.491	19,4	201.854	24,6
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	35.309	0,6	445	0,3	60.942	7,4
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.616.535	71,2	27.999	18,4	140.112	17,1
III. Dolgoročne finančne naložbe	50.858	0,8	1.047	0,7	800	0,1
B. Gibljiva sredstva	1.776.297	27,4	122.798	80,5	618.663	75,3
I. Zaloge	675.011	10,4	0	0,0	38.323	4,7
II. Poslovne terjatve	975.252	15,1	121.689	79,8	520.162	63,3
a) Dolgoročne poslovne terjatve	37.215	0,6	15.101	9,9	0	0,0
b) Kratkoročne poslovne terjatve	938.037	14,5	106.588	69,9	520.162	63,3
III. Kratkoročne finančne naložbe	125.811	1,9	0	0,0	56.000	6,8
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	223	0,0	1.109	0,7	4.178	0,5
C. Aktivne časovne razmejitve	505	0,0	146	0,1	817	0,1
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	6.479.504	100,0	152.435	100,0	821.334	100,0
A. Kapital	4.660.240	72,0	91.046	59,7	29.304	3,6
I. Vpoklicani kapital	3.503.350	54,1	38.900	25,5	16.548	2,0
II. Kapitalske rezerve	0	0,0	0	0,0	0	0,0
III. Rezerve iz dobička	0	0,0	0	0,0	8.459	1,1
IV. Preneseni čisti poslovni izid	0	0,0	15.495	10,2	912	0,1
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0,0	9.845	6,4	0	0,0
VI. Prevrednotovalni popravki kapitala	1.156.890	17,9	26.806	17,6	3.385	0,4
B. Rezervacije	2.734	0,0	0	0,0	508.713	61,9
C. Finančne in poslovne obveznosti	1.815.364	28,0	45.266	29,7	283.317	34,5
I. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	252.496	3,9	5.417	3,6	4.848	0,6
II. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	1.562.868	24,1	39.849	26,1	278.469	33,9
Č. Pasivne časovne razmejitve	1.166	0,0	16.123	10,6	0	0,0

v 000 tolarjev	Železniški zdravstveni dom		Železniško gradbeno podjetje		Železniška tiskarna	
	31. 12. 2002	Struktura	31. 12. 2002	Struktura	31. 12. 2002	Struktura
SREDSTVA	721.632	100,0	3.603.639	100,0	231.882	100,0
A. Stalna sredstva	252.776	35,0	2.173.337	60,3	168.892	72,8
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	0	0,0	476	0,0	13	0,0
II. Opredmetena osnovna sredstva	252.776	35,0	1.361.558	37,8	167.364	72,2
III. Dolgoročne finančne naložbe	0	0,0	811.303	22,5	1.515	0,6
B. Gibljiva sredstva	468.856	65,0	1.428.924	39,7	62.990	27,2
I. Zaloge	59.568	8,3	49.086	1,4	7.088	3,1
II. Poslovne terjatve	310.650	43,0	1.211.851	33,6	55.881	24,1
a) Dolgoročne poslovne terjatve	830	0,1	19.505	0,5	8.699	3,8
b) Kratkoročne poslovne terjatve	309.820	42,9	1.192.346	33,1	47.182	20,3
III. Kratkoročne finančne naložbe	51.647	7,2	167.337	4,7	0	0,0
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	46.991	6,5	650	0,0	21	0,0
C. Aktivne časovne razmejitve	0	0,0	1.378	0,0	0	0,0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	721.632	100,0	3.603.639	100,0	231.882	100,0
A. Kapital	630.349	87,4	1.191.697	33,1	207.290	89,4
I. Vpoklicani kapital	155.610	21,6	755.444	21,0	63.543	27,4
II. Kapitalske rezerve	0	0,0	0	0,0	0	0,0
III. Rezerve iz dobička	94.296	13,1	0	0,0	24.503	10,6
IV. Preneseni čisti poslovni izid	0	0,0	0	0,0	0	0,0
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0,0	0	0,0	0	0,0
VI. Prevrednotovalni popravki kapitala	380.443	52,7	436.253	12,1	119.244	51,4
B. Rezervacije	0	0,0	11.437	0,3	0	0,0
C. Finančne in poslovne obveznosti	91.283	12,6	2.371.302	65,8	24.592	10,6
I. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	0	0,0	521.654	14,5	4.375	1,9
II. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	91.283	12,6	1.849.648	51,3	20.217	8,7
Č. Pasivne časovne razmejitve	0	0,0	29.203	0,8	0	0,0

SKUPINSKI RAČUNOVODSKI IZKAZI

SKUPINSKA BILANCA STANJA SLOVENSКИH ŽELEZNIC na dan 31. 12. 2002

O P I S v 000 tolarjev	Stanje na dan	
	31. 12. 2002	31. 12. 2001
SREDSTVA	234.630.939	229.052.838
A. Stalna sredstva	216.344.216	205.543.336
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	670.976	446.318
1. Dolgoročno odloženi stroški poslovanja	42.054	25.879
2. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	288.234	134.009
3. Dolgoročne premoženjske pravice	340.688	286.430
II. Opredmetena osnovna sredstva	204.337.662	201.672.098
1. Zemljišča in zgradbe	115.250.223	112.675.684
a) Zemljišča	8.700.518	8.679.009
b) Zgradbe	106.549.705	103.996.675
2. Proizvajalne naprave in stroji	47.232.069	44.103.124
3. Druge naprave in oprema	698.375	134.327
4. Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	41.156.995	44.758.963
a) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	130.085	1.377.648
b) Opredmetena osnovna sredstev v gradnji in izdelavi	41.026.910	43.381.315
III. Dolgoročne finančne naložbe	11.335.578	3.424.920
2. Dolgoročne finančne terjatve do podjetij v skupini		
3. Deleži v pridruženih podjetjih	2.145.211	1.711.112
4. Dolgoročne finančne terjatve do pridruženih podjetij		
5. Drugi dolgoročni deleži	1.167.899	1.568.108
6. Druge dolgoročne finančne terjatve	8.022.468	145.700
7. Lastni deleži		
B. Gibliva sredstva	16.428.771	21.987.956
I. Zaloge	4.316.325	4.671.486
1. Material	3.652.006	3.974.456
2. Nedokončana proizvodnja	351.131	453.068
3. Proizvodi in trgovsko blago	260.337	149.081
4. Predujmi za zaloge	52.851	94.881
II. Poslovne terjatve	8.946.239	13.274.172
a) Dolgoročne poslovne terjatve	131.777	1.484.636
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev (razen II a 2 in II a 3)	37.168	20.610
3. Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij		
4. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	94.609	1.464.026
b) Kratkoročne poslovne terjatve	8.814.462	11.789.536
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (razen II b 2 in II b 3)	5.037.780	5.668.879
3. Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.476.833	1.506.181
4. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2.299.849	4.614.476
5. Kratkoročno nevplačani vpoklicani kapital		
III. Kratkoročne finančne naložbe	1.296.905	3.320.257
2. Kratkoročni deleži do pridruženih podjetij	402	0
4. Kratkoročne finančne naložbe do drugih	1.296.503	3.320.257
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	1.869.302	722.041
1. Denarna sredstva v blagajni in takoj udenarljive vrednostnice	34.880	51.410
2. Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih institucijah	1.834.422	670.631
C. Aktivne časovne razmejitev	1.857.952	1.521.546

O P I S v 000 tolarjev	Stanje na dan	
	31. 12. 2002	31. 12. 2001
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	234.630.939	229.052.838
A. Kapital	3.220.479	14.062.855
I. Vpoklicani kapital	17.782.630	17.782.630
1. Osnovni kapital	17.782.630	17.782.630
II. Preneseni čisti poslovni izid	(4.585.250)	(806)
III. Čisti poslovni izid poslovnega leta	(12.527.969)	(4.584.904)
IV. Prevrednotovalni popravki kapitala	1.832.451	0
2. Posebni prevrednotovalni popravek kapitala	1.832.451	0
V. Uskupinjevalni popravek kapitala	277	460
VI. Kapital manjšinskih lastnikov	718.340	865.475
B. Rezervacije	534.897	541.308
1. Druge rezervacije	534.897	541.308
C. Finančne in poslovne obveznosti	228.635.225	212.789.548
a) Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	190.611.041	183.742.469
1. Dolgoročne obveznosti na podlagi obveznic (razen C a 6 in C a 7)		
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	54.152.296	50.856.889
3. Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	69.210	664
4. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (razen C a 6 in C a 7)	228.694	257.797
5. Dolgoročne menične obveznosti (razen C a 6 in C a 7)		
7. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti (tudi obveznice) do pridruženih podjetij		
8. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	136.160.841	132.627.119
b) Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	38.024.184	29.047.079
1. Kratkoročne obveznosti na podlagi obveznic (razen obveznosti iz C b 6 in C b 7)		
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	18.537.559	11.873.191
a) Kratkoročne finančne obveznosti do bank v državi	15.281.842	8.639.282
b) Kratkoročne finančne obveznosti do bank v tujini	3.255.717	3.233.909
3. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	270.514	102.715
4. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (razen obveznosti iz C b 6 in C b 7)	9.292.062	10.397.892
a) Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v državi	5.239.310	5.649.187
b) Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v tujini	4.052.752	4.748.705
5. Kratkoročne menične obveznosti (razen obveznosti iz C b 6 in C b 7)		
7. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti (tudi obveznice) do pridruženih podjetij	90.293	340.603
8. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	9.833.756	6.332.678
Č. Pasivne časovne razmejitev	2.240.338	1.659.127

SKUPINSKI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA
SLOVENSКИH ŽELEZNIC ZA OBDOBJE
OD 1. 1. DO 31. 12. 2002

OPIS v 000 tolarjev	I-XII/2002	I-XII/2001
1. Čisti prihodki od prodaje	38.785.042	35.638.929
2. Sprememba vredn. zalog proizvodov in nedok. proizvodnje	8.426	350.410
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	673.071	1.873.357
4. Drugi poslovni prihodki	24.391.724	23.987.740
5. Stroški blaga, materiala in storitev	18.139.797	19.113.173
a) Nabavna vred. prod. blaga in mater. ter stroški porab. mater.	9.277.682	10.021.210
b) Stroški storitev	8.862.115	9.091.963
6. Stroški dela	46.609.549	41.627.842
a) Stroški plač	32.789.420	30.534.482
b) Stroški socialnih zavarovanj	6.502.194	5.633.509
c) Drugi stroški dela	7.317.935	5.459.851
7. Odpisi vrednosti	6.306.774	5.011.639
a) Amortizacija in prevrednot. poslovni odhod. pri NDS in OOS	5.248.088	4.707.872
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	1.058.686	303.767
8. Drugi poslovni odhodki	176.106	249.282
Poslovni izid iz poslovanja (1+,-2+3+4-5-6-7-8)	(7.373.963)	(4.151.500)
9. Finančni prihodki iz deležev	34.139	44.923
b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih podjetjih	18.760	23.545
c) Drugi finančni prihodki iz deležev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	15.379	21.378
10. Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	16.603	113.166
b) Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev do pridruženih podjetij		
c) Drugi finan. prih. iz dolg. terjat. (s prevrednotov. finan. prih.)	16.603	113.166
11. Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	1.490.562	1.430.938
b) Finan. prihodki iz obresti in kratk. terjat. do pridruž. podjetij	8.050	48.054
c) Drugi finan. prih. iz obresti in krat. terjat. (s prevr. finan. prih.)	1.482.512	1.382.884
12. Finančni odhodki za odpise dolgoroč. in kratk. finan. naložb	1.588.462	376.933
b) Prevrednot. finan. odhod. pri finan. naložbah v pridruž. podj.	17.842	4.551
c) Drugi prevrednotovalni finančni odhodki	1.570.620	372.382
13. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	6.347.753	2.651.170
b) Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti do pridruženih podjetij		
c) Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	6.347.753	2.651.170
14. Davek iz dobička iz rednega delovanja		
15. Čisti poslovni izid iz rednega delovanja (1+,-2+3+4-5-6-7-8+9+10+11-12-13-14)	(13.768.874)	(5.590.576)
16. Izredni prihodki	1.190.280	1.296.601
17. Izredni odhodki	93.855	407.787
a) Izredni odhodki brez prevrednotoval. popravka kapitala	93.855	407.787
b) Izredni odhodki za prevrednotovalni popravek kapitala		
18. Poslovni izid zunaj rednega delovanja (16-17)	1.096.425	888.814
19. Davek iz dobička	2.655	2.156
20. Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah		
20.a) Čisti poslovni izid manjšinskih lastnikov	(147.135)	(7.007)
21. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (15+16-17-19-20)	(12.527.969)	(4.696.911)

SKUPINSKI IZKAZ FINANČNEGA IZIDA SLOVENSКИH ŽELEZNIC V OBDOBJU OD 1. 1. DO 31. 12. 2002

OPIS v 000 tolarjev	2002	2001
A. FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Pritoki pri poslovanju	68.116.591	61.086.420
Poslovni prihodki	63.917.765	60.529.357
Izredni prihodki, ki se nanašajo na poslovanje	1.190.280	1.662.329
Začetne manj končne poslovne terjatve	3.344.952	(797.406)
Začetne manj končne aktivne kratk. časovne razmejitve	(336.406)	(307.860)
b) Odtoki pri poslovanju	68.487.209	54.128.722
Poslovni odhodki brez amortizacije in dolg. rezervacij	65.508.150	60.746.526
Izredni odhodki, ki se nanašajo na poslovanje	93.855	925.643
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	652	9.554
Končne manj začetne zaloge	(265.563)	541.673
Začetni manj končni poslovni dolgovi	3.731.326	(7.869.559)
Začetne manj končne pasivne časovne razmejitve	(581.211)	(225.115)
c) Prebitek pritokov pri poslovanju (a manj b)	370.618	6.957.698
B. FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a) Pritoki pri naložbenju	471.827	1.332.286
Finančni prihodki, ki se nanašajo na naložbenje (brez prev.)	311.928	0
Izredni prihodki, ki se nanašajo na naložbenje	0	1.018.108
Pobotano zmanjšanje neopredmetenih dolg. sred. (brez prevred.)		
Pobotano zmanjšanje opredm. osnovnih sredstev (brez prevred.)	147.212	0
Pobotano zmanjšanje dolgoročnih finan. naložb (brez prevred.)	0	118.726
Pobotano zmanjšanje kratkoroč. finančnih naložb (brez prevred.)	12.687	195.452
b) Odtoki pri naložbenju	9.983.094	17.853.843
Finančni odhodki, ki se nanašajo na naložbenje (brez prevred.)	1.152.699	0
Izredni odhodki, ki se nanašajo na naložbenje		
Pobotano povečanje neopredmetenih dolg. sred. (brez prevred.)	967.898	130.541
Pobotano povečanje opredmetenih osn. sredstev (brez prevred.)	0	17.723.302
Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih naložb (brez prevred.)	7.862.497	0
Pobotano povečanje kratkoroč. finančnih naložb (brez prevred.)		
c) Prebitek odtokov pri naložbenju (b manj a)	9.511.267	16.521.557
C. FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Pritoki pri financiranju	14.291.814	15.253.462
Finančni prihodki, ki se nanašajo na financiranje (brez prev.)	3.837.826	1.481.929
Izredni prihodki, ki se nanašajo na financiranje		
Povečanje kapitala (brez čistega dobička)	277	0
Pobotano povečanje dolgoročnih rezervacij (brez predvredn.)	0	19.279
Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih dolgov (brez prevred.)	3.251.682	9.353.314
Pobotano povečanje kratkoroč. finančnih dolgov (brez prevred.)	7.202.029	4.398.940
b) Odtoki pri financiranju	5.273.333	2.896.196
Finančni odhodki, ki se nanašajo na financiranje (brez prev.)	5.186.367	2.896.196
Izredni odhodki, ki se nanašajo na financiranje		
Zmanjšanje kapitala (brez čiste izgube poslovnega leta)		
Pobotano zmanjšanje dolgoročnih rezervacij (brez predvredn.)	86.966	0
Pobotano zmanjšanje dolgoroč. finančnih dolgov (brez prevred.)		
Pobotano zmanjšanje kratkoroč. finančnih dolgov (brez prevred.)		
Zmanjšanje obveznosti do lastnikov iz delitve dobička (izplačilo dividend in deležev)		
c) Prebitek pritokov pri financiranju (a manj b)	9.018.481	12.357.266
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	3.155.395	4.018.799
x) Finančni izid v obdobju (seštevek Ac, Bc in Cc)	(863.404)	2.793.407
+y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	4.018.799	1.225.392

**SKUPINSKI IZKAZ GIBANJA KAPITALA
SLOVENSkih ŽELEZNIC V OBDOBJU
OD 1. 1. DO 31. 12. 2002**

OPIS	Vpoklicani	Kapitalske	Rezerve	Preneseni čisti		Čisti poslovni izid		Prevrednotovalni		Uskup. pop.	Manjšinski	Skupaj kapital
	kapital	rezerve	iz dobička	poslovni izid		poslovnega leta		popravek kapitala		kapitala	kapital	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII				
	Osnovni		Zakonske	Prenes. čisti	Prenes. čista	Čisti dobiček	Čista izguba	Spl. prev.	Pos. prev.			
	kapital		rezerve	dobiček	izguba	poslov. leta	poslov. leta	pop. kapitala	pop. kapitala			
v 000 tolarjev	I/1	II	III/1	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII	VIII	
A. Stanje 31. 12. 2001	17.782.630				(806)		(4.584.904)			460	865.475	14.062.855
B. Premiki v kapital							(12.527.969)		1.832.451	277	(147.135)	(10.842.376)
a) Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala												
b) Vpis nevpoklicanega osnovnega kapitala												
c) Vpoklic vpisanega osnovnega kapitala												
č) Vnos dodatnih vplačil kapitala												
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta							(12.527.969)				(147.135)	(12.675.104)
e) Vnos zneska splošnega prevrednotenja kapitala												
f) Vnos zneska posebnih prevrednotenj kapitala									1.832.451			1.832.451
g) Vnos uskupinjevalnega popravka kapitala										277		277
C. Premiki iz kapitala					(4.584.444)		4.584.904			(460)		0
aa) Razporeditev čistega dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta												
ab) Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine												
b) Prenos izgube					(4.584.904)		4.584.904					0
c) Oblikov. rezerv za lastne deleže iz drug. sest. kapitala												
č) Razpustitev rezerv za lastne deleže na dr. sest. kapitala												
d) Druge prerazporeditve sestavin kapitala					460					(460)		0
Č. Premiki iz kapitala												
a) Obračun dividend												
b) Vračilo kapitala												
c) Uporaba posebn. prevrednotov. popravka kapitala (za oslabitev sredstev in okrepitev dolgov)												
č) Prenos posebnih prevrednotov. popravkov kapitala (v poslovne prihodke ali finančne prihodke)												
d) Druge odprave sestavin kapitala												
D. Stanje 31. 12. 2002	17.782.630				(4.585.250)		(12.527.969)		1.832.451	277	718.340	3.220.479
BILANČNI DOBIČEK / IZGUBA					(4.585.250)		(12.527.969)					(17.113.219)

LETNO POROČILO 2002

Izdale:

Slovenske železnice, d.d.

Fotografije:

*Aleš Fevžer, Miško Kranjec,
Marko Tancar, Antonio Živkovič,
Borut Kranjc in arhiv SŽ*

Besedila:

Strokovne službe v upravi SŽ

Oblikovanje:

Bojan Repovž

Lektoriranje:

Darinka Lempl

Priprava in tisk:

SŽ – Železniška tiskarna Ljubljana, d.d.